

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

rynki towarowe

ROK III ^{11. MARZ-1952} 1952
Nr. 9 (44)

Tylko do użytku służbowego

S p i s r z e c z y

/Ważniejsze Informacje/

	str.
Tendencje na półn.amerykańskim rynku zbożowym	1
Produkcja i obroty mięsem w Danii w 1951 r.	7
Ceny trzody chlewnej w niektórych krajach	11
Obroty cukrem Holandii w 1951 roku	15
Meldunki z rynku węglowego	21
Eksport cementu z Niemiec zachodnich	36
Produkcja i obroty przemysłów chemicznych w kapitalistycznych krajach Europy	39
Bawełna	43
Wełna	47
Juta	51
Kauczuk	59
Wiadomości z kapitalistycznego rynku drzewnego	60
Stanowisko Wielkiej Brytanii w sprawie celulozy	63
Wzrost produkcji wszystkich podstawowych metali w ZSRR	65
Wiadomości z międzynarodowego rynku żelaza i stali	66
Wiadomości z międzynarodowego rynku metali nieżelaznych	71
Sprzedaże statków w Danii w 1951 roku	80

załącznik : Cyna w 1951 r.

E R R A T A

1. Na str. 8 w 8 wierszu od dołu zamiast najbardziej zwiększyła się liczba.....winno być: najbardziej zmniejszyła się liczba.....
2. Na stronie 28 w 26 wierszu od góry zamiast: a to nie ze względu..... winno być: a to ze względu.....

Sytuacja na rynkach w skrócie

RYNEK ZBOŻOWY: W 3-ej dekadzie lutego pszenica na giełdzie w Chicago spadła ponownie z 255 $\frac{3}{4}$ ¢ za buszel do poziomu 253 ¢ za buszel /dostawa w marcu/ przy czym panowała nadal słaba tendencja. W Winnipeg pszenica północna Nr 1 również spadła o 2 punkty i utrzymywała się w ciągu 3-ej dekady lutego na poziomie 239 $\frac{1}{8}$ ¢. Jęczmień spadł w dalszym ciągu z 132 $\frac{1}{2}$ ¢ za buszel na początku dekady na 123 $\frac{5}{8}$ przy końcu miesiąca /dostawa w maju/. Kukurydza w Chicago spadła również ale znacznie łagodniej z 181 $\frac{3}{4}$ ¢ na 177 $\frac{5}{8}$ w dniu 26 lutego /dostawa w marcu/.

RYNEK MIESNY: W Danii, mimo obniżenia stanu inwentarza, produkcja wołowiny zwiększyła się o 28% a wieprzowiny o 11%. Wzrost produkcji pozwolił na powiększenie wywozu wieprzowiny o 10%, a wołowiny i bydła o 47%. Cena bekona w kontrakcie Anglia-Dania została ustalona na okres 1.X.1951 - 30.IX.1952 na 300s za cwt. f.o.b. Kryzys mięsny we Francji doprowadził w roku 1951 do ograniczenia eksportu i znacznego powiększenia importu, bydła, trzody chlewnej i mięsa. Ceny bydła w kapitalistycznych krajach europejskich, z wyjątkiem Irlandii wykazały znaczny wzrost w drugiej połowie 1951 r.

RYNEK CUKRU: W ostatnich dniach lutego ceny cukru Kontrakt Nr 4 na giełdzie nowojorskiej powtórnie zniżkowały. Cukier z dostawą na marzec spadł o 7 punktów w ciągu ostatniego tygodnia lutego, osiągając 4,30 ¢ za lb. /cena nominalna/. W dniu 26 lutego najniższa cena oferowanego cukru wynosiła 4,25 ¢ za lb. Dalsze pozycje zniżkowały o 10 punktów. W przeciwieństwie do tego cukier Kontrakt Nr 6 zwyżkował. Dostawy na marzec notowano w dniu 26 lutego do 5,29 ¢ wobec 5,19 ¢ w tygodniu ubiegłym. Najbardziej zwyżkowały dostawy majowe - o ca 23 punkty. Według oceny kół handlowych w New Yorku Kuba sprzedała do 15 lutego 1 mln. ton cukru - co stanowi dużą ilość jak na początek roku. W dalszym ciągu istnieje różnica zdań co do szacunków produkcji cukru na Kubie, które wahają się w granicach 5,900 - 6.200 tys. ton cukru surowego.

RYNEK WĘGLA: Komitet Węglowy Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie ocenia deficyt węglowy europejskich krajów członkowskich w 1952 r. na 25,2 mln. ton. Poprzednia ocena wynosiła 10,5 mln. ton. Dostateczny spadek frachtów na przewozy węgla na Atlantyku - część statków USA ponownie wycofana do "floty

rezerwowej". Związki zawodowe górników brytyjskich kategorycznie sprzeciwiają się powiększeniu stanu zatrudnienia górników włoskich. Łagodna zima w krajach zachodnio-europejskich powoduje dalszy spadek importu węgla amerykańskiego.

RYNEK KAUCZUKU: W dalszym ciągu rynek kauczuku charakteryzuje zniżkowa tendencja cen. W dniu 26.II. płacono na giełdzie londyńskiej 32 1/2 d za lb. Nowe warunki zakupu kauczuku przez amerykańską organizację GSA spowodowały wstrzymanie się eksporterów malajskich od sprzedaży. W związku z polityką amerykańską odnośnie nabywania kauczuku istnieje możliwość zniesienia kontroli kierunkowej eksportu malajskiego.

RYNEK BAWELNY: W dniu 21 lutego notowano w Nowym Jorku Middling 15/16 w wysokości 41,40 ¢ za lb, wobec 42,67 w dniu 7.II. O rok wcześniej cena ta wynosiła 45,35 ¢. Bardzo silnie zaakcentowała się zniżka w Aleksandrii - dnia 21.II. notowano gat. Karnak na marzec - 158,00 talarów za kantar wobec 164,55 w dniu 14.II. Gat. Ashmouni notowano 91,36 talarów /na luty/ wobec 95,10 w dniu 14.II. W dniu 18 zniesiono minimalne ceny, obowiązujące na giełdzie aleksandryjskiej. W Karachi zwiększył się napływ bawełny z odziarniarń, wskutek czego zapasy wzrosły do 1/2 mln.bel. Zainteresowanie bawełną turecką i syryjską jest obecnie minimalne czego wynikiem jest brak nowych kontraktów.

RYNEK WEŁNY: Aukcje australijskie w II dekadzie lutego odznaczały się tendencją zniżkową, wyrażającą się spadkiem cen o 5 - 10% w stosunku do cen notowanych w styczniu. Najmniejsze wahania wykazywała wełna merynosowa, na którą istniał stały popyt. Posucha panująca w niektórych okęgach Afryki Płd. w ciągu ostatnich kilku miesięcy spowodowała poważne straty w hodowli owiec, oceniane na około 1 mln.sztuk. Angielski import wełny w 1951 r. był o 200 mln.lb. niższy od importu w r.1950, wynosząc 506 662 tys.lb. Import netto osiągnął 432 291 tys.lb.

RYNEK ŻELAZA I STALI: Planowy wzrost produkcji wszystkich podstawowych metali w ZSRR. Rynek angielski w oczekiwaniu podwyżki cen stali. Przewiduje się wzrost cen od £.4 do £.5 na tonie. Produkcja stali w Anglii ponownie mniejsza w styczniu w stosunku do roku poprzedniego. Poprawa sytuacji na rynku złomu w Stanach Zjednoczonych. Zmniejszenie się popytu niektórych większych konsumentów na amerykańskim rynku stali. Huty belgijskie ponownie przyjmują większe zamówienia krajów EPU po wysokich na ogół cenach. Spadek zainteresowania importerów dolarowych stalą belgijską. Produkcja wyrobów walcowanych w Japonii osiągnąć ma w r.b. 5 mln. ton czyli o 1/2 mln. ton więcej niż w 1951 r. Trudności z dostawą stali japońskiej do Anglii.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH: Silna aktywność amerykańskich importerów na eksportowych rynkach aluminium. Wzrost konsumpcji tego metalu w USA wyniósł w r.ub. 20% przewyższając produkcję o 125.000 ton. Druga dekada lutego przynosi dalsze osłabienie tendencji na międzynarodowym rynku cyny. W dniu 19.II. na giełdzie londyńskiej notowano £.978 1/4 za tonę cash. Przewiduje się, że rozmowy indonezyjsko-amerykańskie zakończą się powodzeniem przy ustaleniu ceny w dostawach do USA w wysokości 120 ¢ lb. fob. Na rynku cynku brak większych zmian - słabe zainteresowanie metalem dolarowym. W Anglii konsumpcja cynku była w 1951 r. o 14% mniejsza niż w 1950 r. I.M.C. ogłosiła przydziały cynku i miedzi dla swych członków na I kwartał b.r. Ogólna pula cynku - 487.650 ton jest większa o przeszło 18.000 ton w porównaniu do poprzedniej, a pula miedzi - 744.680 ton - o 33 tys.ton większa. Anglia sprzedała USA 30.000 long ton ołowiu z zapasów rządowych po 19 ¢ za lb. fob.

Złota i okopowe

Tendencje na półn. amerykańskim rynku zbożowym

Słabe zbiory zbóż w większości krajów kapitalistycznych, a w szczególności w Ameryce Południowej i Australii utrzymywały od jesieni aż do połowy grudnia mocną tendencję na rynkach zbożowych. W ostatnich tygodniach ubiegłego roku obroty zbożem znacznie zmalały na skutek braku dolarów u większości importerów. Ponadto istotny wpływ na ten rynek miała słaba na ogół tendencja na innych rynkach surowcowych.

Do ponownego wzmocnienia tendencji cen na rynkach zbożowych może przyczynić się ogłoszone ostatnio w Argentynie wstrzymanie eksportu pszenicy do wszystkich krajów, następnie niezebrana w Kanadzie ca 28% przeliczy jak również ponowne pogorszenie się stanu upraw w Indiach.

Na rynku amerykańskim panuje nadal zastój. Nawet Niemcy zachodnie wstrzymują się z zakupami. Nowe transakcje mogą dotyczyć jedynie pszenicy poza paktem, bo mimo obliczeń, że w połowie lutego niewykorzystany eksport USA w ramach paktu wynosił 500.000 ton, w rzeczywistości kwota ta była całkowicie wyczerpana zamówieniami. Niektóre z powyższych transakcji zostaną wykonane dopiero w następnych miesiącach i wówczas zostaną zarejestrowane jako wykonane w ramach paktu.

W dniu 1 lutego Niemcy zachodnie miały niewykorzystanych jeszcze 426.000 ton ze swej kwoty importowanej, Włochy zaś 411.000 ton. Przewyższało to niewykorzystaną wówczas amerykańską kwotę eksportową. Importerzy ci będą musieli pokryć swe niewykorzystane kwoty w Kanadzie i w Australii.

Francja, poza mniejszymi zakupami w USA, skierowała swe zainteresowanie na rynek kanadyjski. Wpłynęło to na wzmocnienie tendencji na tym rynku w porównaniu z rynkiem chicagowskim.

Na rynku amerykańskim, pszenicą poza paktem interesują się m.in. Egipt i Chile. Egipt nie wykorzystał jeszcze około 195.000 ton ze swej kwoty importowej w ramach paktu. Dotychczas zapotrzebowanie swe pokrywał on w USA oraz częściowo w ZSRR. Chile nie będąc członkiem paktu pszenicznego musi pokryć swój deficyt zbożowy, obliczany na 200 - 300.000 ton na wolnym rynku, o ile pozwoli na to sytuacja dolarowa.

Sytuacja rolnicza Europy Zachodniej po ostatnich zbiorach

Zbiory zbóż w Europie Zachodniej w 1951 roku były ogólnie biorąc nieco lepsze niż w 1950 r. Dotyczy to w szczególności zbóż na paszę, których produkcja wzrosła o blisko 3,7 mln. ton. Zbiory zbóż chlebowych pozostały natomiast na prawie niezmiennym poziomie. Inaczej przedstawia się sytuacja w dziedzinie okopowych. Zbiory ziemniaków zmniejszyły się o blisko 6,6 mln. ton, podczas gdy zbiory buraka cukrowego wykazywały również nieznacznie niższe cyfry.

Wyniki zbiorów w poszczególnych krajach były jednak różne w szczególności na odcinku zbóż chlebowych. Lepsze wyniki w odniesieniu do zbóż chlebowych zanotowano w pierwszym rzędzie w krajach śródziemnomorskich. Natomiast w trzech krajach zachodnio-europejskich: Francji, Wielkiej Brytanii i Szwecji - zbiory zbóż chlebowych zmniejszyły się o łączną ilość 1,6 mln. ton, na co częściowo wpłynęły warunki atmosferyczne, a częściowo ograniczenie powierzchni zasiewów pszenicy.

Podczas gdy powierzchnia uprawy buraka cukrowego, nasion oleistych stale w ostatnich latach wzrastała, obszar zasiewu pszenicy i żyta w różnych krajach zachodnio-europejskich wykazywał tendencje kurczenia się.

Wskaźnik obszaru zasiewów zbóż chlebowych w niektórych krajach europejskich 1934 - 1938 = 100

	<u>1950</u>	<u>1951</u>
Francja ^{a/}	83	81
Irlandia ^{a/}	190	146
Holandia ^{a/}	64	53
Wielka Brytania ^{a/}	133	115
Dania ^{b/}	88	73
Szwecja ^{b/}	93	85
Niemcy zachodnie ^{b/}	85	83
Włochy ^{a/}	94	94

a/ pszenica

b/ pszenica i żyto

Zbiory zbóż na paszę były na ogół lepsze niż w 1950 r. Znacznie wzrosły zbiory jęczmienia i owsa szczególnie w Niemczech zachodnich oraz w Austrii. Choć powierzchnia zasiewu kukurydzy wzrosła bardzo nieznacznie, zbiory jej we Włoszech, Francji i w południowo-wschodniej Europie, znacznie powiększyły się w porównaniu z poprzednim sezonem.

Obszar uprawy ziemniaka stopniowo zmniejszał się w Europie Zachodniej począwszy od 1948 r. Tendencja ta miała miejsce również i w 1951 r., powodując w krajach Europy

Zachodniej spadek zbiorów o 7% poniżej poziomu z 1950 r.

Z powodu znacznie mniejszych zbiorów zbóż chlebowych na całym obszarze Północnej i Zachodniej Europy oraz Włoch, zapotrzebowanie netto tych krajów na ziarno importowane oceniane jest na blisko 2 mln. ton więcej, czyli około 20% niż w roku gospodarczym 1950/1951. Pomimo wzrostu produkcji zbóż na paszę w 1951 r. we wszystkich prawie krajach kapitalistycznych Europy, takie czynniki, jak znaczny spadek zbioru ziemniaka, zmniejszenie się ilości żyta na paszę oraz wzrost pogłowia trzody chlewnej, spowodują prawdopodobnie powiększenie się zapotrzebowania na importowane ziarno kukurydzy, owsa i jęczmienia. W związku ze słabymi na ogół zbiorami Australii i Argentyny, Europa Zachodnia będzie zatem w silniejszym stopniu uzależniona od importu zbóż pastewnych i chlebowych z obszaru dolarowego oraz z Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu, niż miało to miejsce w poprzednim roku rolniczym.

Ze względu na brak dolarów, oraz wydatkowanie rozporządzalnych sum dewiz na import surowców strategicznych i broni, niektóre kraje zachodnio-europejskie nie będą mogły w pełni pokryć swego zapotrzebowania w zakresie pasz i zbóż chlebowych, co spowodować może zmniejszenie się liczby inwentarza w niektórych krajach oraz pogorszenie się stanu wyżywienia ludności. Istnieje uzasadnione przypuszczenie, że na całym obszarze Północnej i Zachodniej Europy, gdzie zbiory były niewystarczające może ponownie pojawić się tendencja silnego wzrostu cen artykułów rolniczych, co spowoduje dalszy wzrost kosztów utrzymania.

Już w okresie 4-go kwartału roku ubiegłego ceny zbóż uległy znacznej podwyżce we wszystkich prawie krajach tego obszaru, a ceny ziemniaków stosunkowo niskie w roku poprzednim, mogą obecnie silnie wzrosnąć, w szczególności jeśli import zbóż i pasz utrzymany będzie na niskim poziomie w celu zaoszczędzenia dolarów.

Krótkie wiadomości z różnych rynków zbożowych

S z w e o j a

Ostateczna oficjalna ocena zbóż w 1951 r. potwierdza poważny spadek produkcji, spowodowany plagą rdzy. Produkcja zbóż chlebowych obliczana jest na 656.000 ton, w tym 480.000 ton pszenicy i 176.000 ton żyta. W 1950 r. zbiory zbóż chlebowych wynosiły 983.000 ton /740.000 ton pszenicy i 243.000 ton żyta/. Powierzchnia zasiewu pszenicy zmniejszyła się w 1951 r. o około 5%, natomiast obszar zasiewów żyta wzrósł o 13%.

D a n i a

Zbiory zbóż chlebowych w 1951 r. nie były tak pomysne, jak w poprzednim roku. Zbiory pszenicy ocenia się

na 237.000 ton wobec 299.000 ton w 1950 r., a żyta na 225.000 ton wobec 331.000 ton. Roczne zapotrzebowanie krajowe na zboża chlebowe wynosi 480.000 ton, w tym 280.000 ton pszenicy i 200.000 ton żyta.

F r a n c j a

Ogólny obszar uprawy zbóż osiągnął z dniem 1 lutego 5.489.135 ha w porównaniu z 5.344.230 ha w analogicznym okresie 1951 r. i 5.462.695 ha w 1950 r.

Szacunkowy obszar zasiewów poszczególnych zbóż w dniu 1 lutego 1952 r., 1951 r. i 1950 r. w hektarach wynosi dla pszenicy 4.073.150 /3.949.150 i 4.078.800/, owsa 594.300 /570.150 i 579.350/, jęczmienia 299.285 /271.915 i 240.640/, żyta 463.930 /482.550 i 498.530/.

Stan upraw jest niejednorodny ze względu na nadmiar wilgoci, ale śnieg zabezpieczył je przed mrozem. Ministerstwo Rolnictwa ocenia, że ogólny stan upraw przedstawia się podobnie jak w 1951 r., chociaż na obszarach, północno-zachodnich i zachodnich jest on pomyślniejszy.

T u r c j a

Zbiory zbóż w sezonie 1951/52 wyniosą zgodnie z oficjalną oceną: pszenica 5.616.300 ton /3.872.000 ton w sezonie 1950/51/, jęczmień 2.639.800 ton /2.040.000/, żyto 654.800 ton /455.000 ton/, ryż 78.900 /59.000/, kukurydza 802.200 /602.000/, ziemniaki 619.000 ton /605.000 ton/.

A f r y k a P ó ł n o c n a

W Marocco dalsze deszcze przerwały prace w polu. Donoszą o bardzo pomyślnym stanie upraw we wszystkich częściach kraju. W Tunisie zbiory zapowiadają się bardzo pomyślnie, dzięki obfitym opadom.

P a k i s t a n

Według najnowszych przewidywań powierzchnia pod uprawą ryżu wyniesie w bieżącym sezonie 21.487.000 akrów. W tym samym czasie, w sezonie ubiegłym obszar uprawy ryżu wynosił 22.401.000 akrów.

A r g e n t y n a

Jak wynika ze sprawozdania argentyńskiego Ministerstwa Rolnictwa, zbiory pszenicy, jęczmienia, owsa i żyta są w sezonie 1951/52 bardzo niezadawalające.

Końcowe wyniki zbiorów pszenicy określane są rozmaicie: w niektórych prowincjach jako "dostateczne, lecz poniżej wyników normalnych", w pozostałych zaś jako "niedostateczne".

Wspomniane sprawozdanie wyjaśnia również stan zbiorów

rów kukurydzy, która bardzo ucierpiała w styczniu na skutek posuchy. W niektórych prowincjach kukurydza zagrożona jest również przez szarańczę i inne szkodniki, które są obecnie energicznie zwalczane. Susza i upały wpłynęły zwłaszcza bardzo niekorzystnie na spóźnione siewy kukurydzy, przedsięwzięte przez plantatorów celem pokrycia strat, wynikłych z niepomyślnych zbiorów innych zbóż.

Zgodnie z oceną, pochodzącą z prywatnego, ale pewnego źródła, zbiory pszenicy w Argentynie wyniosą w sezonie 1951/52 tylko 2 mln. ton, co pozwoli pokryć zaledwie 60% zapotrzebowania krajowego. Inne źródła oceniają zbiory na 3,5 mln. ton. Obszar zasiewu pszenicy według oficjalnej oceny wynosi 4,8 mln. ha. Zbiory w sezonie 1950/51 wynosiły 5.796.000 ton z obszaru 5.240.700 ha, podczas gdy zasianych było 6.554.200 ha.

N o w a Z e l a n d i a

Po raz pierwszy w dziejach Nowej Zelandii istnieje możliwość wprowadzenia kart żywnościowych na chleb. Nastąpi to, o ile rolnicy nie podniosą produkcji pszenicy.

Zapotrzebowanie wynosi ca 12 mln. buszli - w porównaniu z obecną produkcją tylko 5 1/2 mln. buszli.

Rząd widzi możliwość zwiększenia zasiewów pszenicy w bieżącym i przyszłym roku bez spowodowania ograniczenia produkcji mięsa i produktów mleczarskich dla Wielkiej Brytanii.

Oblicza się, że w roku bieżącym zasiano 100.000 akrów pszenicy, czyli o 45.000 akrów mniej niż w r. ub. Jest to najmniejsza powierzchnia zasiewu pszenicy od 1875-76r.

Zwierzęta i artykuły pochodzenia zwierzęcego

Produkcja i obroty mięsem w Danii w 1951 roku

Mimo, że stan inwentarza w Danii wykazał pewien spadek w drugiej połowie roku, zarówno produkcja wołowiny jak i wieprzowiny była znacznie większa niż w roku 1950. Ten wzrost produkcji uwidocznił się w zwiększeniu eksportu wszystkich gatunków mięsa. Wymóz wieprzowiny był wyższy o 10% niż w roku 1950, a łączny wymóz wołowiny, cielęciny i bydła żywego /w przeliczeniu na żywiec/ o 47%. Największy wzrost wykazał wymóz bydła żywego, który powiększył się o 56%.

Wieprzowina: Stan trzody chlewnej w Danii wykazywał stały spadek w ciągu roku 1951, przy końcu roku był on o 11% niższy niż w grudniu 1950, mimo, że przekraczał o 19% średnią przedwojenną. Produkcja mięsa, według prowizorycznych obliczeń, była w 1951 o 11% większa niż w roku poprzednim, a o 20% większa niż przedwojenna produkcja wieprzowiny. Zwiększenie produkcji wystąpiło jedynie w zakresie produkcji handlowej. Ubój świń na potrzeby producentów utrzymał się tak, jak w roku 1950 na poziomie 20 000 ton. Powiększenie produkcji mięsa wieprzowego w ciągu roku 1951, wpłynęło częściowo na obniżenie trzody chlewnej o 387.000 sztuk. Największy spadek pogłowia zanotować można w okresie marzec-maj, kiedy produkcja mięsa podniosła się o 29% ponad poziom z poprzedniego roku. W drugiej połowie roku produkcja wykazała nieznaczny spadek poniżej cyfr z 1950. W długoterminowym programie zwiększenia produkcji tego gatunku mięsa, w latach 1952 - 53 ma osiągnąć ona poziom 365 000 ton. W roku 1951 poziom ten został przekroczony o 7%. Poniższa tabela przedstawia produkcję mięsa wieprzowego w Danii.

	handlowa	na potrzeby ^{x/}	
		rolników	razem
	w tysiącach ton		
1935 - 39	310	15	325
1 9 4 7	160	40	200
1 9 4 8	130	40	170
1 9 4 9	242	30	272
1 9 5 0	330	20	350
1 9 5 1 ^{x/}	369	20	389

^{x/} szacunek

Eksport mięsa wieprzowego z Danii w roku 1951 osiągnął prawie 195 500 ton czyli o 10% więcej niż w poprzednim

roku, a o 11% więcej niż w 1938. W tym dostawy szynek i bekonu do Wielkiej Brytanii, mimo że były o 6% wyższe niż w 1950, nie osiągnęły ilości przedwojennej. Stanowiły one 88% ilości szynek wywiezionych w tym okresie. Wielka Brytania zakupiła 77% całego eksportu mięsa wieprzowego z Danii. W poprzednim roku dostawy do tego kraju wynosiły 80%. Dostawy mięsa wieprzowego na inne rynki wynosiły 45 000 ton w porównaniu z 36 000 ton w 1950. Niemcy zachodnie utrzymały się na drugim miejscu wśród odbiorców, mimo że eksport do Niemiec zmniejszył się z 29 400 ton w 1950 do 18 600 ton w 1951. Francja zakupiła w 1951 - 15 200 ton stając się ważnym rynkiem zbytu dla Danii. Eksport wieprzowiny z Danii przedstawia poniższa tabela:

	w tonach					
	1938	1947	1948	1949	1950	1951
Anglia x/	171.368	35.007	25.011	87.671	141.850	150.148
Belgia	2	8.156	6.939	xx/	xx/	xx/
Szwajcaria	-	3.853	2.265	172	887	1.950
Włochy	29	1.593	292	xx/	xx/	xx/
Finlandia	-	2.019	2.422	xx/	xx/	xx/
Norwegia	15	465	859	1.028	127	318
Szwecja	14	131	805	1.923	4.762	2.799
Niemcy zach. xy/	4.268	25	48	4.726	29.376	18.632
I n n e	94	5.607	1.964	8.598	891	21.603
Razem:	175.790	56.856	40.605	104.118	177.893	195.450

~~x/~~ bekon i szynki

~~xx/~~zawarte w pozycji "inne"

~~xy/~~1938 całe Niemcy. 1947 - 49 Bizonia. 1950-51 Niemcy zach.

W kontrakcie Anglia - Dania, cena na bekon eksportowany do Wielkiej Brytanii w okresie 1 styczeń-30 wrzesień 1951, została ustalona na 444 kr. za 100 kg /233s 3d za cwt/. W celu zwiększenia produkcji bekonu w Danii cena na okres 1 październik 1951 - 30 wrzesień 1952 za pierwsze 110.000 ton, została podniesiona do 571 kr. za 100 kg. /300s za cwt f.o.b./. Te nowe ceny obowiązywały już 1 września 1951 r. Średnia eksportowa cena wszystkich gatunków mięsa na inne rynki zbytu zwiększyła się od maja 1951. Krajowa cena hurtowa wykazywała lekkie wahania w ciągu roku w granicach 404 - 416 kr. za 100 kg., 2 czerwca 1951 zostały ustalone maksymalne ceny na mięso wieprzowe.

Wołowina: Stan bydła według spisu z grudnia 1951 był o 42 000 sztuk mniejszy niż przed rokiem, a o 320 000 sztuk mniejszy niż w 1939. Najbardziej zwiększyła się liczba krów i jałówek. Stan ich był o 37 000 niższy. Sezonowy spadek ilości pogłowia pomiędzy lipcem a grudniem wynosił w roku 1950 - 79 000 sztuk, a w 1951 169 000 sztuk. Tak znaczna różnica spowodowana została w roku 1951 przez wybuch zarazy i racio, co znacznie zwiększyło ubój. Stan bydła w Danii według spisu z grudnia 1951 przedstawia poniższa tabela:

	1939	1948	1949	1950	1951
	w tysiącach sztuk				
Byki	68	38	37	34	32
Krowy i jałówki	2.258	2.016	2.115	2.148	2.111
Cieleta niżej					
1 roku	860	659	700	761	756
Inne bydło	66	38	34	31	33
Razem:	3.252	2.751	2.886	2.974	2.932

Produkcja wołowiny i cieleciny zwiększająca się ciągle w ciągu ostatnich trzech lat, była o 25% większa niż w roku 1950, a o 20% niż przed wojną. Wzrost produkcji zanotować można przede wszystkim w produkcji handlowej, ponieważ produkcja mięsa na potrzeby rolników utrzymuje się w latach powojennych na poziomie o 50% niższym niż przed wojną. Produkcję wołowiny i cieleciny łącznie przedstawia poniższa tabela:

	handlowa	na spożycie rolnikówx/ w tysiącach ton	razem
1935 - 39 śred.	163	10	173
1947	193	5	198
1948	109	5	114
1949	124	5	129
1950	160	5	165
1951x/	202	5	207

Tabela powyższa obejmuje odpadki jadalne
x/ szacunek

Eksport bydła: Eksport żywego bydła w ciągu roku 1951 był o 56% większy niż w 1950 a przeszło dwa i pół razy większy niż w 1938. Niemcy zachodnie pozostały największym rynkiem zbytu, odbierając 65% duńskiego eksportu w porównaniu z 88% w poprzednim roku. W porównaniu z rokiem 1950 eksport do Niemiec zachodnich był o 16% większy. Znacznie zwiększyły się dostawy do Włoch. Wynosiły one 19% całego eksportu duńskiego. Eksport bydła z Danii przedstawia poniższa tabela:

	1938	1947	1948	1949	1950	1951
			/ w sztukach /			
Niemcyx/	120.806	82.409	-	23.087	196.287	227.036
Holandia	xx/	21.545	8.700	6.084	9.955	13.033
Belgia	11.952	66.127	18.934	22.436	786	3.652
Włochy	476	10.523	4.904	4.572	8.958	64.769
Szwajcaria	730	25.878	10.631	12.054	6.130	9.932
I n n e	8	33.939	4.087	788	395	29.017
Razem:	133.972	240.421	47.256	69.021	222.511	347.439

x/ 1938 także Niemcy, 1947-49 Bizonia, 1950-51 Niemcy zachodnie
xx/zawarte w pozycji "inne kraje".

Eksport wołowiny i cielęciny w przeliczeniu na bydło, wynosił 66.450 sztuk. Był on o 11% większy niż w poprzednim roku. Głównymi rynkami zbytu były Niemcy zachodnie, Włochy i Szwecja.

Eksportowane ceny bydła w roku 1951 były znacznie wyższe niż w ciągu roku 1950. Dla 11 miesięcy 1951, średnia cena miesięczna wynosiła 1.153 kr. za sztukę. Odpowiednia cena z poprzedniego roku wynosiła 1.102 kr. Średnia cena miesięczna wołowiny i cielęciny 1951 osiągnęła poziom 380 kr. za 100 kg., podczas gdy w poprzednim roku wynosiła ona 280 kr.

Obroty mięsem i bydkem we Francji w 1951 r.

W ciągu pierwszych dziesięciu miesięcy roku ubiegłego eksport żywego bydła z Francji był o 22% mniejszy niż w tym samym okresie 1950. Import w tym czasie zwiększył się bardzo znacznie - z 2.142 do 31.257 sztuk. Import netto wynosił 1.564 sztuk. W ciągu trzeciego kwartału 1951 było bardzo silne zapotrzebowanie na trzodę chlewną na rynku francuskim. W okresie styczeń-październik import trzody chlewnej osiągnął szczególnie wysoką cyfrę 178.000 sztuk. W poprzednim roku wynosił on 12.500 sztuk. Większość dostaw pochodziła z Belgii. Eksport żywych świń wykazywał w drugiej połowie 1950 tendencję zwykłą, lecz od marca 1951 transporty były bardzo małe.

Eksport wołowiny i cielęciny w ciągu pierwszych 10 miesięcy 1951 był o 16% niższy w poprzednim roku. Natomiast import zwiększył się w tym okresie z 700 ton w roku 1950 do 6.300 ton. Obroty mięsem wieprzowym wykazały tak, jak obroty trzodą chlewną znaczny wzrost importu i spadek eksportu. Dostawy mięsa wieprzowego nadchodziły przede wszystkim z Danii, Belgii, a przy końcu roku z Argentyny. Wynosiły one 21.638 ton czyli o 20.000 ton więcej niż w tym samym okresie 1950. Eksport mięsa wieprzowego zmniejszył się prawie o połowę. Przywóz wieprzowiny w puszkach tak, jak w ciągu lat poprzednich był zupełnie nieznaczny. Natomiast eksport, głównie do Wielkiej Brytanii znacznie się powiększył. Poniższa tabela przedstawia szczegóły francuskich obrotów mięsem i inwentarzem w omawianym okresie.

	B y d ł o			Trzoda chlewna		
	import	eksport	saldo	import	eksport	saldo
	w s z t u k a c h					
1938	775	3.761	+ 2.986	7.774	456	= 7.318
1949	2.591	21.719	+19.128	10.348	5.389	= 4.959
1950	2.142	38.247	+36.105	12.490	43.529	+31.039
1951	31.257	29.693	- 1.564	178.358	6.556	=171.802
	Wołowina			Wieprzowina		
	w t o n a c h					
1938	9.873	1.248	- 8.625	590	523	= 67
1949	2.476	3.004	- 528	3.214	5.361	+ 2.147

1950	702	10.630	+	9.928	803	15.131	+	14.328
1951	6.326	8.929	+	2.603	21.638	7.086	-	14.552

	<u>Import</u>	<u>Eksport</u>	<u>Saldo</u>
	<u>Wieprzowina w puszkach</u>		
	<u>w tonach</u>		
1 9 4 9	77	2.819	+ 2.742
1 9 5 0	31	8.920	+ 8.889
1 9 5 1	53	20.174	+20.121

Jak widać z powyższej tabeli kryzys mięsny, jaki wystąpił w roku 1951 we Francji wywarł duży wpływ na obroty. Dla poprawienia sytuacji na rynku krajowym Francja musiała importować bardzo duże ilości bydła, trzody chlewnej i mięsa wieprzowego. Jedyne eksport wołowiny chociaż mniejszy niż w poprzednim roku przekroczył ilości importowane. Brak wieprzowiny na rynku francuskim okazał się najbardziej dotkliwy, to też dostawy trzody chlewnej i mięsa wieprzowego przekroczyły znacznie dostawy bydła i wołowiny. Bardzo silne zwiększenie importu mięsa i żywca nie zdołało jednak poprawić na tyle sytuacji mięsnej aby utrzymać ceny mięsa na poziomie dostępnym dla konsumentów. Zwyżka detalicznych cen mięsa we Francji omawiana była w 5/44 numerze "WHZ".

Ceny trzody chlewnej w niektórych krajach

Ceny trzody chlewnej w roku 1951 wykazywały w Irlandii, Kanadzie i Stanach Zjednoczonych tendencję słabnącą przy końcu roku, natomiast w Danii, we Włoszech i Szwecji podniosły się bardzo gwałtownie w drugiej połowie roku. W Anglii po podwyższeniu cen w kwietniu utrzymywały się one na prawie niezmiennym poziomie.

W Wielkiej Brytanii świnie bekonowe kupowane są przez Ministerstwo Wyżywienia po cenach stałych ustalanych w oficjalnym wykazie cen rocznych. W kwietniu, kiedy nowe ceny zostały ustalone, średnia ważona miesięczna cena, wynosząca 52s 9d była o 6s 2d wyższa niż w roku poprzednim. /za score = 9,1 = 9,5 kg./.

W Irlandii, ceny świń bekonowych, począwszy od listopada 1950, zwiększały się stale, osiągając najwyższy poziom 256s 6d za cwt w czerwcu 1951. Począwszy od lipca zaczęły one systematycznie spadać lecz przy końcu roku utrzymały się jeszcze na poziomie o 55s wyższym niż w końcu roku 1950. Ceny trzody chlewnej w Kanadzie były znacznie wyższe niż w poprzednim roku. Osiągnęły one szczytowy punkt 40,02 \$ za 100 lb. w lipcu. Po załamaniu się cen w sierpniu, rozpoczął się systematyczny spadek do poziomu niższego niż w roku 1950. W pierwszej połowie roku 1951 ceny trzody chlewnej w Stanach Zjednoczonych były o 25% wyższe niż w 1950. W drugim półroczu w lipcu cena 22,50 \$ za 100 lb żywej wagi była niższa niż cena z poprzedniego roku. Do października ceny utrzymywały się na niższym poziomie niż w poprzednim roku, a następnie przewyższyły je, lecz bardzo nieznacznie. W Danii ceny płacone za świnie beko-

nowe są ściśle związane z ceną ustaloną w kontrakcie na dostawę bekonu do Wielkiej Brytanii. Po podniesieniu ceny kontraktowej od 1 stycznia 1951, cena świń bekonowych podniosła się z 396 ore za kg. do 412 ore za kg. Utrzymała się ona na prawie stałym poziomie do września, kiedy ponownie podniesiono cenę w kontrakcie. Nowa cena podniosła się wtedy do 450 ore za kg. W Belgii trzoda chlewna sprzedawana jest na wolnym rynku. W roku 1951 ceny utrzymały się na wyższym poziomie niż w 1950. We Włoszech również ceny były wyższe niż w 1950, wykazały one poważną tendencję zwyżkową przy końcu roku. W Szwecji w początkach roku ceny były mniej więcej takie same, jak w drugiej połowie 1950. W marcu podniosły się gwałtownie, a następnie podnosiły się stale, osiągając w listopadzie 245 kr. za kg, czyli w przeciągu roku podniosły się o 56 koron.

Szczegóły wahań cen trzody chlewnej w ciągu roku 1951 przedstawia poniższa tabela:

	<u>Anglia</u>				<u>Irlandia</u>				<u>Kanada</u>			
	1950		1951		1950		1951		1950		1951	
	w szterlingach za score											
styczeń	41s	9d	47s	7d	33s	3d	39s	1d	34s	7d	42s	9d
luty	41	9	47	9	33	4	40	11	35	1	46	1
marzec	43	0	47	11	33	6	42	11	35	4	45	7
kwiecień	46	7	52	9	33	5	41	0	34	8	43	2
maj	48	3	52	10	33	11	44	3	38	6	46	4
czerwiec	47	7	52	10	35	10	45	10	41	7	51	4
lipiec	47	8	52	7	35	7	45	5	41	2	53	11
sierpień	47	7	52	9	35	8	45	4	41	10	49	9
wrzesień	47	9	52	11	35	5	44	9	39	2	45	8
październik	47	8	52	10	34	1	43	10	38	10	40	7
listopad	47	8	52	10	36	0	.	.	39	6	39	5
grudzień	47	10	53	3	37	8	.	.	41	0	41	3
średnia	46	3	51	7	34	8	43	4	38	6	.	.
	<u>Stany Zjednoczone</u>				<u>Dania</u>				<u>Belgia</u>			
styczeń	29	7	39	1	37	3	38	8	31	2	50	8
luty	32	1	43	2	36	7	38	8	30	11	53	2
marzec	31	3	41	9	36	7	38	8	28	3	51	0
kwiecień	41	1	40	8	36	7	38	8	31	10	47	0
maj	36	1	40	6	36	7	38	8	29	5	43	11
czerwiec	37	6	42	2	36	3	39	1	27	6	44	2
lipiec	44	10	42	10	35	8	38	11	36	9	47	1
sierpień	45	5	42	4	36	0	38	10	45	4	50	1
wrzesień	41	7	39	8	37	0	41	1	44	11	52	11
październik	37	5	39	3	37	2	42	0	41	1	51	0
listopad	34	8	35	6	37	2	42	3	41	6	50	10
grudzień	35	11	34	7	37	2	42	3	47	11	53	5
średnia	35	0	39	6	36	8	39	9	36	5	49	6
	<u>Włochy</u>				<u>Szwecja</u>							
styczeń	48s	11d	58s	10d	31s	2d	31s	7d				
luty	45	2	64	3	30	5	31	7				
marzec	50	7	56	1	29	8	32	11				
kwiecień	50	7	56	1	29	7	34	11				
maj	45	1	57	5	29	5	35	8				
czerwiec	39	8	56	1	29	11	36	8				

lipiec	53	4	56	1	31	1	36	11
sierpień	50	7	58	10	31	7	37	5
wrzesień	53	4	58	10	31	8	38	5
październik	54	8	64	3	31	7	39	11
listopad	56	1	62	11	31	5	40	11
grudzień	56	1	.	.	31	7	.	.
średnia	50	4	59	1	30	8	36	1

Zniżka ceny bekonów w Holandii

Celem obniżenia dopłat subwencyjnych, Holandia podniosła w połowie lutego ceny zbóż pastewnych. Podniesiona została również gwarancyjna cena świń bekonowych z 2 38 na 2,54 fl. za kg żywca. Dodatek gatunkowy za I i II gatunek został podniesiony z 3 na 6 centów.

Afryka Południowa importuje mięso w puszkach

Według ostatnich doniesień prasy branżowej, Afryka Południowa zamierza w najbliższym czasie importować mięso w puszkach o wartości 250 000 £. Przypuszczalnie zostanie ono dostarczone głównie z Australii, lecz spodziewane są również dostawy z Ameryki i Południowej Rodezji. Ceny ustalone są na poziomie bieżących transakcji hurtowych.

Wiadomości z międzynarodowego rynku skór surowych

Druga dekada lutego przyniosła ogólne dosyć silne osłabienie tendencji i spadek cen na wszystkich prawie rynkach. Rynek południowo-amerykański wykazywał w ubiegłych dwóch tygodniach oznaki dalszej stagnacji, co zmusiło IAPI do ogłoszenia gotowości obniżenia oficjalnych cen o 35% dla walut rozliczeniowych i o 50% dla płatności w dolarach. Oczekuje się, że ten krok przyczyni się do zniżki na rynku krajowym w Argentynie. Gdyby nawet powyższa zniżka doszła do skutku to i tak ceny IAPI będą wyższe od wolnorynkowych i nie będą atrakcyjne dla importerów europejskich. W drugiej dekadzie lutego największą transakcją eksportową w Buenos Aires było sprzedanie partii około 20-30 tysięcy "extremes" z przeznaczeniem do USA po 24,5¢ candf.

W pierwszych dniach trzeciej dekady lutego ceny obniżały się dalej. Za Frigorifico heavy ox płacono w obrotach wolnorynkowych w dn. 22/II 19 7/16 d do 23 1/2d za lb caf. a za Frigorifico "extremes" jedynie 22 1/2d za lb caf waga załadunku, wobec 30d płaconych o dwa tygodnie wcześniej i 28d o tydzień wcześniej.

W początkach trzeciej dekady lutego można było kupić partie

1000 ton wysokogatunkowych "extremes" płacąc za nią 540.000 dol. cał podczas gdy w końcu stycznia partia powyższa kosztowałaby najmniej 820.000 dolarów cał waga załadunku.

Rynek północno-amerykański charakteryzowała również zniżka cen. Heavy Native Steers notowano w Chicago w dn. 19 lutego b.r. na poziomie 13-13,5 ¢/lb, podczas gdy w pierwszym tygodniu lutego 14,5 -15 ¢/lb. W tym samym czasie Light Native Cows zniżkowały w cenie z 19,5-22 ¢/lb. na 17-18 ¢/lb. W grudniu ubiegłego roku ten sam gatunek notowano 25-26,5 ¢/lb.

W okresie od 5 lutego do 19-go wskaźnik cen hurtowych skór surowych krajowych i importowanych obliczany przez brytyjskie Tanners Federation obniżył się w odniesieniu do skór wołowych o 26,5% /równocześnie o 27,2% w odniesieniu do ciężkich wołowych/, a o 15,5% w odniesieniu do skór krowich. Była to jedna z najsilniejszych załamań się cen skór surowych na rynku angielskim w ostatnich kilkunastu miesiącach.

Stosunkowo największą odporność na osłabienie tendencji wykazywały skóry Wschodnio-Afrykańskie, których notowania w Londynie były w dn. 18 lutego b.r. jedynie nieznacznie niższe dwa tygodnie temu. To samo można powiedzieć o skórach australijskich i nowozelandzkich.

Przetwory spożywcze, art. kolonialne

Owoce i warzywa

Obroty cukrem Holandii w 1951 roku

W okresie 11 miesięcznym import cukru surowego do Holandii wyniósł w r.ub.317 tys.ton, a w całym roku 1950 tylko 280 tys. ton - czyli o 13% więcej niż w roku poprzednim. Wartość importowanego surowca wzrosła jednak w porównaniu z r.1950 o 47%.

Srednia cena płacona za tonę importowanego cukru surowego w r. 1950 równała się 107 \$ za tonę cif, a w roku następnym-138,7 \$, czyli że wzrosła o 30%. Dla porównania podaje się średnie ceny importowe Anglii- najpoważniejszego importera, którego obroty zostały omówione w poprzednim numerze WHZ. W r.1950 średnia

cena importowa dla Anglii wyniosła 105 \$ za tonę cif, a w roku następnym 126,6 \$. Na tak znacznie niższy poziom średniej ceny w Anglii w porównaniu z ceną holenderską wpłynęły niewątpliwie niskie ceny cukru importowanego z krajów Imperium Brytyjskiego. Rozpatrując jednak ceny cukru surowego sprowadzanego z Kuby, która jest największym dostawcą obu krajów - nie spostrzega się tak wielkich różnic. W r.1950 cena płacona przez Anglię była wyższa od ceny płaconej przez Holandię, a w r.1951 Anglia ponownie płaciła o 2,2 \$ na tonie więcej.

Import cukru surowego do Holandii

	tys.ton		tys.gld.		średnia cena przeliczona na \$ za tonę	
	1950	1951 ^{x/}	1950	1951 ^{x/}	1950	1951 ^{x/}
Ogółem	280	317	113.886	167.273	107	138,7
Kuba	244	270	98.917	142.373	107	138,8
Haiti	21	15	8.447	7.441	105	128,8
Peru	4	32	3.679	17.457	106	142,3

x/ 11 miesięcy

Eksport cukru rafinowanego z Holandii w ciągu 11 miesięcy wyniósł 86.946 tys.ton, a w r.1950 - 178.051 tys.ton. to zn., że eksport roku 1951 spadł do połowy stanu roku poprzedniego.

Jednoczesny wzrost importu i spadek eksportu przypisać należy nie tyle zwiększonej konsumpcji na głowę, ile gromadzeniu zapasów strategicznych. Jak wynika z obecnej sytuacji międzynarodowej na rynku cukru, Holandia zrobiła zły interes gromadząc zapasy cukru po bardzo wysokiej cenie. Najpoważniejszym odbiorcą holenderskiej rafinady są Niemcy zachodnie - 72% całego eksportu. Porównując średnie ceny eksportowe holenderskie z angielskimi należy stwierdzić, że w przeciwieństwie do cen importowych, poziom ich jest zupełnie wyrównany.

Eksport cukru rafinowanego z Holandii

	tys. ton		tys. gld		średnia cena w \$ za tonę x/	
	1950	1951 ^{x/}	1950	1951 ^{x/}	1950	1951 ^{x/}
Ogółem	178.053	86.946	105.742	63.851	156,2	193,2
w tym:						
Niemcy						
zach.	70.811	62.411	46.144	46.614	171,4	160,2
Francja	37.600	-	20.000	-	140,0	-
Szwajcaria	28.860	1.746	15.258	1.109	139,0	167,1
Irak	9.472	7.884	-	-	-	-
Norwegia	-	2.000	-	1.457	-	191,7

x/ za 11 miesięcy

Światowe ceny cukru

W połowie lutego ceny cukru Kontrakt nr.4 na giełdzie nowojorskiej pozostawały niezmienione. Tak na przykład marcowe pozycje notowano niezmiennie po 4,38 \$ za lb, podczas gdy dostawy na maj zwyżkowały o 1 punkt. Późniejsze dostawy zyskały nawet 3 punkty i tak np. w dniu 18 lutego dostawy na lipiec notowano 4,45 \$ za lb. Cukier Kontrakt nr.6 stracił na dostawach marzec - maj 2 punkty, podczas gdy późniejsze pozycje pozostały niezmienione. W dniu 18 lutego cukier Kontrakt nr.6 z dostawą na marzec notowano po 5,19 \$ za lb, a z dostawą na maj - 5,30 \$.

Według oceny sfer handlowych w New Yorku Kuba sprzedawała na światowy rynek ok.1 mln. ton cukru z nowych zbiorów, co oznacza dużą ilość jak na początku roku. W dalszym ciągu istnieje spór jeśli chodzi o szacunki produkcji cukru na Kubie. Instytut Kubański ocenia ją na 5.900.000 ton, podczas gdy koła handlowe na 6.100-6.200 tys. ton - co jest rekordową produkcją. Jak donosi Public Ledger w kampanii cukrowej na Kubie bieżący udział obecnie 157 fabryk na 161 istniejących. Wydajność cukru z teczyny cukrowej jest taka sama jak w roku ubiegłym.

K a w a

Jak dotychczas, stan Parana w Brazylii nie odgrywał ważniejszej roli w produkcji kawy. Nawet tego-roczone zbiory przypuszczalnie będą niewielkie na skutek złych warunków atmosferycznych. Jednak według obliczeń kół handlowych Brazylii stan Parana w najbliższych latach przekroczy nawet znacznie produkcję Sao Paulo. Do niedawna stan ten nie był doceniany i uprawę kawy uważano za nieopłacalną i gorszą gatunkowo. Na skutek jednak wysokiej koniunktury światowej na kawę i dobrej uprawy gleby spodziewany jest ogromny wzrost produkcji kawy. W roku

1951/52 zbiór w stanie Parana będzie jeszcze stosunkowo niewielki - ca. 2,5 mln. worków wobec 3,5 mln. worków w roku poprzednim. Według obecnych szacunków przy sprzyjających warunkach produkcja kawy w 1952/53 powinna osiągnąć 4 mln. worków, w roku następnym - 6 mln. worków, a w latach następnych około 7 mln. worków. Dla potwierdzenia tych szacunków Public Ledger podaje liczbę drzew kawowych zasadzonych na plantacjach. W okresie 1944 - 1950 liczba drzew wzrosła z 67 mln. na 165 mln. W tym samym okresie czasu liczba drzew zasadzonych a nieowocujących zwiększyła się z 33 mln. na 61 mln. Produkcja kawy w 1944 równała się 700.000 worków.

Bank Brazylii zamierza wydać zarządzenie uniemożliwiające reeksport kawy za dolary, którą pierwotnie importowano za szterlingi.

Ogłoszono w Rio de Janeiro, że cena najwyższego gatunku kawy Rio została podniesiona o 10% dla krajów szterlingowych, krajów europejskich, afrykańskich i azjatyckich. Ta 10%-owawyżka cen nie dotyczy następujących krajów, z którymi Brazylia posiada umowy kompensacyjne, a mianowicie Niemcy Zachodnie, Austria, Dania, Francja, Holandia, Włochy, Jugosławia, Japonia, Szwecja, Norwegia i Czechosłowacja. Eksport kawy do Triestu dokonywany będzie tylko za wolne dolary. Zakupy przez Brytyjskie Ministerstwo Wyżywienia nie są objęte tym zarządzeniem. Dotychczas nie wiadomo jak wiadomości te odbiją się na innych gatunkach kawy, niewyłączając afrykańskiej, na rynku londyńskim.

W drugiej dekadzie lutego na giełdzie nowojorskiej notowano dosyć długi okres pewnej stabilizacji cen kawy. Zapotrzebowanie na kawę actuals było umiarkowane. W dalszym ciągu palarnie kawy ograniczały zakupy kawy surowej, ze względu na małe zapotrzebowanie na kawę paloną. Na początku trzeciej dekady lutego na rynku zanotowano spadek cen kawy o ca. 30 punktów, co spowodowało zwiększenie zainteresowania kawą surową. Kawę Kolumbijską spot notowano po 57 3/4 - 57 5/8 ¢ za lb. Kawę Santos 4 notowano w tym samym czasie po 52 ¢ za lb. fob Santos.

K a k a o

Angielska statystyka handlu zagranicznego opublikowała ostatnio dane odnośnie importu kakao surowego do Wielkiej Brytanii za rok 1951. Na przestrzeni ostatnich trzech lat import tego artykułu ustawicznie spada. W roku 1951 sprowadzono do Anglii tylko 109 tys. ton - czyli 82% ilości roku poprzedniego i 73% roku 1949. Tak znaczny spadek w ostatnim roku wywołany był wprowadzeniem w Anglii w II połowie ub. r. nowych przepisów importowych, które ograniczyły w pierwszym rzędzie import takich artykułów jak kakao. Najpoważniejszym dostawcą kakao było Złote Wybrzeże - ca. 60%. Jakao surowe pochodzące z Nigerii i Złotego Wybrzeża kupowano po najniższych cenach - 280 £ za tonę. Średnia cena dla całego importu w 1951 roku wyniosła 280,4 £, wobec 202,2 £ rok wcześniej.

Poniższa tabela ilustruje import kakao surowego do Anglii:

	t o n y		t y s . £	
	1950	1951	1950	1951
Sierra Leone	1.545	686	230	204
Złote Wybrzeże	65.955	62.132	13.742	17.408
Nigeria	27.734	38.065	5.307	10.518
Br. Indie Zach.	3.516	3.262	895	1.052
inne kraje br.	918	1.217	202	329
Fr. Afryka Zach.				
i Równikowa	8.389	1.227	1.721	358
Brazylia	24.564	2.195	4.394	632
inne kraje	149	315	61	94
r a z e m	132.454	109.101	26.728	30.595

Na początku trzeciej dekady lutego ogólnie można powiedzieć, że ceny kakao zniżkowały w porównaniu z poprzednią dekadą, na skutek małego popytu konsumentów. Dobrze fermentowane kakao ze Złotego Wybrzeża z dostawą na luty-marzec oferowano po 300s za 50 kg c/c północne porty Kontynentu, a dostawy na kwiecień-maj po 297s 6d. Kakao z Indii Zachodnich oferowane było w niewielkich ilościach i notowano je po 325s za 50 kg fob z dostawą na luty-marzec. Kakao brazylijskie - Grenada - można było nabyć po 315 fob. Giełda londyńska w dalszym ciągu była centrum zainteresowania i obroty były dosyć ożywione. W poprzedniej dekadzie ceny kakao wykazywały stałe wahania, gdyż w momencie kiedy ceny kakao spadły, wykonywanie transakcji kryjących powtórnie wzmocniło tendencję. Tak p.p. kakao z dostawą na marzec notowano pierwotnie po 311s, następnie po 301s 6d, a ostatnio po 309s 6d. Podobnie kształtowały się ceny dostaw majowych: 303s 6d - 291s - 292s 6d. Ceny dostaw późniejszych zniżkowały o więcej punktów. Na giełdzie nowojorskiej ceny kakao również wahały się z dnia na dzień, chociaż jeszcze niedawno miały mocną tendencję.

Rynek nasion oleistych i olejów

Ceny na światowym rynku nasion oleistych i olejów w dalszym ciągu spadają na skutek obecnej polityki handlowej w większości krajów europejskich ograniczającej import. Polityka ta jest koniecznością wobec stale wzrastającego ujemnego bilansu handlowego. Nawet kraje o lepszej sytuacji pod tym względem prowadziły bardzo ostrożną politykę zakupów. W ostatnich jednak miesiącach sytuacja zmieniła się radykalnie i można ją określić jako schyłek "sellers market", który panował na rynku z różnym nasileniem nieprzerwanie od zakończenia wojny. Perspektywa obfitych dostaw olejów i tłuszczów w wielu krajach produkujących stwarza możliwość dalszego obniżenia cen. Już obecnie wiele cen artykułów oleistych jest poniżej poziomu z przed dewaluacji 1949 roku, a inne obniżyły się przy-

najmniej do poziomu z przed wybuchu wojny koreańskiej.

Na początku trzeciej dekady lutego kanadyjskie siemie lniane oferowane po 211 \$ US za tonę, z dostawą na kwiecień-maj. Siemie lniane indyjskie zniżkowało w ciągu poprzedniego tygodnia z 188 na 71 ctf. Podobnie kształtuje się cena ziarna rycynusowego i np. ziarno rycynusowe z Afryki Wsch. spadło w ciągu tygodnia o 5 na tonie, osiągając 91. Spadają również ceny siemienia rzepakowego i słonecznikowego. Ceny na rynku kopry wahają się wykazując jednak również tendencję spadkową. Kopre Straits notowano w ciągu tygodnia następująco: £ 70 15s - £ 68 15s - £ 70 15s - £ 67 10s. Podobne tendencje zaobserwowano na rynku olejów. Kanadyjski olej lniany można było nabyć po \$ 405 za tonę luzem, Indyjski olej lniany zniżkował również do poziomu £ 164, podobnie jak olej orzecha ziemnego do £ 148 za tonę. Olej rycynowy w Indiach można było kupić po £ 185. Spada również cena oleju kokosowego, Straits, która w dniu 23 lutego notowano: olej w bębnach po £ 105 10s a olej luzem po £ 97 za tonę ctf.

Perspektywy zbiorów nasion oleistych w Brazylii w 1952 r.

Jak podaje Departament Rolnictwa USA perspektywy na odcinku nasion oleistych w Brazylii w 1952 r. wydają się zupełnie zadowalające i produkcja powinna przekroczyć poziom 1951 roku.

Sadzenie nasion bawełny, orzecha ziemnego, soi, ziarna rycynusowego w południowych stanach Brazylii było opóźnione o przeszło miesiąc, ponieważ pora deszczowa rozpoczęła się miesiąc później, ale zostało ukończzone w końcu grudnia. Przypuszcza się, że zbiory będą na ogół dobre za wyjątkiem orzecha ziemnego, którego produkcja będzie się kształtowała poniżej 163.000 ton, t.j. produkcji roku 1951. W północnej części Brazylii deszcze spadły wcześniej, i o ile warunki atmosferyczne nie pogorszą się należy oczekiwać obfitych zbiorów. Zbiór soi w 1952 r. oszacowany jest na 94.000 ton wobec 66.000 ton w roku poprzednim. Produkcja handlowa w 1951 roku wyniosła 193.000 ton, a w roku bieżącym poziom ten ma być przekroczony. Zbiór siemienia lnianego jest oszacowany w kołach handlowych na 27-33.000 ton, t.j. będzie niższy od zeszłorocznego, który wyniósł 38.600 ton.

Wytwory pochodzenia mineralnego

Meldunki z rynku węglowego

Komitet węglowy Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie dokonał rewizji swej oceny deficytu węglowego krajów europejskich wchodzących w skład komitetów na rok 1952. Mianowicie przed pół rokiem ocenił ten deficyt na 10,5 mln. ton. Obecnie ocenia go na 25,2 mln. ton.

W wyniku łagodnej zimy, zwiększonego wydobycia węgla krajów europejskich i ograniczeń amerykańskich kredytów dolarowych w ramach "pomocy" ekonomicznej na zakup węgla w USA - ilości węgla importowanego z Ameryki do Europy, uległy zmniejszeniu ostatnio, co spowodowało spadek frachtów węglowych, przede wszystkim na Atlantyku. I tak frachty z Hampton Roads do Rotterdamu obniżyły się z oficjalnej stawki \$ 10,50 do 10.25,10 - i następnie do 9,15 \$ za tonę.

Uchwalając przystąpienie Niemiec zachodnich do organizacji militarnej krajów kapitalistycznych Europy - "parlament" w Bonn uzależnił ten udział imiedzy innymi od przyłączenia Saary do Niemiec zachodnich.

Ekzekutywa związku górników brytyjskich postanowiła zwrócić się do Państwowego Zarządu Węglowego z żądaniem nie sprowadzenia górników włoskich do Wielkiej Brytanii. Jednocześnie ekzekutywa powzięła uchwałę kontynuowania pracy w kopalniach w soboty również i w ciągu 1952 r. Zaznaczyć należy, że zatrudnienia bezrobotnych górników włoskich w brytyjskich kopalniach węgla, cierpiących na brak sił roboczych - domagano się ostatnio energicznie od rządu brytyjskiego w Waszyngtonie.

Eksperti węglowi krajów marshallowskich wyliczyli, że zwiększenie wydobycia węglowego Wielkiej Brytanii, Niemiec zachodnich, Francji, Belgii i Saary w ciągu lat 1952-1956 o 60 mln. ton rocznie - będzie wymagać zainwestowania w kopalnie węgla tych krajów kwoty 2.215 mln.

Europejski deficyt węglowy w 1952 roku: uaktualnione i ogłoszone w lutym bieżącego roku przewidywania Komitetu Węglowego Europejskiej Komisji Gospodarczej w Genewie na temat bilansu węglowego krajów europejskich w roku 1952 - przedstawiają się następująco:

Wydobycie węgla

	w tysiącach ton metrycznych	
	przewidywane w r.1952	rzeczywiste w r.1951/dane tymczasowe/
Belgia	30.000	29.600
Czechosłowacja	21.500	20.000
Francja	57.900/a/	55.000 /b/
Saara	17.000	16.200
Holandia	12.500	12.400
Polska	85.000	81.700
Wielka Brytania	227.500	225.700
Niemcy Zachodnie	127.000	118.900
Inne kraje	4.130	3.300
R a z e m	582.530	562.800

a/ Włącznie z 1,9 mln. ton węgla brun.

b/ Włącznie z 2 mln. ton węgla brun.

W swych poprzednich przewidywaniach Komitet Węglowy ocenił wydobyte tychże krajów w roku 1952 na 581,2 mln. ton, a obecnie ocenia ją na 1,3 mln. ton więcej. Komitet zwiększył mianowicie preliminowane ilości dla Belgii o 1 mln. ton, dla Francji o 1,4 mln. ton, dla Saary o 0,3 mln. ton, natomiast zmniejszył swe przewidywania wydobycia Niemiec zachodnich o 0,7 mln. ton, Wielkiej Brytanii o 0,5 mln. ton i Włoch o 0,1 mln. ton.

Spożycie węgla /bez bunkru okrętowego/ przewidywane spożycie w r.1951
w roku 1952 /dane tymcz. nie uwzględniające zmian
w stanie zapasów/

Austria	4.900	4.241
Belgia	30.000	29.861
Czechosłowacja	23.500	21.000
Dania	4.500	4.660
Finlandia	2.280	2.023
Francja	72.300/a/	66.929 /b/
Saara	9.204	8.929
Grecja	400	320
Irlandia	2.275	2.405
Włochy	12.025	11.994
Luxemburg	345	446
Holandia	18.500	17.234
Norwegia	1.510	1.847
Polska	57.500	55.000
Portugalia	1.030	1.006
Szwecja	4.840	5.415
Szwajcaria	1.940	2.495
Triest	165	193
Wielka Brytania	215.500	215.265
Niemcy zachodnie	118.000	114.000
Jugosławia	1.370	931
R a z e m	582.384	564.194

a/ Włącznie z 1,9 mln. ton węgla brun.

b/ Włącznie z 2 mln. ton węgla brun.

Jak wynika z wyżej zamieszczonych zestawień, przewidziane na rok 1952 wydobycie - 582,5 mln ton - oraz spożycie - 582,4 mln ton - na pozór prawie wyrównują się. Przewidywany na rok 1952 deficyt w ilości 25,3 mln ton wynika z faktu, że Komitet genewski przewidział eksport poza granice krajów wchodzących w jego skład oraz ze sprzedaży bunkru dla żeglugi daleko morskiej w ilości 20,2 mln ton jak również z tego powodu, że 5,2 mln ton przeznaczono na zwiększenie zapasów węgla przed sezonem zimowym 1952/3.

W swych poprzednich przewidywaniach Komitet ocenił spożycie węgla krajów europejskich w roku 1952 na 570,5 mln ton. Obecnie ocenił je na 582,4 mln ton, tzn. na niespełna 12 mln ton więcej. Komitet zwiększył mianowicie preliminowane ilości spożycia w roku 1952: Francji o 7 mln ton, Niemiec Zachodnich o 2,1 mln ton, Włoch o 1,3 mln ton, Belgii o 1,3 mln ton, Danii o 0,5 mln ton, Norwegii o 100.000 ton, Holandii o 50.000 ton, Szwajcarii o 40.000 ton. Natomiast zmniejszono przewidywane poprzednio spożycie węgla: Wielkiej Brytanii o 200.000 ton, Austrii o 150.000 ton, Portugalii o 140.000 ton, Szwecji o 110.000 ton, Jugosławii o 80.000 ton.

W swych poprzednich przewidywaniach Komitet ocenił nadwyżki węglowe krajów europejskich przeznaczone do eksportu w roku 1952 do innych krajów członkowskich Europejskiej Komisji Gospodarczej na 49 mln ton. Obecnie zmniejszył tę ilość o 2 mln ton, tzn. przewidział już tylko 47 mln ton, a to w wyniku redukcji przewidywanych ilości eksportowych Niemiec Zachodnich o 3,4 mln ton, Francji o 440.000 ton, Belgii o 300.000 ton, natomiast zwiększenia przewidywanych ilości eksportowych Wielkiej Brytanii o 1,7 mln ton i Saary o 400.000 ton. /Wyjaśnijmy, że projektowany wzrost eksportu brytyjskiego do krajów europejskich ma znaleźć pokrycie w redukcji eksportu pozaeuropejskiego o 1 mln ton i zwiększeniu początkowo projektowanej ogólnej ilości eksportu o 700.000 ton, a mianowicie z 12,3 do 13 mln ton - wraz z bunkrem. Natomiast tak znaczny spadek projektowanego eksportu węgla Niemiec Zachodnich, znajduje częściowo uzasadnienie we wzroście przewidywanego eksportu koksu Ruhry o 1,8 mln ton/.

Obecnie Komitet Węglowy ocenia nadwyżki eksportowe węgla krajów europejskich w roku 1952 jak następuje w tysiącach ton:

	Ogólna ilość przeznaczona na eksport w roku 1952	W tej ilości przeznaczona na bunkier oraz do eksportu do krajów nieczłonkowskich Eur.Komit. Węglowego.	Ilości przeznaczone na eksport do krajów europejskich będących członkami Kom.Węgl.
	1	2	/różnica pozycji 1 oraz 2/
Belgia	2.100	120	1.980
Czechosłowacja	1.000	800	200

Francja	1.660:	250	10.345
Saara	8.935:		
Holandia	35	35	---
Polska	27.500	13.540	13.960
Wielka Brytan	13.000	5.000	8.000
Niemcy zach.	13.000	500	12.500
Jugosławia	80	---	80

R a z e m: 67.310 20.245 47.065

W poprzednich przewidywaniach Komitet Węglowy ocenił zapotrzebowanie importowe węgla krajów europejskich /członków Europejskiej Komisji Gospodarczej/ w roku 1952 na 59,6 mln ton. Obecnie zwiększył preliminowaną ilość do 72,3 mln ton, a to w wyniku przewidywanego wzrostu pierwotnego zapotrzebowania importowego: Francji o 5,8 mln ton Niemiec Zachodnich o 2,4 mln ton, Włoch o 2 mln ton, Wielkiej Brytanii o 1,5 mln ton, Danii o 600.000 ton, Saary o przeszło 200.000 ton, Szwajcarii o 100.000 ton, Holandii o 50.000. /Natomiast nieznacznie zmniejszono preliminowane zapotrzebowanie importowe węgla Austrii, Portugalii i Szwecji - a mianowicie o kilkadziesiąt tysięcy ton każde/.

Obecnie zapotrzebowanie importowe węgla w roku 1952 poszczególnych krajów należących do Komitetu Węglowego, oceniono jak następuje /w tys.ton/:

Austria	4.950	Włochy	11.125
Belgia	2.400	Luksemburg	360
Czechosłowacja	3.000	Holandia	6.035
Dania	4.600	Norwegia	1.160
Finlandia	2.280	Portugalia	480
Francja	16.760	Szwecja	4.700
Saara	1.139	Szwajcaria	2.000
Grecja	480	Triest	165
Irlandia	2.095	Wielka Bryt.	1.500
		Niemcy zach.	7.000
		Jugosławia	100

R a z e m: 72.329

Różnica między przewidzianymi nadwyżkami eksportowymi krajów europejskich należących do Komitetu Węglowego /i przeznaczonymi dla innych krajów członkowskich/ a zapotrzebowaniami importowymi tychże krajów /47,1 mln ton i 72,3 mln ton/ wynosi zatem 25,2 mln ton, wyznaczając tym samym przewidywany deficyt węglowy krajów europejskich /wchodzących w skład Komitetu/ w roku 1952. Deficyt ten widać znaleźć pokrycie w pozaeuropejskich źródłach zaopatrzenia.

O ile w stosunku do poprzednich obliczeń deficytu węglowego przewidywanego w ilości 10,5 mln. ton - sformułowaliśmy zastrzeżenia, uważając tę liczbę za stanowczo zbyt małą, obecne skorygowane obliczenia Komitetu Węglowego, przewidujące deficyt w ilości 25,2 mln ton, uważamy za znacznie bardziej odpowiadające rzeczywistości.

W jakich źródłach zaopatrzenia poszczególne kraje znajdują pokrycie swego importu węgla w roku 1952?. Wskazówkę orientacyjną pod tym względem dadzą nam ilości węgla importowanego przez te kraje z poszczególnych źródeł zaopatrzenia w roku 1951./Odnosne dane czerpiemy z innej statystyki opublikowanej ostatnio przez Komitet Węglowy/.

F R A N C J A

Z ogólnej ilości - 13.870 tys.ton - importu węgla w 1951 roku sprowadziła 4.491 tys.ton z USA, 4.235 tys.ton z Saary, 2.730 z Niemiec zachodnich, 969 tys.ton z Polski, 593 tys.ton z Wielkiej Brytanii, 561 tys.ton z Belgii i 291 tys.ton z innych krajów.

W L O C H Y

Z ogólnej ilości importu węgla 10.804 tys.ton - sprowadziły 4.419 tys.ton z USA, 3.078 tys.ton z Niemiec zachodnich, 895 tys.ton z Polski, 635 tys.ton z Francji, 571 tys.ton z Wielkiej Brytanii, 562 tys.ton z Belgii, 48 tys.ton z Czechosłowacji i 596 tys.ton z innych krajów.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Z ogólnej ilości importowanej 9.619 tys.ton - sprowadziły 5.821 tys.ton z USA, 3.234 tys.ton z Saary, 295 tys.ton z Francji, 117 tys.ton z Wielkiej Brytanii, 114 tys.ton z Polski i 38 tys.ton z Belgii.

H O L A N D I A

Ogólną ilość importu 5.469 tys.ton pokryła w Niemczech zachodnich 2.499 tys.ton, w USA 2.034 tys.ton, w Belgii 387 tys.ton, we Francji 262 tys.ton, w wielkiej Brytanii 216 tys.ton w Polsce 20 tys.ton i w innych krajach 51 tys.ton.

S Z W E C J A

Z ogólnej ilości importu 5.232 tys.ton, sprowadziła z Polski 2.875 tys.ton, z Wielkiej Brytanii 941 tys.ton, z USA 807 tys.ton, z Niemiec zachodnich 354 tys.ton, z Saary 73 tys.ton i z innych krajów 182 tys.ton.

D A N I A

Ogólną ilość swego importu w ilości 4.660 tys.ton pokryła sprowadzając z Polski 1.747 tys.ton, z Wielkiej Brytanii 1.669 tys.ton, z USA 888 tys.ton, Niemiec zachodnich 178 tys.ton, z Saary 69 tys.ton, z Belgii 8 tys.ton, z innych krajów 101 tys.ton.

A U S T R I A

Z ogólnej ilości importu 4.241 tys.ton sprowadziła z Niemiec zachodnich 2.033 tys.ton, z Polski 1.094 tys.ton,

z USA 812 tys.ton, z Czechosłowacji 169 tys.ton, z Saary 124 tys.ton, z Belgii 8 tys.ton, i z innych krajów 1 tys.t.

S Z W A J C A R I A

Z ogólnej ilości importowanej 2.495 tys.ton sprowadziła 873 tys.ton z USA, 470 tys.ton z Niemiec zachodnich, 392 tys.ton z Francji, 294 tys.ton z Saary, 179 tys.ton z Polski, 139 tys.ton z Belgii, 95 tys.ton z Wielkiej Brytanii, 30 tys.ton z Czechosłowacji i 23 tys.ton z innych krajów.

F I N L A N D I A

Z ogólnej ilości importu 2.186 tys.ton sprowadziła z Polski 1.525 tys.ton, z USA 270 tys.ton, Wielkiej Brytanii 178 tys.ton, z Belgii 82 tys.ton, z Niemiec 56 tys.ton, z Francji 9 tys.ton, z innych krajów 66 tys.ton.

I R L A N D I A

Import ogólny 2.115 tys.ton pokryła w Wielkiej Brytanii w ilości 1.241 tys.ton, w USA 663 tys.ton, w Polsce 161 tys.ton, w Niemczech zachodnich 26 tys.ton, we Francji 23 tys.ton, w Belgii 1 tys.ton.

B E L G I A

Z ogólnej ilości importu 2.034 tys.ton sprowadziła z USA 1.294 tys.ton, z Niemiec zachodnich 360 tys.ton, z Wielkiej Brytanii 352 tys.ton, z Polski 7 tys.ton, z Francji 1 tys.ton, i z innych krajów 20 tys.ton.

N O R W E G I A

Ogólny import w ilości 1.847 tys.ton pokryła sprowadzając z USA 1.061 tys.ton, z Wielkiej Brytanii 242 tys.ton, z Polski 123 tys.ton, z Belgii 38 tys.ton, z Niemiec zachodnich 21 tys.ton, z innych krajów 362 tys.ton.

W I E L K A B R Y T A N I A

Ogólny import 1.244 tys.ton pokryła w USA w ilości 1.207 tys.ton a w innych krajach w ilości 37 tys.ton.

S A A R A

Ogólny import w ilości 1.051 tys.ton pokryła w Niemczech zachodnich w ilości 834 tys.ton i we Francji w ilości 217 tys.ton.

P O R T U G A L I A

Ogólny import w ilości 597 tys.ton pokryła sprowadzając 262 tys.ton z Wielkiej Brytanii, 123 tys.ton z USA, 64 tys.ton z Belgii, 52 tys.ton z Niemiec zachodnich, 96 tys.ton z innych krajów.

L U K S E M B U R G

Z ogólnej ilości importu 370 tys. ton sprowadził 165 tys. ton z Niemiec Zachodnich, 81 tys. ton z Saary, 74 tys. ton z Francji, 42 tys. ton z Belgii i 8 tys. ton z USA.

G R E C J A

Importowała ogółem 304 tys. ton z Niemiec Zachodnich.

T R I E S T

Importował ogółem 193 tys. ton, z których 108 tys. ton z Niemiec Zachodnich, 65 tys. ton z USA, 17 tys. ton z Belgii, 2 tys. ton z Francji i 1 tys. ton z Polski.

Ograniczenie importu węgla z USA doprowadziło do obniżki
frachtów węglowych

W ciągu lutego nastąpiła zniżka atlantyckich frachtów węglowych, a mianowicie o około \$ 1.30. Frachty z Hampton Roads do Rotterdamu notowano w wysokości \$ 9.15 za tonę - wobec oficjalnej stawki wyznaczonej przez amerykańskie władze żeglugowe na tym szlaku w wysokości \$ 10.50, przyjmowanej przez armatorów od jesieni 1951 r. oraz stawki faktycznie płaconej \$ 12-13 przed rokiem. Frachty do Włoch Zachodnich notowano w wysokości \$ 9.90 - wobec akceptowanej jeszcze w styczniu oficjalnej stawki \$ 11.20. Jak informuje "Daily Freight Register", czarterujący czując dogodną dla nich sytuację rynkową, oferują frachty do Rotterdamu w wysokości \$ 8.50, które dotychczas nie były jednak akceptowane przez armatorów. Zapewne w związku z obniżką frachtów węglowych na Atlantyku, doznały znacznego spadku frachty węglowe z portów europejskich. I tak frachty z portów polskich do Zachodnich Włoch, które przed rokiem wynosiły od 9-10 \$ a w styczniu około 6.50, w lutym obniżyły się do około 5.50, zaś frachty z Rotterdamu do Włoch Zachodnich spadły do około \$ 3.50 za tonę.

Główną przyczyną tej obniżki frachtów jest nadmiar tonażu statkowego spowodowany ograniczeniem zakupów węgla w Ameryce przez kraje europejskie, co okazało się możliwym wobec łagodnego przebiegu zimy i wzrostu wydobywania węgla europejskich a w pewnej mierze i koniecznym wobec ograniczenia kredytów dolarowych na zakup węgla w USA w ramach amerykańskiej "pomocy" ekonomicznej. W tej sytuacji pewna część ogromnej floty około 400 statków /o ładowności 10.000 ton każdy/ zatrudnionych w atlantyckich transportach węgla nie może znaleźć ładunków węgla. Wedle doniesień prasy, amerykańskie władze żeglugowe odstawiły spowrotem do floty rezerwowej 16 statków zatrudnionych ostatnio w atlantyckich transportach węgla, a 50 oddało administracji wojskowej pod ładunki wojskowe, i liczy się z możliwością odstawienia spowrotem do rezerwy jeszcze dalszych ilości statków uruchomionych z floty rezerwowej w ciągu 1951 r.

Mimo niepowodzenia wysiłków brytyjskiego rządu i zarządu węglowego w dziedzinie zatrudnienia górników włoskich w prasie brytyjskiej utrzymuje się od paru tygodni niespo-

tykana od dłuższego czasu nuta optymizmu w odniesieniu do sytuacji węglowej. "Economist" określa jesienną decyzję rządu odnośnie importu węgla amerykańskiego, jako "wówczas zupełnie uzasadnioną", która jednak obecnie okazała się "niepotrzebną reasekuracją". Przyczyną tego optymizmu jest z jednej strony zahamowanie tempa wzrostu spożycia wewnętrznego węgla, które było tak szybkie w ciągu 1951 r. Spożycie w ciągu pierwszych 5 tygodni 1952 r. wzrosło o 67 tys. ton w porównaniu z tym samym okresem czasu 1951 r. Powtórny stan zatrudnienia kopalni wzrósł do 705 tys. tzn. stanu o 12.000 wyższego od przeciętnego w roku 1951. Niemniej prasa podkreśla, że główne źródło przyrostu wydobywania - a mianowicie praca w soboty - jest już w pełni wykorzystana i nie będzie mogło być w roku 1952 nowym źródłem wzrostu wydobywania jakim było w roku 1951. Prasa cytuje oświadczenie ministra Leathersa, który na styczniowym posiedzeniu komitetu węglowego ministrów krajów marszallowskich oświadczył bez ogródek, że jedyną praktyczną możliwością wydatnego zwiększania węgla kopalni brytyjskich jest przedłużenie dziennego czasu pracy w kopalniach, dodał jednak, że dla przyczyn natury politycznej tego rodzaju rozwiązanie sprawy jest niemożliwym. x/ wydobywanie

W porównaniu z tym samym okresem czasu przed rokiem - znacznie wzrósł w styczniu br. eksport węgla brytyjskiego do trzech krajów skandynawskich a mianowicie do Szwecji, Finlandii i Norwegii /do Danii natomiast zmalał/ a to nie ze względu na konieczność importu rud i drzewa z tych krajów. Ogółem eksport brytyjskiego węgla w styczniu br. wyniósł 677 tys. ton wobec 589 tys. ton w styczniu ub. r.

Francja i Saara

Wiedeńskie pismo "Der Kohlenmarkt" informuje, że "zapotrzebowanie paliwa we Francji na rok bieżący oblicza się w ilości 77 mln ton, z których własne wydobywanie ma pokryć 56,6 mln ton, dostawy z Saary 5,5 mln ton, a 15 mln ton pozostałe importy, z których USA mają dać od 5 do 6 mln ton."

To samo pismo informuje, że w całym szeregu kopalni zagłębia Saary przeprowadzono na wielką skalę próby mające na celu wyprodukowanie koksu z węgla saarskiego przy możliwie niewielkiej domieszce węgla importowanego. Otrzymany koks odpowiada bez mała swą jakością koksowi ruhrskiemu. Dotychczas produkowano koks przy domieszce 14 procent węgla ruhrskiego, obecnie obniżono ten odsetek do 8% i wedle przewidywań producentów saarskich, będzie można ten odsetek jeszcze bardziej obniżyć.

To samo pismo przytacza informację, uzyskaną z prasy niemieckiej, że "zachodzi niezwykła dysproporcja między rozwojem sytuacji finansowej kopalni zagłębia Saary, a kopalni francuskich. Podczas gdy kopalnie francuskie wykazywały w ciągu ostatnich lat pozytywne albo przynajmniej wyrównane wyniki, kopalnie Saary wykazywały stały deficyt, wynoszący w roku 1950 około 4,5 mld fr. frs. Deficyt ten powstał przy wymianie węgla saarskiego i koksu ruhrskiego oraz wskutek

dostaw paliwa na odległe rynki. Następnie zwraca się uwagę, że wprawdzie Francja ponosi od kwietnia połowę strat, powstałych wskutek dostaw węgla do Niemiec Zachodnich, lecz przekazuje hutom Zagłębia Saary zaledwie czwartą część otrzymywanego węgla ruhrskiego"

W ł o c h y

Nakładem brytyjskiego ministerstwa handlu /Board of Trade/ wydano raport brytyjskiego radcy handlowego w Rzymie /E.R.Lingemana/ na temat sytuacji gospodarczej Włoch, który odnośnie położenia w dziedzinie zaopatrzenia w paliwa stałe, podaje następujące informacje.

Przed wojną Włochy importowały rocznie około 12 mln. ton węgla a spożywały około 15 mln ton. Różnicę w wysokości 3 mln ton dostarczało wydobywanie krajowe, na które składało się wydobywanie kopalń w Istrii gdzie w roku 1942 osiągnięto szczytową liczbę 1.200.000 ton /pod względem wartości użytkowej odpowiadających około 900.000 tonom dobrego węgla/ oraz kopalń Sardynii, których wydobywanie wzrosło z 466.000 ton w roku 1938 do ponad 1.100.000 ton w roku 1942. Ponadto w czasie wojny doprowadzono wydobywanie węgla brunatnego w Toskanii i na Sycylii do ilości 2.000.000 ton rocznie.

Po wojnie sytuacja uległa zasadniczej zmianie wskutek utraty na rzecz Jugosławii kopalni węgla w Istrii. Niemniej wydobywanie węgla kopalni sardyńskich w roku 1947 prawie, że dorównało łącznemu wydobyciu kopalni Istrii i Sardynii w roku 1938. Wskutek rozwoju importu węgla i ropy oraz wzrostu produkcji energii elektrycznej w latach późniejszych, wydobywanie kopalni sardyńskich spadło do 1.000.000 ton rocznie. Istnieją plany zwiększenia wydobycia do 3.000.000 ton rocznie w ciągu najbliższych paru lat.

Import węgla wyniósł około 11 procent wartości całego importu towarowego Włoch w 1948 i 1949 r. oraz około 9 procent w roku 1950,

A u s t r i a

"Der Abend" informuje, że "wedle informacji Sekcji Przemysłowej Związkowej Izby Gospodarczej cofnięto w zeszłym miesiącu liczne zamówienia na węgiel amerykański. Prasa gospodarcza stwierdza, że większość przedsiębiorstw zamawia bardzo niechętnie i z dużą rezerwą węgiel amerykański, ponieważ spodziewa się dalszych importów węgla polskiego, który jest tańszy i lepszy od węgla amerykańskiego. Na składach znajdują się obecnie znaczne zapasy węgla amerykańskiego, nieznajdujące nabywców."

"W związku z sytuacją węglową, Izba zawiadomiła swych członków, że dostawy węgla z Ruhry zostaną ponownie znacznie zredukowane. Przyrzeczone dostawy węgla z Saary, o ile wogóle nadejdą, to z wielkim opóźnieniem. Ze względu zaś na to, że Polska dostarczyła węgiel jeszcze przed ustalonym terminem, oczekuje się dalszych dostaw polskiego węgla dopiero z końcem lutego. W międzyczasie jest do dyspozycji członków Izby - tylko węgiel amerykański. W związku z tym wskazuje się w kołach przemysłowych na fakt, potwierdzony

przez samą Izbę Gospodarczą, że o ileby Austria przyjęła polską ofertę na dodatkowe dostawy węgla, to tym samym okazałby się zupełnie zbytecznym dalszy import drogiego i lichego węgla amerykańskiego. Jednak na rozkaz Stanów Zjednoczonych rząd austriacki odrzucił polską ofertę".

Wzrost wydobycia węgla krajów marshallowskich o 60 mln

ton w r.1956 kosztować będzie 2.215 mln.dolarów

W nr.5/40 "Wiadomości Handlu Zagranicznego" przytoczyliśmy część raportu ekspertów węglowych krajów marshallowskich odnośnie gospodarki węglowej tych krajów w latach 1952-1956. Obecnie przytaczamy inny ustęp tegoż raportu /opublikowany w czasopiśmie "L'Usine Nouvelle"/ dotyczący kosztów, jakie wyniosą inwestycje w kopalniach węgla, niezbędne dla zwiększenia ich wydobycia o 60 mln. ton rocznie w r.1956/ w porównaniu ze stanem wydobycia w r.1951/.

Roczny koszt inwestycji w latach 1952-1956 powinien wynieść / w mln.£/:

	Z własnych źródeł przemysłów węglowych	Z obcych źródeł	Razem rocznie	Razem w ciągu 5 lat
Wielka Brytania	73	36	109	545
Niemcy zachodnie	68	107	175	875
Francja	71	21	92	460
Belgia	27	20	47	235
Saara	14	6	20	100
R a z e m	253	190	443	2.215

Porównawszy projektowany przyrost wydobycia w r.1956 /wobec stanu wydobycia w r.1951/ z projektowanymi kosztami inwestycji w poszczególnych krajach, możemy wyliczyć przeciętny koszt inwestycji w każdym z tych krajów, niezbędny dla wydobycia dodatkowego 1 mln ton węgla w ciągu r.1956.

Wzrost wydobycia w r.1956 w stosunku do stanu wyd. w r.1951 w mln. ton	Koszt inwestycji w latach 1952-1956 w mln £	Koszt inwestycji potrzebnych dla zwiększenia wydobycia w r.1956 o 1 mln /podział inwestycji /2/przez /1/.
--	---	---

	/1/	/2/	/3/
W. Brytania	13	545	42
Niemcy zach.	31,5	875	28
Francja	7,5	460	66
Belgia	5	235	47
Saara	3	100	33
R a z e m	60	2,215	przeciętnie 37 mln.£.

Z powyższego zestawienia wynika, że opłacalność inwestycji - mierzona wzrostem wydobycia - w różnych krajach będzie odmienna - w szczególności we Francji będzie ona przeszło dwukrotnie mniejszą aniżeli w Niemczech zachodnich, a to ze względu na znacznie trudniejsze warunki eksploatacyjne istniejące w kopalniach francuskich. Tego rodzaju polityka inwestycyjna jest oczywiście sprzeczna z zasadami "planu Schumana" i stosowanie jej mimo tego jest dowodem, że Francuzi nie chcą tego planu brać na serio, gdy jest on sprzeczny z ich interesami.

Przy sposobności zacytowania przewidywań ekspertów węglowych krajów marshallowskich odnośnie zamierzonych inwestycji węglowych w latach 1952-1956 - możemy /za "The Iron and Coal Trades Review"/ przytoczyć sprawozdanie z inwestycji dokonanych dotychczas w tych krajach w ramach "kredytów" marshallowskich.

Z ogólnej kwoty 13 miliardów dolarów "kredytów" marshallowskich, kraje "korzystające" z nich wydatkowały około 1 mld na cele związane z gospodarką węglową. Mianowicie połowę tej kwoty t.j. 500 mln \$ przeznaczyły na inwestycje kopalniane, zaś połowę t.j. drugie 500 mln \$ na zakupy węgla w USA.

Połowę tych wydatków w kwocie ogólnej \$ 1 mld. dokonano bezpośrednio w dolarach, połowę zaś w walutach danych krajów z t.zw. "counterpart funds", uzyskiwanych ze sprzedaży własnym obywatelom ropy, pszenicy i bawełny otrzymywanych w ramach "pomocy" marshallowskiej. Wedle wyżej cytowanego źródła, kwoty wydatkowane na inwestycje górnicze wyniosły /w mln.\$/:

Francja

Wydatki w dolarach	23	
" " " counterpart funds"	263	
" na domy dla górników	12	298

Niemcy zachodnie

Wydatki w dolarach	3	
" " " counterpart funds"	162	
" na domy dla górników	34	199

Włochy

Wydatki w dolarach	3.5	3.5
--------------------	-----	-----

Grecja

Wydatki w dolarach	4	4
--------------------	---	---

Turcja

Wydatki w dolarach	16	16
--------------------	----	----

R a z e m

520,5

Jak wynika z powyższego zestawienia, największych inwestycji dokonano w kopalniach francuskich, mimo, że jak wi-
dzieliśmy wyżej, inwestycje w tych kopalniach są najmniej
rentowne z punktu widzenia ich wpływu na wzrost wydobycia
węgla. Pół miliarda dolarów przeznaczono ponadto -zamiast
na inwestycje w kopalniach - na import drogiego węgla
amerykańskiego, co leżało niewątpliwie w interesie właścicieli
amerykańskich kopalń węgla /którym po zakończeniu wojny
groził spadek wydobycia/, lecz napewno nie było krokiem dla
uzdrowienia gospodarki węglowej krajów marshallowskich.

Konsumcja nafty i produktów naftowych

w świecie kapitalistycznym

w tys. ton

K r a j	1949	1950	1951
Anglia	14.062	15.522	
Austria	383	546	825
Belgia-Luksemburg	1.548	2.000	
Dania	1.258	1.402	
Francja	7.759	9.206	10.500 ^{1/}
Grecja ^{2/}	795	890	965 ^{3/}
Hiszpania	1.177	1.383	
Holandia	1.974	2.312	2.570
Niemcy zachodnie	2.447	3.509	
Norwegia	...	1.200	
Portugalia	505	575	
Szwajcaria	...	1.000	
Szwecja	2.796	3.752	
Włochy	...	4.000	5.200 ^{2/}
Europa razem /kraje kapitalistycz./	34.704	47.297	
Egipt	2.520	2.750	2.780
Marokko	380	470	540
Unia Płd.Afrykańska	...	2.102	
Cejlon	237	274	
Japonia	1.425	1.745	2.890
Indonezja	803	935	
Irak	...	...	600
Malaje	678	750	
Nowa Zelandia	675	788	

K r a j	1949	1950	1951
Brazylia	3.640	4.310	
Kanada	15.634	17.266	
Meksyk	7.333	7.695 ^{1/}	
Poza Europejskie razem	33.325	39.085	
U.S.A. ^{1/}	280.000	310.000	330.000

Jak wynika z powyższej tablicy konsumpcja produktów naftowych za rok 1951 jest znana dla niewielu stosunkowo krajów i liczby podane są przeważnie prowizoryczne lub wogóle szacunkowe. Za rok 1950 liczby dotyczące Europy Zachodniej są prawie kompletne i zawierają się w granicach 50 mln. ton, t.j. około 1/6 konsumpcji U.S.A. Zawarte w tablicy poszczególne dane za rok 1951 wskazują na wzrost konsumpcji produktów naftowych w porównaniu z rokiem poprzednim, a dane za 1949 r. wykazują, że tendencja ta utrzymuje się bez zmian w całym rozpatrywanym okresie.

Trudniej jest obliczyć stosunek wielkości konsumpcji pozostałych części świata do konsumpcji U.S.A., gdyż brak w tablicy danych o szeregu poważnych konsumentów takich, jak kolonie francuskie i angielskie w Afryce, Indie i Pakistan w Azji, Dominium Brytyjskie Australia oraz prawie cała Ameryka Środkowa i Południowa. No. import Argentyny, niewymienionej w tablicy, wyniósł ponad 6 mln. ton ropy i produktów naftowych. Konsumpcja jednak kapitalistycznych krajów poza europejskich nie wymienionych w tablicy, nie wyniosłaby w żadnym razie nawet 100% konsumpcji wykazanej, a zatem w sumie nie sięgałaby 80 mln. ton.

Ogółem więc konsumpcja świata kapitalistycznego poza USA nie wynosi nawet połowy konsumpcji wewnętrznej USA. Taką dysproporcję konsumpcji ropy i produktów naftowych tłumaczy fakt, że U.S.A. wydobywają na własnym terenie prawie 60% ogólnej produkcji ropy surowej w świecie kapitalistycznym. Przemysł więc USA w większym stopniu, niż w innych krajach jest nastawiony na korzystanie z płynnych paliw. Prócz tego w ostatnich latach istnieje tendencja stosowania paliw płynnych do ogrzewania domów mieszkalnych. System ten zaczyna się przyjmować w niektórych krajach zachodnio-europejskich skąpo wyposażonych w węgiel, ale nie przybrał tam jeszcze takich rozmiarów, jak w U.S.A., wobec braku własnej ropy i konieczności jej importowania przez Europę Zachodnią.

Konsumpcja światowa nafty /poza ZSRR/ wzrastała od 1947 roku średnio o 9% rocznie.

Stabilizacja cen na rynku naftowym

Mimo wzrastającego zapotrzebowania i związanego z tym prawie bezustannego naprężenia sytuacji zaopatrzeniowej na

rynku naftowym, ceny ropy surowej wg. statystyk USA pozostały prawie niezmienione. Ogólna inflacja cen towarów w ciągu ostatnich 20 miesięcy znalazła odbicie w zaledwie 1%-wejwyżce ceny ropy surowej, podczas gdy wskaźnik kombinowany dla ropy i produktów naftowych wykazał 7%, a ogólny wskaźnik hurtowy - 13% wyższy.

Powyższa sytuacja wykazuje, że rozwój cen rynku naftowego przebiega zupełnie odmiennie niż we wszystkich innych branżach towarowych. Wytworzona jednak rozpiętość między cenami ropy i jej produktów, a pozostałymi towarami każe się spodziewać w najbliższej przyszłości podniesienia cen nafty, któreby wyrównało dysproporcję spowodowaną wzrostem wszelkich kosztów od czerwca 1950 r.

Szczegóły nowej umowy naftowej między rządem

Iraku, a Anglo-Irańskim Towarzystwem Naftowym

Według angielskiego miesięcznika naftowego "Petroleum Press Service" warunki nowej umowy naftowej anglo-irackiej przedstawiają się następująco:

Rząd Iraku przejmuje na swój rachunek rafinerie i zbyt nafty w kraju. Oba koncerty zależne od anglo-irańskiego towarzystwa naftowego zostają wykupione przez rząd po umówionej cenie i jeden z nich Kanaquin Oil Co. będzie funkcjonował, jako towarzystwo powiernicze z upoważnienia rządowego, za omówioną opłatą do 1961 r. Zyski z eksportu nafty mają być dzielone między rząd i towarzystwo naftowe po połowie. Towarzystwo naftowe będzie obowiązane szkolić miejscowy personel w aparacie zbytu i w rafineriach.

Eksport nafty z Iraku był dotąd ograniczony dużą odległością głównych ośrodków wydobycia nafty od dróg wodnych. Ukończenie nowego rurociągu z Kirkuk do portu Banias nad morzem Śródziemnym pozwoli na szybki rozwój eksportu nafty. W 1952 r. zostanie wywiezione tą drogą 6 mln. ton ropy, a w końcu roku zdolność przepustowa rurociągu osiągnie pełną jego zamierzoną wydajność 13 mln. ton rocznie. Do końca więc 1952 r. Irak osiągnie łączny eksport 23 mln ton ropy przez rurociągi do Banias i do Trypolisu oraz przez port Fao w Zatoce Perskiej.

Zakupy rudy żelaznej Japonii i Niemiec zachodnich

Japonia zakupiła ostatnio 450 tys. ton rudy żelaznej ze Stanu Utah płacąc po \$ 10.20 za tonę fob, wzgl. \$ 23.- cif. Analiza rudy kanadyjskiej importowanej z Vancouver wykazała zawartość około 60% żelaza, a cena tej rudy wynosi około \$ 20.- za tonę, czyli kilka dolarów taniej od rudy z USA. Ostatnia umowa Japonii z Meksykiem przewiduje import 300 tys. ton rudy po \$ 8.- za tonę fob.

Niemcy zachodnie importowały w ciągu trzech kwartałów 1951 r. następujące ilości rudy żelaznej w tonach:

O g ó ł e m

4.844.300

w tym:

Szwecja

2.961.800

Hiszpania	383.600
Francja	278.300
Marokko Francuskie	210.900
Sierra Leone	174.000
Austria	142.800

Rekord wydobycia rudy żelaznej w Luksemburgu

W 1951 r. wydobycie rudy żelaznej w Luksemburgu wyniosło 5.695.762 tony, co stanowi rekord powojennej produkcji w tym kraju.

Import rud metali stopowych do Szwecji

w tys. ton

rodzaj rudy	I-IX.1950	I-IX.1951
manganowe	22,7	40,5
wolframowe	1,2	0,8
molibdenowe	0,9	0,7
chromowe	40,4	33,2

Wydobycie i handel koncentratami cyny w okresie styczeń

- wrzesień 1951 r.

Wydobycie koncentratów cyny w krajach kapitalistycznych uległo zwiększeniu zaledwie o 1.000 ton w porównaniu z odpowiednim okresem 1950 r.

Przedstawia się ono następująco za III kwartały ubiegłego roku w tys. ton:

	I-IX.1950 r.	I-IX.1951 r.
Produkcja koncentratów	124,7	125,7
w tym:		
Malaje	44,1	43,2
Boliwia	22,9	24,8
Indonezja	24,3	23,1
Kongo Belgijskie	10,8	9,7
Nigeria	6,2	6,4

W omawianym okresie eksport koncentratów cyny przedstawiał się następująco w tys. ton:

	I-IX.1950 r.	I-IX.1951 r.
O g ó ł e m	67,5	71,8
w tym:		
Boliwia	22,6	24,7
Indonezja	23,0	23,1
Kongo Belgijskie	7,9	7,6
Nigeria	6,0	6,4

Jak widać z porównania obydwu zestawień Malaje przerabiają wydobytą cynę w całości na miejscu i w konsekwencji wywożą

tylko czysty metal. Pozostali producenci wywożą prawie całość wydobytych minerałów bez przeróbki.

Następująco przedstawiał się w tymże okresie import koncentratów cyny do niektórych krajów, w tys.ton:

	I-IX.1950 r.	I-IX.
USA	17,0	22,7
Anglia	20,2	21,1
Holandia	16,8	15,3
Belgia	6,9	6,6
Malaje	7,5	6,0

Jak z powyższego wynika Malaje importują koncentraty celem zwiększenia produkcji czystego metalu.

Import rud nieżelaznych do Niemiec Zachodnich

Import rud do Niemiec Zachodnich w ciągu trzech kwartałów 1951 r. przedstawiał się następująco w tys.ton:

chromowe	79,2
w tym:	
Turcja	31,9
Afryka Poł.	25,2
Jugosławia	8,9
manganowe	181,5
w tym:	
Indie	81,0
Afryka Połd.	56,3
Brazylia	17,0
Kongo Belg.	10,2
nikiel/z Norwegii/	3,8

Rudy chromowe w Turcji

Eksport rud chromowych z Turcji miał wynieść w 1951 r. 400 tys.ton. Mimo znacznego zapotrzebowania w Europie ok.75% wywozu było skierowane do USA. Ostatnio ceny rud chromowych wzrosły w Turcji znacznie i na początku 1952 r. cena rudy o zawartości 48% chromu wynosiła \$ 43,50 do 46.- za tonę fob wobec \$ 35.- do 38.- z przedwyżki. Ceny rudy o wyższej zawartości metalu są odpowiednio wyższe.

Eksport cementu z Niemiec zachodnich za 10 miesięcy roku 1951

K r a j	ilość w tys.ton	Wartość w tys.DM
O g ó ł n e m	1.297	76.452
w tym:		
Holandia	287	11.992
Argentyna	222	13.794

<u>K r a j</u>	<u>Ilość w tys. ton</u>	<u>Wartość w tys. DM</u>
Brazylia	212	15.147
Wenezuela	91	4.615
U.S.A.	89	50
Anglia	71	3.955
Turecja	66	4.813
Kolonie angielskie w Afryce	53	3.728
Kuba	39	2.420
Posiadłości franc. w Afryce	35	2.565
Salwador	16	1.192
Costarica	15	595
Arabia	14	912
Cejlon	10	681
Urugwaj	10	556
Indonezja	10	569
Kolonie angielskie w Azji	8	509
Kolonie holender. w Ameryce	8	517
Kanada	7	453
Niewymienione kraje Ameryki Środkowej	7	478
Niewymienione kraje Ameryki Południowej	6	337
Liberia	3	208
Portugalska Afryka Zachodnia	3	195
Wyspy Kanaryjskie	2	149
Australia	2	158

Jak widać geograficzny wachlarz zachodnio-niemieckiego eksportu cementu jest bardzo obszerny. Prawie 1/4 zakupiła w roku ubiegłym Holandia, a przeszło połowę eksportu odbierała łącznie Południowa i Środkowa Ameryka. Znikoma wartość cementu eksportowanego do USA tłumaczy się tym, że większość jego została wywieziona w transakcjach kompensacyjnych, których wartości statystyka nie podaje.

Chemikalia

Produkcja i obroty przemysłów chemicznych w kapitalistycznych krajach Europy

Opierając się na niepełnych i prowizorycznych danych zamieszczonych w Economic Survey of Europe in 1951 /ECE/ należy stwierdzić, że pierwsza połowa r.ub. przyniosła na ogół wzrost produkcji przemysłów chemicznych w kapitalistycznych krajach europejskich, aczkolwiek wzrost ten mógłby być niewątpliwie większy gdyby nie braki surowcowe na odcinku siarki i kwasu siarkowego oraz tlenków metali nie-żelaznych.

Tak w Niemczech zachodnich jak i w Anglii, będących największymi zachodnio-europejskimi producentami artykułów chemicznych, wzrost produkcji przemysłu chemicznego nastąpił już w drugiej połowie 1950 roku. I tak np. wskaźnik produkcji przemysłu chemicznego w Anglii był w IV kwartale 1950 r. o 12% wyższy niż w II, a w Tryzonii o 9% wyższy. O ile jednak w W.Brytanii produkcja chemikalii była w 1950 r. o 118% większa niż w 1938 r. o tyle chemiczny przemysł Niemiec zachodnich nie osiągnął jeszcze w tym okresie poziomu przedwojennego, a produkcja chemikalii była o 10% niższa niż w 1938 r.

Pierwsze półrocze ub.r. przynosi dalszy wzrost produkcji przemysłu chemicznego w Anglii, który osiąga w drugim kwartale 1951 r. poziom o 4% wyższy niż w IV kwartale 1950 roku. Silniejszy wzrost wykazuje w tym czasie przemysł Tryzonii, a mianowicie 16%, przekraczając po raz pierwszy poziom przedwojenny. W obu wypadkach jednak trzeci kwartał r.ub. przyniósł dosyć znaczny spadek produkcji chemikalii. W Anglii wskaźnik zmniejsza się w tym okresie o pełne 6%, a w Tryzonii o 5% pozostając na tym samym mniej więcej poziomie w ostatnich miesiącach roku.

Podobne zjawisko spadku produkcji chemikalii w drugiej połowie roku, a przede wszystkim w trzecim kwartale zanotować można w większości krajów zachodnio-europejskich. I tak np. we Francji produkującej w drugim kwartale ub.r. 20% chemikalii więcej niż o rok wcześniej, trzeci kwartał przyniósł 11% spadku. Podobne zmiany zaobserwować można w Belgii i w Austrii. We Włoszech i w Holandii produkcja przemysłów chemicznych wykazywała jednak systematyczny wzrost na przestrzeni pierwszych trzech kwartałów, osłabiony nieco w ostatnich trzech miesiącach roku.

Według obliczeń Europejskiej Komisji Gospodarczej /ECE/ eksport artykułów chemicznych z pięciu krajów

europęjskich, a mianowicie: Anglii, Francji, Niemiec zachodnich, Belgii i Włoch był w pierwszych trzech kwartałach ubiegłego roku w cenach porównywalnych o 50% większy niż w analogicznym okresie 1950 r. Silniejszy wzrost nastąpił w eksporcie do krajów zamorskich - 59%, a słabszy do krajów europejskich - 41%, wykazujący już w trzecim kwartale kilku procentowy spadek w stosunku do stanu z kwartału poprzedniego. Najsilniejsze powiększenie wywozu wykazywały Niemcy zachodnie odzyskując w tym czasie wiele rynków przedwojennych. W pierwszych trzech kwartałach r.ub. eksport chemikalii z Tryzonii był o 100% większy niż w tym samym czasie roku poprzedniego. Do krajów zamorskich eksport chemikalii z Niemiec zachodnich wzrósł o 165%.

Krótkie wiadomości z międzynarodowego rynku nawozów sztucznych

Według branżowej prasy amerykańskiej, Stany Zjednoczone eksportowały w pierwszych trzech kwartałach ub.r. 1.908.100 short ton nawozów w tym: azotowych 156.600 ton, fosforowych - 1.590,5 tys.ton i potasowych 79.900 ton. Ogólnie biorąc eksport nawozów sztucznych z USA był w tym samym okresie nieco większy niż w pierwszych trzech kwartałach 1950 r. lecz struktura towarowa uległa zmianie na korzyść nawozów fosforowych.

W pierwszych 9-ciu miesiącach ub.r. Stany Zjednoczone importowały 1.190,1 tys.ton nawozów azotowych, 83.800 ton - fosforowych i 391.800 potasowych.

Poniższa tabelka przedstawia import nawozów sztucznych do Szwecji w ciągu pierwszych trzech kwartałów 1951 r. /w tonach/:

	<u>styczeń - wrzesień</u>	
	<u>1950</u>	<u>1951</u>
Sól potasowa 40%	111.975	128.624
Saletra wapniowa	156.395	188.955
Saletra sodowa	25.829	33.026
Fosfaty naturalne	262.243	328.640
Superfosfaty	67.398	23.366
Siarczan amonu	511	5.623

Sądząc z danych za pierwsze trzy kwartały ub.r. obroty nawozami sztucznymi wykazały w Norwegii wyraźny wzrost, w pierwszym rzędzie po stronie eksportu saletry wapniowej. W okresie tym Norwegia eksportowała 643.000 ton saletry wapniowej wobec 576.100 ton w roku poprzednim, importując 71.300 ton soli potasowych 40% w porównaniu z 47.600 ton w 1950 r. Wzrósł również nieznacznie import fosfatów naturalnych, a mianowicie z 43.100 ton na 49.000 ton lecz zmniejszył się przywóz superfosfatów z 77.500 w pierwszych trzech kwartałach 1950 r. na 48.700 ton w r.ub.

Jak podaje prasa duńska, w pierwszych 9-ciu miesiącach ub.r. Dania importowała następujące ilości nawozów

sztucznych: siarczanu amonu = 7.500 ton /14.800 ton o rok wcześniej/; fosfatów naturalnych 202.000 ton /191.300/ i superfosfatów 33.500 ton /36.700 ton/.

Niemcy zachodnie wyprodukowały w ciągu pierwszych trzech kwartałów 1951 r. 358.600 ton nawozów azotowych oraz 279.200 ton nawozów fosforowych /w przeliczeniu na kwas fosforowy P_2O_5 / . Odpowiednie liczby z analogicznym okresem roku 1950 wynosiły 342.000 ton i 253.800 ton.

Produkcja nawozów potasowych w Niemczech zachodnich w ciągu 10 miesięcy 1951 r. przekroczyła poziom produkcji całego roku 1950, osiągając 8.960.000 ton. Ten rekordowy poziom został osiągnięty pomimo braku węgla.

Eksport fosfatów z francuskiego Maroko osiągnął w 1951 r. 4.415 tys.ton wobec 4.142 tys.ton w 1950 r.

W roku ubiegłym Szwajcaria importowała 76.698 ton naturalnych fosfatów za sumę 8.397,6 tys.fr.szwajc.płacąc przeciętnie około 110 fr.za tonę fosfatów cif. W 1950 r. import naturalnych fosfatów do Szwajcarii wyniósł 49.559 ton, a średnia cena loco granica kształtowała się na poziomie 103,5 fr. za tonę metryczną. Zmniejszył się natomiast import tomasyny do Szwajcarii ze 124.349 ton w 1950 r. na 113.353 ton, lecz średnia cena płacona była dla całego roku o 3% wyższa niż w 1950 r. Import nawozów potasowych do Szwajcarii wyniósł w 1951 r. 65.927 ton i 7.025,8 tys.fr. wobec 59,4 tys.ton i 7.261,9 tys.fr. o rok wcześniej.

Produkcja i konsumpcja kwasu siarkowego w Anglii

W 1951 r. produkcja kwasu siarkowego /łącznie z dy-
miącym/ wyniosła w Anglii 1.606,1 tys.ton, będąc o 196.621 ton mniejszą niż w 1950 r., pokrywając jedynie 80% zdolności wytwórczej wszystkich zakładów ocenianej w r.ub.na 2.041.490 ton rocznie. Zapasy kwasu u jego producentów wzrosły w okresie roku ubiegłego z 69.256 ton na 75.772 stanowiąc równowartość jedynie dwutygodniowej konsumpcji w całym kraju. Konsumpcja kwasu siarkowego została obliczona w r.ub. na 1.675.590 ton, z czego na kwas importowany przypadło 59.829 ton, była to jedna z najniższych konsumpcji rocznych od chwili zakończenia wojny. Głównym konsumentem kwasu siarkowego w Anglii był w r.ub. przemysł nawozów sztucznych, który zużył do produkcji superfosfatów 358.847 ton kwasu /100%/, czyli 21% ogólnej konsumpcji. Innymi głównymi konsumentami były następujące przemysły:

produkujący siarczan amonu	266.464 ton	15,9%
" jedwab sztuczny	211.811 "	12,6%
" farby i litopon	131.215 "	7,8%
przemysł metalowy	88.239 "	
" barwników syntet.	84.710 "	
rafinerie ropy naftowej	67.329 "	

produkujący kwas chlorowodor.	60.257	ton
" siarczany miedzi		
niklu	20.016	"
" plastik i masy	22.518	"
" środki wybuchowe	19.807	
przemysł włókienniczy	19.702	
produkujący smołę i benzole	16.953	"

Do produkcji kwasu siarkowego zużyto w r.ub. w Anglii: 207.933 ton pirytów, siarczków /spent oxide/ 231.452 ton, siarki 272.191 ton, koncentratów cynku - 158.880 ton i anhedrytów - 178.377 ton.

Surowce włókiennicze i wyroby

B A W E Ł N A

Za wyjątkiem Egiptu, gdzie nadal krępowany jest wolny rozwój cen, wszystkie inne rynki światowe wykazują wyraźny spadek cen, w granicach od 5 do przeszło 10%.

Rzeczą naturalną jest, że New-York, tańszy o 30% od innych rynków wykazuje procentowo najmniejszą zniżkę. Do spadku cen przyczyniła się w pierwszym rzędzie zredukowana ostatnio produkcja przemysłu bawełnianego całego bez wyjątku Zachodu oraz zmniejszona konsumpcja wyrobów włókienniczych w tych krajach,

Biorąc pod uwagę, że za 2 miesiące ukaże się na rynku bawełna południowo-amerykańska z nowych zbiorów oraz fakt, że cały szereg państw produkujących bawełnę handlową posiada jeszcze ponad 50% bawełny tegorocznej nie sprzedanej, należy przypuszczać, że ceny w dalszym ciągu obniżą się wydatnie.

P A K I S T A N

W ciągu drugiej połowy stycznia i pierwszej połowy lutego, wzmógł się napływ bawełny z odziarniań do Karachi i spowodował nagromadzenie się poważnych zapasów obliczanych na ok. 1/2 mln. bel. Zwiększono również załadunki, które w ciągu stycznia obejmują przeszło 150.000 bel.

Około 25.I rozpoczął się wyraźny spadek cen. Od tego momentu do połowy lutego ceny spadły o 11%. W okresie sprawozdawczym wycofały się z rynku Chiny Ludowe, zwiększyły zaś swoje zakupy Japonia, Anglia i kontynent.

B R A Z Y L I A - A R G E N T Y N A

W obu krajach minął okres kwitnięcia w warunkach sprzyjających i za miesiąc należy spodziewać się rozpoczęcia zbiorów w niektórych okręgach. Oba kraje zwiększyły w tym sezonie areał zasiewny - w granicach od 15-20%.

W Brazylii rząd nakazał, aby wszystkie kontrakty eksportowe zawierały klauzulę zabezpieczającą przed skutkami dewaluacji funta lub innej obcej waluty. Akredytywy otwarte bez takiej klauzuli nie będą przyjmowane przez tamtejsze banki i licencje wywozowe nie będą wydane, do czasu uzupełnienia warunków w sensie zarządzenia rządowego.

T U R C J A - S Y R I A

Oba rynki przeżywają okres prawie zupełnej stagnacji, ograniczając się do wysyłki towaru, dawniej zakontraktowa-

nego. Pomimo obniżenia cen ofertowych, zainteresowanie odbiorców zagranicznych, słabe.

W dniu 1.II. notowano bawełnę turecką:

Akala Izmir I	140.-	¢ USA/kg	cif porty atlant.
" Adana I	129.-	" "	" "
" " II	125.-		

oraz bawełnę syryjską:

Texas Stone 1-1/16"	134.-	¢ USA/kg	cif porty atlantyckie
" " 1-1/32	126.-	" "	" "

przy zapłacie w dolarach i plus 12 - 15% przy transakcjach szterlingowych. Anglia oferowała ostatnio za gatunek pierwszy 52 d/ lb = 133.5 ¢ /kg i rzekomo dokonała już pierwszych zakupów na tym poziomie.

Francja, dotychczas najpoważniejszy odbiorca oferuje Syrii fr.fr. 475.- za kg = 136.- ¢ /kg, narazie bez skutku, gdyż zaufanie do franka jest zupełnie podważane.

E G I P T

W związku ze zmianą rządu ustąpił dotychczasowy komisarz rządowy przy giełdzie aleksandryjskiej. Następcą jego zniósł w dniu 18 bm. obowiązujące ceny minimalne, ustalając jedynie granicę fluktuacji dziennej do 3% wzwyż lub w dół. Są też wiadomości - narazie nie potwierdzone - że rząd ma obniżyć cło wywozowe od bawełny, aby do końca sezonu podnieść eksport, który spadł poniżej połowy wywozu zeszłorocznego.

Konsumcja przemysłu krajowego spadła od października 1951 r. do końca stycznia br. o 25% - gdyż cały szereg fabryk zredukował pracę z powodu braku zleceń i spadku cen na wyroby bawełniane.

A N G L I A

Zapoczątkowana w grudniu redukcja pracy w przemyśle bawełnianym postępuje dalej, gdyż zamówienia rynku krajowego jak również odbiorców zagranicznych, zmniejszają się z tygodnia na tydzień.

W końcu stycznia pracowało tylko 80.4% zainstalowanych wrzecion obrączkowych i 85% wrzecion selfaktorowych, czyli o 7% mniej niż w roku ubiegłym.

Eksport przędzy i tkanin w 1951 roku w skali rocznej wykazuje co prawda jeszcze pewną nadwyżkę w stosunku do roku 1950, był natomiast w ostatnich miesiącach roku znacznie słabszy niż w pierwszych trzech kwartałach.

Wg. statystyki Board of Trade eksport wyrobów bawełnianych wynosił:

	P R Z E D Z A		T K A N I N Y	
	w tys. lbs.		w tys. yds ²	
	1951	1950	1951	1950
Ogółem:	70.986.-	65.494.7	865.153.-	822.473.-
z tego				
surowe	61.659.5	56.684.3	51.222.-	48.372.-
bielone			215.983.-	195.955.-
farbowane	9.326.5	8.810.4	230.207.-	197.419.-
drukowane			316.859.-	325.483.-
kolorowo tkane			50.882.-	55.244.-

z czego przypada:

na kraje Bryt.		
Wspólnoty Narodów	42.- %	73.4 %
Europę	49.2 %	11.6 %
Resztę świata	8.8 %	15.- %

W związku ze stagnacją na rynku wyrobów włókienniczych, w ostatnich dniach stycznia nastąpiła gwałtowna niższa cen przędzy średnio-przędnej i tkanin surowych, które notowano w Liverpoolu j.n.:

Przędza Nr 16/1 ang. wątek	58.41 d/lb
30/1	" 68.10 "
32/1	" 70.67 "
40/1	" 75.16 "
60/1	" 109.00 "
20/1	osnowa 64.60 "
30/1	" 74.15 "

Tkaniny:	szerokość	nici na cal	Nr przędzy	cena za yd
Shirting	32-1/2 "	72 / 60	24 / 24	18.50 d
Overall	38-1/2 "	52 / 50	22 / 16	19.50 "
Gabardine	56 "	106 / 52	24 / 20	40.- "
Drill 3/1	30 "	80 / 46	12 / 10	29.- "
Drill Satin	29 "	100 / 64	18 / 18	24.- "

Ceny dla tkanin surowych - niekalandrowanych / locm-state/.

Angielskie drukarnie i wykańczalnie importowały dotychczas poważne ilości tkanin surowych z Japonii i Indii, które po uszlachetnieniu w Anglii, eksportowane były do wielu krajów. Obecnie kiedy przędzalnie i tkalnie zmuszone są redukować a często nawet zaprzestać pracę zakładów, przemysłowcy wystąpili do rządu z projektem zakazu względnie poważnego zmniejszenia tego importu, aby zmusić zakłady uszlachetniające do zwiększenia zamówień na rzecz przemysłu krajowego.

J A P O N I A

Rząd zawiadomił koła przemysłowe, że na sezon bieżący zamierza przydzielić fundusze na kupno 1 miliona bel bawełny w U.S.A., zalecając zwiększyć zakupy bawełny w obrębie krajów bloku szterlingowego. Oświadczenie rządu wywołało ostry protest kół zainteresowanych, które twierdzą, że rozpiętość cen bawełny amerykańskiej i szterlingowej wynosząca zgórą 25%, uniemożliwi Japonii eksport wyrobów bawełnianych w rozmiarze dotychczasowym i spowoduje redukcję pracy przemysłu, który nie zdążył jeszcze nadrobić strat spowodowanych ostatnią wojną.

Niedawno temu toczyły się pertraktacje między Japonią i Indonezją w sprawie kupna przez tą ostatnią 400.000 bel bawełny w U.S.A. i odstąpienie jej Japonii za zapłatą w £ st. - Okazało się, że Indonezja zażądała 22% disagia. Cena gatunku Strict Middling 1-1/16" wynosiłaby ok. 58.32 ¢ USA/lb i nie została przez Japonię akceptowana. Pertraktacje narazie przerwano.

Produkcja przemysłu bawełnianego osiągnęła w roku 1951 rekordowy poziom lat powojennych i wynosiła:

2.127.000.000 yds² tkanin oraz
700.000.000 lbs przędzy

czyli o prawie 40% więcej niż w roku 1950.

Eksport roku 1951 wynosił tylko 1.050.000.000 yds² i był o 50 mln. yds² niższy od wyniku poprzedniego roku i stanowi poważne rozczarowanie dla rządu i kół przemysłowych, które liczyły na eksport w granicach ok. 1,5 mlrd. yds² tkanin.

Jak wynika z powyższego, Japonia tak samo jak Anglia stoi w obliczu poważnego kryzysu przemysłu bawełnianego, którego dalsze pogłębienie może wywołać poważne trudności dla życia gospodarczego Japonii.

W Ł O C H Y

Wobec niebezpiecznego spadku zapasów bawełny, rząd zdecydował się uruchomić specjalny kredyt dolarowy dla przemysłu bawełnianego w wysokości 50 mln. \$ USA.

Przemysłowcy otrzymają przydział w wysokości 25% ich zeszłorocznych zakupów dolarowych, z tym że zobowiązują się zakupić równocześnie bawełnę szterlingową w stosunku 1.- £ - za każdy przyznany im 1.- \$.

Przy obecnie istniejącej różnicy cen między bawełną amerykańską i szterlingową, przemysł będzie mógł zakupić 1/3 zapotrzebowania w USA i 2/3 w krajach bloku szterlingowego. Eksport wyrobów bawełnianych w roku 1951 był nieco lepszy od roku 1950 i wynosił: 44.500 ton metr. przędzy
i 47.000 " " tkanin

PORTUGALIA

Tamtejszy przemysł przeżywa ostatnio ostry kryzys zbytu na rynku wewnętrznym i stara się dlatego o zdobycie rynków eksportowych, na których wyroby portugalskie dotąd nie były znane.

Według tych ofert żąda się obecnie za tkaniny surowe:

waga w gr. gęstość Nr.przę- szero- cena w zł USA
na mtr.bież. na 10 cm dzy ang. kość w za 1 mtr fob
com

Art. 305	130 gr	20/18	18/18	90 cm	27.14
305 a	105 "	"	"	70	24.71
301	150 "	20/19	24/18	90	30.97
FT 16	135 "	18/16	22/16	90	26.10
SB 70	140 "	23/21	18/18	90	28.88

Płatność w walucie portugalskiej względnie innej walucie miękkiej

Na tych samych warunkach oferuje się też przedzę bawełnianą czesankową a.m. Nr. ang. 30/1 zł 2.14 / kg
" " 36/1 " 2.21 / "
" " 40/1 " 2.26 / "
" " 50/1 " 2.43 / "

WEŁNA

Aukcje australijskie

W drugiej dekadzie lutego na aukcjach australijskich, odbywających się w Sydney, Melbourne, Brisbane i Geelong panowała w dalszym ciągu tendencja zniżkowa. Nowa seria aukcji w Sydney w dniach 18-21.II jest wyraźnym odbiciem tendencji na poprzednich aukcjach w Brisbane /11-14/, gdzie ceny przy otwarciu były 5 do 10% niższe od poprzedniej serii styczniowej. W Sydney jedynie gatunki merynosów utrzymywały się na niezmiennym poziomie, dzięki dużemu zainteresowaniu tą wełną. W Perth /18-20 luty/ początkowo nie obserwowano poważniejszych zmian, jednak przy zamknięciu runo merynosowe, wełny gat. Comeback, fine crossbred oraz wełna jagnięca była o 5-10% tańsza niż na aukcjach styczniowych.

Różnice notowań między miejscowościami aukcyjnymi danego ośrodka krajowego, uwidocznione w tabeli notowań, nie wynikały z odmiennej koniunktury handlowej w danym dniu lub miejscu aukcji, lecz powstały na tle odmiennej oceny handlowo-technologicznej wełen pochodzących z różnych okręgów hodowlanych. W Australii, jak również w Południowej Afryce panowały w tegorocznym sezonie hodowlanym skrajnie odmienne warunki klimatyczne w różnych częściach kraju, co odbiło się ujemnie na gatunku wełny pochodzącej z niektórych okręgów i w dalszej konsekwencji na jej wartości.

Aukcje natomiast wykazały, że wełny wysokogatunkowe a.m. merinosy powyżej 64's były mniej poszukiwane od crossbredów, skutkiem czego rozpiętość cen zmniejszyła się na korzyść tych ostatnich.

P O Ł U D N I O W A A F R Y K A

Posucha trwająca od kilku miesięcy w okęgach Richmond, Beaufort West i Great Karoo, wyrządziła już dotychczas bardzo poważne szkody dla hodowców. Straty pogłowia oblicza się na przeszło 1 milion sztuk.

A R G E N T Y N A

Niefortunna polityka rządu, zabraniająca sprzedaży wełny po cenach światowych, w momencie kiedy spadały one poniżej rekordowego poziomu z marca 1951, odbiła się silnie na eksporcie sezonu 1950/51 w okresie od 1.X. do 30.IX. sprzedano za granicę 185 mln. lbs w porównaniu z 372 mln. lbs w sezonie 1949/50 r.

Pomimo zniesienia tego zakazu w grudniu 1951 r. transakcje eksportowe są narazie rzadkością i ograniczają się do kilkuset bel tygodniowo.

W ostatnich dniach stycznia podpisano porozumienie z Japonią na dostawę 10.000 bel wełny gatunków średnich i niskich crossbredów. Ceny mają być ustalone każdorazowo na podstawie poziomu cen innych rynków światowych.

U R U G W A J

Po długotrwałej stagnacji, rynek ożywił się ostatnio i notuje poważniejsze transakcje obejmujące niskie gatunki crossbredów. Największym odbiorcą są Stany Zjednoczone, następnie Francja i Niemcy achodnie.

U. S. A.

W związku z ogólnoswiatową tendencją zniżkową Price Stabilization Office obniżył obowiązujące od marca 1951 r. ceny maksymalne i tak naprz.:

Wełna ubraniowa	70's	osnowa	z 3.65 \$	do 2.92 \$	/lb clean
"	"	64's	" " 3.46	" 2.78	" "
"	"	60's	" " 3.33	" 2.66	" "
"	"	58's	" " 3.23	" 2.46	" "
"	"	50's	" " 2.94	" 2.20	" "

Przyczym ceny odnoszą się do wełny krajowej /franco skład/ i importowanej /landed, duty-paid/.

Obecnie ceny rynkowe w Bostonie są o 25 do 30% niższe od powyższych cen maksymalnych i tak np. notowano 15.II.br

Merinos Wełna austral.	typ	55	64/70	po 189 - 192 ¢	za lb clean
-----	"	"	"	62	64's " 182 - 185 " " "
	"	"	"	63	60/64 " 175 - 179 " " "
	"	"	"	64	60's " 168 - 172 " " "

Crossbred Wełna austral.	typ 423	58's	po 152 - 155	ø	za lb clean
-----	"	"	425	50's	" 128 - 135 " " "

A N G L I A

Z ogłoszonych w styczniu danych oficjalnych wynika, że import wełny w 1951 r. był o blisko 200 mln.lbs niższy niż w 1950 roku i wynosił w tys. lbs na bazie pranej:

Ogółem	506.662	tys. lbs
z czego przypada na merynosy	292.723	" "
crossbredy	177.176	" "
inne wełny	36.763	" "

Z wyżej podanego importu, reeksportowano:

merynosów	28.311	" "
crossbredów	41.450	" "
innych wełen	4.610	" "

tak że na własne potrzeby przemysłu zatrzymano w Anglii

Ogółem	432.291	tys.lbs wełny im- ===== portowanej
--------	---------	---------------------------------------

Eksport wełny własnej i wyrobów wełnianych przedstawiał się w 1951 r. j.n.: / : w tys. jednostek : /

Wełna angielska i obca prana	26.895	tys. lbs.
wzgl. karbonizowana	36.690	" "
Odpadki wełniane i wyczeski	49.436	" "
Czesanka	35.413	" "
Szmaty	17.054	" "
Przędza czesankowa	5.229	" "
" zgrzebna	38.999	" yds ²
Tkaniny czesankowe	70.201	" "
" zgrzebne	13.939	" "
Dywany i pledy	5.012	" lbs.
Koce i derki		

Trzej najważniejsi odbiorcy zagraniczni w różnych branżach byli: /: procentowo do całości eksportu :/

	Wy- czeski	Cze- sanka	Przędza czes.	Przędza zgrz.	Tkaniny czes.	Tkaniny zgrz.
U.S.A.	60%				14%	11%
Kanada		25%		9%	20%	10%
Połudn.Afryka			15%	30%	9%	14%
Indie		10%				
Finlandia		9%				
Norwegia			13%	11%		
Dania			12%			
Holandia	5%					
Niemcy zachodnie	5%					

I R L A N D I A Republ.

Ogłoszono tu kontyngent przywozowy na tkaniny wełniane na okres 6-cio miesięczny od 1.III. do 31.VIII.br. w ilości 75.000 yds, co równa się prawie że zakazowi, gdyż dotąd import ten posiadał kwotę ok. 1 mln. yds na półrocze.

N I E M C Y Zachodnie.

Bank der Deutschen Laender we Frankfurcie n/M oświadczył przemysłowcom wełnianym, że stawia do ich dyspozycji fundusze szterlingowe na zakup 60.000 ton wełny potnej. Na resztę zapotrzebowania w ilości ok. 20.000 ton przemysł musi zdobyć dewizy we własnym zakresie, drogą eksportu wyrobów wełnianych.

E G I P T

Z dniem 1.I.br. podwyższono stawki celne przy imporcie tkanin wełnianych i jedwabnych o 25%.

S Z W E C J A

W dopiero co zawartej umowie handlowej szwedzko-australijskiej na rok 1952 Szwecja uzyskała prawo zakupu 6.000 ton wełny za zapłatą w clearingu. W ten sposób Szwecja zapewniła sobie 2/3 zapotrzebowania rocznego na wełnę.

I Z R A E L

Po 2-letniej budowie uruchomiono pierwszą w tym kraju pralnię wełny, której wydajność oblicza się na:

45.000	lbs	wełny	pranej	tygodniowo
22.000	"	"	karbonizowanej	tygodniowo
18.000	"	"	farbowanej	"

co pokryje w całości zapotrzebowanie istniejących i będących w budowie przędzalń czesankowych.

L E N

B E L G I A

Rynek w Courtrai nie wykazywał ostatnio zbytnej aktywności, gdyż obie strony, sprzedająca i kupująca, zajmują pozycję wyczekującą. W gatunkach najniższych ceny są naogół utrzymane, w gatunkach średnich i wysokich natomiast daje się zauważyć lekka zniżka w granicach 2 - 3%.

Roszaranie ze swej strony trzymają się narazie cen z przed miesiąca i wstrzymują się od dokonywania transakcji, co spowodowało, że zapasy handlu topnieją z dnia na dzień. Słabe zainteresowanie zagranicy każe przypuszczać, że opór roszarni załamanie się w najbliższej przyszłości i ceny lnu, wzorem innych surowców włókienniczych, spadną jeszcze w bieżącym sezonie.

Pakuły dotychczas bardzo poszukiwane spadły w cenie w ciągu 3-ch tygodni o ok. 10%.

W celu obniżenia kosztów robocizny przy trzepaniu i czesaniu lnu, belgijskie koła lniarskie starają się uruchomić do przyszłego sezonu nowoczesne turbiny, których wydajność jest znacznie większa od dotychczasowych i które ponadto mogą przerabiać wysokie gatunki lnu, dotąd tylko ręcznie trzepane i czesane.

Z dniem 1.II.br.wydawane będą licencje eksportowe do krajów o walucie t.zw. miękkiej z ograniczeniem do 60% kwot styczniowych. Udzielone w styczniu licencje z terminem ważności po 1.II. pozostają w mocy, jednak bez prawa prolongaty.

H O L A N D I A

W sezonie bieżącym t.j. od 1.IX. do 31.XII.51 r. sprzedano Belgii 26.444 ton słomy lnianej wart. 6.025.000 Flor.h. W tym samym czasie zakupiono i przywieziono z Belgii 124 tony lnu czesanego i przędzy lnianej wart. 810.000 Flor.hol.

P O Ł N O C N A I R L A N D I A

W sezonie 1951/52 uprawa lnu zajęła 20.850 akrów i dała ostatecznie po przerobieniu słomy 3.975 ton włókna czystego-czesanego i 1.800 ton pakuł.

J U T A

P A K I S T A N

Pod wpływem zmniejszonych obrotów, ceny załamały się w II połowie stycznia obniżając się w ciągu miesiąca o ponad 10% jak to wynika z niżej podanych notowań porównawczych:

	16.I.52	13.II.52
Good Firsts	215.-	197.- £/tonę ang.c & f
" Lightnings	205.-	187.- porty atlant.
" Hearts	195.-	177.-
Mill Firsts	179.-	161.-
" Lightnings	171.-	153.-
" Hearts	163.-	145.-
Grade Tossa 2/3	180.-	165.-
" Daisee 2/3	172.-	153.-

W ostatnio podpisanej umowie handlowej pakistańsko-włoskiej na rok 1952 przewiduje się obustronną wymianę towarową na sumę 26 mln.£ z czego przypada na samą jutę 8 mln. £ st. Po powrocie z Anglii delegacja Pakistani Jute Board'u oświadczyła, że zawarła kontrakty na dostawę maszyn dla nowo-powstającego przemysłu jutowego wartości ok. 20 mln. £. Do końca 1955 roku ma być czynnych ponad 8.000 krosień wraz z potrzebną ilością wrzecion i maszyn do szycia worków. Z dalszych wywodów prezesa Jute Board wynika, że przemysł pakistański nastawia się na produkcję lekkich tkanin opakunkowych i worków, których zbyt miałby zapewniony w krajach

północnej i południowej Ameryki.

Nowoczesne przędzalnie oraz najnowszej konstrukcji krosna okrągłe, mają temu przemysłowi zapewnić możliwość konkurencji z wielkim, lecz już przestarzałym przemysłem indyjskim.

P E R U

Bank Rolny udziela tamtejszym plantatorom pożyczki na uprawę juty, gwarantując im równocześnie odbiór całej produkcji po zgóry ustalonych cenach. Dla skupu, sortowania, belowania i następnie sprzedaży juty, utworzono specjalne Tow. Akc. Yutera Peruana z siedzibą w Limie.

A N G O L A

Sociedad Industrial de Grossarias w Loandzie rozpoczęło budowę przędzalni i tkalni jutowej, gdzie przerabiana będzie afrykańska odmiana juty zw. Urena Lobata.

Wydażność zakładów w pierwszym etapie ma dać ok. 25 mln. jardów tkanin workowych, które pokryłyby zapotrzebowanie własne kraju. W miarę rozpowszechnienia uprawy juty, fabryka ma być powiększona i pracować na eksport do kraju macierzystego.

A N G L I A

W roku 1951 Anglia wyeksportowała:

34 mln.	yds ²	tkanin jutowych	wartości	2.646.000	£	st.
5,5 "	lbs	worków nowych	"	647.000	"	"
17,5 "	"	" używanych	"	949.000	"	"

I R A N

W roku 1951 zebrano w Iranie ok. 4.000 ton juty co stanowi ok. 80% zapotrzebowania kraju. Rząd stara się obecnie o spopularyzowanie uprawy w południowych okręgach kraju, gdzie warunki atmosferyczne są wyjątkowo korzystne. Minister Rolnictwa oświadczył, że produkcja przyszłego sezonu pokryje dotychczasowy niedobór ok. 1.000 ton i uniezależni Iran od dostaw zagranicznych.

B E L G I A

Z dniem 1.I.52 r. obniżono cło importowe na nowe i używane worki jutowe z 18 do 10% ad valorem.

C E J L O N

Z dniem 1.I.br. podwyższono ceny minimalne dla eksportu a.m.:

Matress Fibre	z	dotychczas.	£ 31.10	do	36.-	za	tonę	ang.
Bristle	"	"	" 39.10	"	44.-	"	"	"

Podwyższenie tych cen nastąpiło na skutek interwencji tamtejszych fabrykantów wyrobów kokosowych, którzy zaskoczeni ostatnią stagnacją na rynku wyrobów gotowych, chcieliby obniżyć cenę krajową kosztem wygórowanej ceny eksportowej. Odbiorcy zamorscy wycofali się narazie z rynku i składy w Cejlonie, z braku eksportu, nie są w stanie pomieścić napływające z plantacji śródlądowych ilości włókna.

S I S A L

Wyjątkowo złe warunki atmosferyczne, jakie panowały w Brytyjskiej Afryce Wschodniej w listopadzie i grudniu, spowodowały raptowny spadek dostaw włókna do portów eksportowych, a tym samym brak towaru na rynku, który z kolei przyczynił się do wyższości cen, w porównaniu z poziomem notowanym do 15.XII. z.r.

Notowano 5 lutego: Sisal BEA Nr 1	220.-	£/tonę	ang.
A	216.-	"	"
2	212.-	"	"
3L	212.-	"	"
3	200.-	"	"

Z dniem 1.II podwyższono stawki frachtowe z 115 do 190 sh. za 40 cu.ft.

Inne rynki jak Angola, Indonezja i Sumatra wykorzystując sytuację wytworzoną w Bryt. Afr. Wschodniej podniosły ceny o kilka procent, notując obecnie:

Angola Nr 1	205.50	£/tonę	ang.
2	198.50	"	"
3	186.50	"	"
Indonsian Grade A	213.-	"	"
X	211.-	"	"
B	209.-	"	"

Ze statystyk urzędowych wynika, że Angola zwiększyła obszar uprawy sisalu w okresie od 1944 do 1951 roku o 100% do 61.000 ha. Plantatorzy tamtejsi zamówili ostatnio w Niemczech kilka nowoczesnych zespołów do odkortyzowania sisalu w stanie zielonym, nie suszonym, gdyż próby dokonane jesienią z.r. dały wyjątkowo dobre rezultaty.

A N G L I A

W związku ze spadkiem cen włókienniczych surowców naturalnych, Zrzeszenie Producentów Włókien Sztucznych postanowiło obniżyć ceny, a.m.:

Włókna sztuczne - ciągłe	/: jedw.szt.:/	o 5 do 8%
"	"	cięte 3 do 5%

N I E M C Y zach.

Po dokonanej w styczniu obniżce cen wszystkich włókien sztucznych i syntetycznych różni producenci podają nast. ceny, jako obowiązujące od 1.II.br.:

Vereinigte Glanzstoff A.G.

Jedwab sztuczny wiskozowy	120 denier	8.80 DM / kg
Perlon	60 "	54.- "
"Bayer" Farbenfabriken A.G. marka fabr. "CUPRESA"		
Jedwab szt. miedziankowy	25 "	20.50 " "
"	40 "	17.- " "
"	60 "	12.65 " "
"	80 "	10.75 " "
"	100 "	10.- " "
"	120 "	8.75 " "
"	150 "	8.35 " "
"	" "Charmeuse"	40 " 18.50 " "
"	"brillant"	60 " 13.15 " "
"	"	80 " 11.50 " "
"	"	100 " 10.50 " "

Rheinische Kunstseiden A.G.

Jedwab szt. wisk. z połys-	120 "	8.80 " "
kiem	" " 150 "	8.25 " "
"	" " 300 "	6.90 " "
"	" matowany 100 "	10.10 " "

S Z W A J C A R I A

Produkcja 1951 roku wynosi 20.000 ton i jest o 16% większa od produkcji roku poprzedniego, przyczyną włókna ciągle stanowią 53 i włókna cięte 47%.

Eksport Szwajcarii w 1951 r. wynosił 12,198 ton
z czego przypada na jedw.szt. 5.618 "
włókna cięte 6.580 "

S Z W E C J A

Svensk Kunstsilke A.B. w Boras i Svenska Rayon A.B. w Alvenas przystąpiły do budowy fabryk specjalnych włókien sztucznych używanych do wyrobu płócien oponowych.

Do końca 1953 roku łączna produkcja ma osiągnąć ok. 4.000 ton, które pokrywałyby całość zapotrzebowania Szwecji. Dotychczasowy import tych włókien pochłaniał rocznie przeszło 10 mln. \$ USA.

F I N L A N D I A

W roku 1951 Finlandia wyprodukowała:

Jedwabiu sztucznego 1.300 ton
Włókna szt. ciętego 7.000 " z czego wyeksportowano ok. 4.000 ton.

W dziedzinie jedwabiu sztucznego natomiast, Finlandia nadal zmuszona jest importować rocznie ok. 3.000 ton.

F R A N C J A

W roku 1951 wyprodukowano włókien sztucznych:

Jedwabiu sztucznego	55.640 ton	wobec 45.100 w 1950 r.
Włókna szt.ciętego	51.360 "	" 36.500 "

Nadwyżka włókna ciętego była zużyta w całości przez przemysł włókienniczy krajowy, dla zaoszczędzenia bawełny i wełny. Jedwab sztuczny natomiast zwiększył swój eksport o przeszło 35%.

Data i miejsce aukcji:		AUSTRALIA				NOWA ZELANDIA		POLUDNIOWA AFRYKA	
		Spin. good 70's	fleece-warpi 64's	Aver. Spin. d 64's	b. Topmak. warp 60's	Crossbred good - average 56's	Crossbred good average 50's	Spinners Style - fullwarp 70's	- fullwarp 64's
18.	I. Auckland								
22.	P. Elizabeth						61.-	130.-	
22.	East London							132.-	
22.	Durban							130.-	
21. - 24.	Sydney	150.40	140.-						
	Melbourne	136.-	120.-						
25.	Napier			120.-			61.-		
27.	East London							126.-	
	Durban							130.-	
30.	Wellington						61.-		
1. II.							62.-		
4.	East London							134.-	
	Durban							128.-	
4. - 7.	Sydney	152.-	140.-						
6.	Hobart	140.-	124.-			72.-	60.-		
11.	Christchurch								
13.									
11. - 14.	Melbourne	140.-	124.-						
	Brisbane			124.-					
11.	East London			130.40				130.-	
	Durban					72.-	60.-	126.-	
12.	P. Elizabeth							128.-	
	Capetown							127.-	
								120.-	120.-

Kraj pochodzenia	U. S. A.	EGIPT	PAKISTAN	BRAZYLIA
Gatunek	Middling 15/16"	Karnak good	Ashmouni good	289 F - Rg. N.T. - Rg. Grade 4/5
Cena i waga w jednostkach krajowych	¢ USA / lb	tallaris/cantar	d.ang. / lb	Cruz./arrobas
Termin dostawy	natychmiast	marzec	x./luty	natychmiast natychmiast
26. stycznia 1952	42.90	-----	x./ -----	54.36 53.64 -----
28. " "	42.60	-----	-----	/ 63.42 / / 62.58 / 359.-
				/ 59.28 /
29. " "	42.85	165.30	95.10	356.-
		/ 97.39 /	/ 56.03 /	/ 58.79 /
30. " "	42.75	164.55	"	353.-
		96.95	/ " /	/ 58.29 /
31. " "	42.80	165.20	"	347.-
		/ 97.33 /	/ " /	/ 57.30 /
1. lutego	43.05	/ 164.55 /	"	52.19 52.10
		/ 96.95 /	/ " /	/ 60.89 / / 60.78 / " /
2. " "	43.15	-----	-----	-----
4. " "	42.75	164.55	95.10	341.-
		/ 96.95 /	/ 56.03 /	/ 56.31 /
5. " "	42.85	"	"	334.-
				/ 55.16 /
6. " "	42.58	"	"	"
7. " "	42.67	"	"	329.-
				/ 54.33 /
8. " "	42.59	"	"	51.23 51.31
				/ 59.77 / / 59.86 /
9. " "	42.-	-----	-----	-----
11. " "	41.10	164.55	95.10	321.-
		/ 96.95 /	/ 56.03 /	/ 53.01 /
12. " "	-----	"	"	"
13. " "	41.10	"	"	"
14. " "	41.30	"	"	314.-
				/ 51.85 /
15. " "	41.-	"	"	47.65 47.67
				/ 55.59 / / 55.52 /
16. " "	40.70	-----	-----	-----
18. " "	40.50	159.60	92.25	/: zniesienie cen mini-
		/ 94.03 /	/ 54.35 /	malnych dla giełdy w / 302.-
				Aleksandrii :/ / 49.87 /
19. " "	40.60	158.-	91.35	292.-
		/ 93.09 /	/ 53.82 /	/ 48.22 /
20. " "	-----	"	"	297.-
				/ 49.05 /
21. " "	41.40	"	"	292.-
				/ 48.22 /
22. " "	-----	153.25	88.60	"
		/ 90.29 /	/ 52.20 /	
25. " "	-----	"	"	-----

Uwaga: Cyfry podane w nawiasach oznaczają równowartość w ¢ USA za lb.

Kauczuk drewno. papier

W pierwszych dniach lutego nastąpił nowy okres w notowaniach cen kauczuku naturalnego. Prawie rok temu rozpoczęła się trwająca do dnia dzisiejszego zniżkowa tendencja cen, przebiegając dość równomiernie, z małymi jedynie wahaniami przez cały ubiegły rok. W dniu 31 stycznia na giełdzie londyńskiej notowano 3 s 4 d za lb., następne dni przyniosły gwałtowny spadek cen - w okresie 1 - 17.II w Singapoore ceny kauczuku spadły o 28 c na lb.

W dniu 14.II po raz pierwszy od czerwca 1950 r. cena dla transakcji natychmiastowych była w Londynie notowana poniżej 3 s. W ciągu jednego dnia spadek ceny wyniósł 1,5 d na lb, doprowadzając do ceny zamknięcia 2 s 10 3/4 d. Brak transakcji, wynikający prawdopodobnie z wyczekującej postawy nabywców oraz spadek cen już przy otwarciu giełdy był odbiciem - podobnie jak w pierwszych dniach lutego - sytuacji w Singapoore, gdzie różnica między cenami otwarcia i zamknięcia dochodziła do 4 1/2 c na lb.

Jakkolwiek zwykła tendencja cen załamała się już w marcu ub. roku, kiedy to ceny były o 55% wyższe od cen płaconych w połowie lutego br. a producenci naturalnego kauczuku od dawna wygłaszali pesymistyczne przewidywania niedalekiej przyszłości, ostatnie wydarzenia na światowym rynku kauczuku spowodowały wielkie zaniepokojenie. Naogół panuje przekonanie, że w chwili obecnej okres prosperity dla plantacji dobiega końca. Stanowisko rządu amerykańskiego wskazuje na to, że dąży on do zapewnienia sobie dalszych dostaw kauczuku na warunkach, dyktowanych producentom malajskim. Zajęcie tego stanowiska przez U.S.A. tłumaczone jest wyjątkowo wysokim stanem zapasów, znajdujących się w posiadaniu rządu i nie pozostaje bez wpływu na obecną słabą tendencję rynkową.

Dzięki nagromadzeniu znacznych zapasów, General Service Administration, zajmująca do tej pory monopolistyczne stanowisko jeśli chodzi o zakupy kauczuku, zmieniła warunki dokonywania nowych dostaw. Wprowadziła nową specyfikację nie została wprowadzona - jak mylnie przypuszczano początkowo - jednak G.S.A. oświadczyła, że ściśle będzie przestrzegać specyfikacji już istniejącej. Jeśli do portów U.S.A. nadejdą transporty, nie odpowiadające specyfikacji ustalonej w momencie dokonania transakcji, nie zostaną one przyjęte przez organizację rządową, lecz oddane do wolnej sprzedaży. Nastąpi to dopiero wtedy, gdy otwarty zostanie wolny rynek kauczuku w U.S.A. Stanie się to nie wcześniej jak przy końcu wiosny albo na początku lata. Poza tym G.S.A. zakupuje obecnie jedynie najwyższe gatunki, odrzucając inne oferty.

Pomimo oficjalnego zdementowania tej wiadomości, niewątpliwym jest fakt, że eksporterzy singapurscy odmówili zawierania transakcji z przedstawicielami Stanów Zjednoczonych.

Wysłali oni również protest za pośrednictwem rządu angielskiego, mimo to nie przewiduje się zmiany w polityce rządu amerykańskiego odnośnie zakupów kauczuku.

W razie dalszego spadku cen i nieustępliwości Stanów Zjednoczonych producenci i eksporterzy malajscy starać się będą o rozszerzenie dotychczasowych rynków zbytu, zamkniętych do tej pory ze względów politycznych czy gospodarczych. W takim wypadku kontrola kierunkowa eksportu musiałaby być wycofana.

Przestawienie eksportu z rynku dolarowego na inne rynki zbytu oraz obniżenie cen mieć będzie swoje daleko idące skutki nie tylko na gospodarkę malajską, ale i całego imperium brytyjskiego, odbijając się zwłaszcza na jego finansach, które są obecnie szczególnie czułe na wszelkie tego rodzaju zmiany. Zdaniem "Financial Times" straty, wynikające z nowej sytuacji na rynku kauczuku wyrównają sumę oszczędności, dokonanych na imporcie przez brytyjskiego ministra skarbu.

Na Malajach obniżenie cen spowoduje poważne zmniejszenie wpływów z podatku eksportowego. Przy obniżce cen o 30 c na lb. miesięczna strata w finansach malajskich wyniesie 34 mln. £ malajskich = 11 mln. U.S. \$.

Wreszcie należy wspomnieć o zmianach, które zajść mogą od strony produkcji. Spadek cen na kapitalistycznym rynku kauczuku wypadł w okresie wyjątkowo wysokich kosztów produkcji, będących następstwem złych warunków atmosferycznych i rozszerzenia się narodowego ruchu wyzwolenieczego. Zmniejszenie zbiorów podniosło koszty produkcji do 49 c za lb, wobec 37 c w poprzednim półroczu. Obniżenie tych kosztów jest tylko drogą zmniejszenia płac, jednak przeciwdziała temu obawa, przed utratą sił roboczych.

O ile cena kauczuku przekraczać będzie 1 \$ /Sines/ za lb. produkcja może utrzymać się na dotychczasowym poziomie jednak przekroczenie tej granicy spowoduje wstrzymanie produkcji na wielu plantacjach z powodu nieopłacalności eksploatacji drzew.

Zniesienie kontroli zapasów kauczuku syntetycznego w U.S.A.

N.P.A. zdecydowała się znieść kontrolę zapasów kauczuku syntetycznego G.R.S. Do tej pory zapasy nie mogły przekraczać 30-dniowej konsumpcji. Nie dotyczy to kauczuku naturalnego i butylenu, używanego do produkcji dentek.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku drzewnego.

Od chwili otwarcia sezonu sprzedaży drzewa na rok 1952 Szwecja sprzedawała na eksport do połowy stycznia około 100 tys. stds drewna. Ilość ta jest niewielka w porównaniu z kontraktami zeszłorocznymi, które objęły 300 tys. stds. Największy udział w ostatnich transakcjach miała Grecja, która zakupiła 25 tys. stds oraz Wielka Brytania - 20 tys. Na dalszych miejscach stoją: Holandia /15 tys./, Niemcy

zachodnie /10 tys./, Dania, Belgia i Francja /łącznie 10 tys./, Francuska Afryka Zachodnia /10 tys./, łącznie 100 tys. ton.

Podstawowe ceny nabywanego przez Anglię i kraje Europy kontynentalnej drewna tartego wynosiły w grudniu 1951 roku £ 90 - 93 za standart 7-calowych niesortowanych sosnowych "battens" i £ 91 za 7-calowe niesortowane jodłowe "battens" fob.

Sprzedaż drzewa w Finlandii osiągnęła najwyższą ilość sprzedanej przez Szwecję. Główni nabywcy - Wielka Brytania i Niemcy zachodnie nabyli po 10 tys. stds, Grecja i Irlandia otrzymały prawdopodobnie 10 tys. łącznie, natomiast Holandia, Belgia, Francja i Dania zakupiły mniejsze ilości.

Według danych przytaczanych przez Svensk Trävaru - Tidning eksport Kanady w okresie styczeń-październik 1951r. wyniósł 1.400 tys. stds z czego wysłano do:

U.S.A.	863	tys. stds
Wielkiej Brytanii	375	" "
Australii i Nowej Zelandii	44	" "
Unii Płd. Afryk.	32	" "

Wymienione pismo ocenia eksport Kanady w całym roku 1951 na 1.650 - 1.700 wobec 1.708 tys. stds w roku poprzednim, który był rokiem rekordowym pod tym względem.

Wielka Brytania otrzymała 450 tys. stds wobec 133 tys. w roku 1950. Przy założeniu, że eksport kanadyjski w 1952 r. pozostanie na niezmienionym poziomie lat poprzednich, przyjmując w dalszym ciągu, że Stany Zjednoczone - główny odbiorca Kanady - oraz inne kraje zakupią również te same ilości co w 1951 r. tzn. około 1.200 tys. stds., Wielka Brytania będzie mogła zakupić 500 tys. stds, z czego 400 tys. stds jest już zakontraktowane przez Timber Control a 100 tys. pozostaje dla nabywców prywatnych. Ponieważ całkowity kontyngent importerów prywatnych nie przekracza 600 tys. stds, zakupy na pozostałych rynkach drzewnych w Europie, Stanach Zjednoczonych i Brazylii wyniosłyby 500 tys. stds.

Omawiając w dalszym ciągu sytuację na rynku angielskim Svensk Trävaru stwierdza, że wobec dużego importu drewna w 1951 r. zapasy tarcicy na początku 1952 r. osiągnęły ok. 800 tys. stds, z czego w prywatnych rękach znajdowało się 550 tys., zapasy strategiczne obejmowały 200 tys. a National Softwood Brokers posiadały rezerwę 50 tys. stds. Dzięki tak wysokim zapasom postanowiono pokryć część konsumpcji, obliczanej na 1.100 tys. stds w 1952 r., drewnem znajdującym się w składach prywatnych, oraz zmniejszyć kwotę importową dla importerów prywatnych z 650 tys. stds do 600 tys. W r. 1951 import ten wyniósł 1.600.000 stds a w 1950 - 795 tys.

Poważne zmniejszenie importu angielskiego w bieżącym roku silnie odbija się na całym kapitalistycznym rynku tarcicy, co szczególnie silnie uderzy w najważniejszych eksporterów europejskich - Szwecję i Finlandię. Jeśli chodzi o tę ostatnią, to sytuacja w roku bieżącym na tym rynku

nie jest najlepsza. Wzrost kosztów produkcji, szczególnie surowców, wymaga podniesienia cen eksportowych, w stosunku do realizowanych w II połowie 1951 r. Na nowe ceny wpłynęło poza tym wprowadzenie od Nowego Roku opłaty eksportowej. Wobec zmniejszonego popytu na tarcicę na rynkach zagranicznych nie pozostanie to bez wpływu na wielkość zapotrzebowania na tarcicę fińską. Z drugiej strony spodziewane jest ograniczenie produkcji, jednak rozmiary tego ograniczenia nie są jeszcze znane. Uzależnione są one od decyzji poszczególnych producentów - jeśli chodzi o drobne przedsiębiorstwa, nie przewiduje się prawie wcale zmniejszenia produkcji, natomiast poważne ograniczenie może przyjść ze strony większych tartaków.

Masa papierowa.

Rząd szwedzki ustalił ostatnio wysokość opłat eksportowych na pierwszy kwartał 1952 r. dla masy papierowej. Wynoszą one dla bielonej celulozy papierniczej - 380 koron od tony, dla celulozy niebielonej - 540 koron, dla celulozy rozpuszczalnej - 560 koron i 135 dla masy mechanicznej.

W związku z niepewnymi perspektywami dla eksportu szwedzkiego, które z jednej strony są oparte na przypuszczeniach, że ograniczenia brytyjskie nie wpłyną na wielkość eksportu szwedzkiego, z drugiej natomiast są jaknajbardziej pesymistyczne, wiele kontraktów zawiera się obecnie bez ustalenia ceny. Ceny w pozostałych kontraktach utrzymują się na poziomie cen z ostatniego kwartału 1951 r.

W pierwszych dniach stycznia zawarto nowe kontrakty na sprzedaż masy papierowej do Argentyny. Pomimo dość wysokich cen, wywóz masy do Argentyny nie przyniesie odpowiedniego zysku eksporterom, ponieważ jest on obciążony 20%-ową opłatą na rzecz Funduszu Wyrównawczego, który ma służyć do obniżenia cen artykułów importowanych z Argentyny.

W razie uchwalenia przez przedstawicieli amerykańskiego urzędu kontroli cen i Doradczego Komitetu Konsumentów Masy Papierowej obniżki cen na masę papierową, szwedzki eksport do U.S.A. ulegnie dalszej redukcji. Obecnie kształtuje on się na poziomie 150 tys. ton rocznie. Pomimo wyższości masy szwedzkiej nad kanadyjską odzyskanie kiedykolwiek dawnej pozycji na tym rynku uważane jest niemal za niemożliwe.

W związku z tym rząd szwedzki opracował plan przestawienia eksportu do Stanów Zjednoczonych na inne rynki dolarowe, plan ten określono jednak jako zupełnie nierealny. O wiele bardziej konkretne są perspektywy zbytu na rynkach europejskich i na rynkach niedolarowych. Według wiadomości, przytaczanych przez Dagens Wyheter /10.2.1952/ władze amerykańskie wstrzymały się narazie z dyskusją nad obniżeniem cen masy skandynawskiej pod wpływem pogłosek o zniesieniu szwedzkich opłat eksportowych na eksport masy do Stanów i krajów dolarowych, oraz w oczekiwaniu na ogłoszenie w początkach marca eksportowych cen szwedzkich na drugi kwartał.

Przy końcu stycznia w Paryżu zebrali się przedstawiciele zainteresowanych kół handlowych państw zachodnio-europejskich w sprawie przedyskutowania sytuacji na światowym rynku papieru i celulozy. Najwięcej uwagi poświęcono sprawie wysokich cen płaconych za import tych artykułów, żądając ich obniżenia. Państwa importujące zapowiedziały, że będą zmuszone do powzięcia stanowczych kroków obronnych - będzie to bądź obcięcie importu papieru, bądź też ustanowienie cen maksymalnych.

Na marginesie tej konferencji należy zaznaczyć, że o ile ceny masy papierowej podlegają stałym i dość silnym wahaniom, ceny papieru wykazują tendencję bardziej stałą. Opłaty eksportowe są naogół niższe dla masy papierowej niż dla papieru, ponieważ jednak mają one charakter przeciwnie opłat przeciwinflacyjnych nie jest wykluczone, że przy wzroście cen papieru wzrośnie również opłata eksportowa od tego artykułu w krajach eksportujących. Z drugiej strony kraje importujące, broniąc się przed konkurencją papieru importowanego w coraz większym stopniu strają się ograniczyć ten import. Tak np. we Francji mówi się o wprowadzeniu ogólnych licencji importowych, jak również o ewentualnym wprowadzeniu ceł importowych.

W Belgii licencjonowanie zostało już zastosowane, bez określenia jednak ilości.

Stanowisko Wielkiej Brytanii w sprawie ceny celulozy.

Po zlicencjonowaniu przez rząd brytyjski importu celulozy w listopadzie roku ubiegłego, Wielka Brytania podjęła obecnie dalsze kroki celem uzyskania zniżki zbyt wysokich cen importowych. Już w ciągu ostatnich trzech miesięcy rząd brytyjski - uważając niektóre ceny umowne za zbyt wysokie - odmówił w poszczególnych wypadkach licencji importowych.

Obecnie rząd powiadomił importerów o cenach maksymalnych, obowiązujących przy udzielaniu licencji. W zależności od kategorii ceny te wahają się o 10 - 20% poniżej dotychczasowych cen importowych. Restrykcje te godzą przede wszystkim w kraje produkujące poza obszarem dolarowym t.j. kraje skandynawskie łącznie z Finlandią i wywołały tam zaniepokojenie i niezadowolenie.

Akcja rządu była wprawdzie niespodzianką dla brytyjskich importerów, znalazła jednakże ich aprobatę i dlatego prawdopodobnie nie ulegnie zrewidowaniu. Mimo, iż zredukowane ceny obowiązują już formalnie, rezultaty okażą się dopiero w drugim kwartale, gdyż kontyngent kwartalny prawie już został w styczniu wykorzystany i nie może być ujęty nowymi restrykcjami. Urzędowe koła londyńskie zbadały sprawę tę z całą ostrożnością, tymbardziej, że na skutek podobnej akcji rządu amerykańskiego odnośnie do produktu szterlingowego t.j. cyny - Wielka Brytania w ostatnim roku bardzo ucierpiała i obecnie musi być ostrożna, by nie stwarzać precedensów, które mogłyby oddziaływać na produkty szterlingowe.

Rząd brytyjski ograniczyłby się przypuszczalnie do dotychczas praktykowanych ograniczeń t.j. do ograniczenia wydawania licencji, gdyby wysokie ceny skandynawskie nie

wywołały oburzenia również i innych krajów europejskich.

Londyńskie koła oficjalne liczą się faktycznie z podobną akcją w innych krajach O.E.E.C. i wspomniane restrykcje uważają za wstęp do międzynarodowej kampanii dla obniżenia zbyt wysokich cen.

Metale i wyroby

Wzrost produkcji wszystkich podstawowych metali w Z.S.R.R.

Rok 1951 przyniósł w Związku Radzieckim dalszy planowy wzrost produkcji wszystkich podstawowych metali, powiększając znacznie bazę surowcową tak dla przemysłów inwestycyjnych jak konsumpcyjnych, oraz stwarzając tym samym większe możliwości eksportu tak surowych metali jak i artykułów metalowych o prostej i daleko posuniętej obróbce.

Zgodnie z opublikowanym z końca stycznia komunikatem Centralnego Urzędu Statystycznego o wynikach planu rozwoju gospodarczego w ZSRR w 1951 r. produkcja surowki wzrosła w r.ub. o 14% w stosunku do poziomu z 1950 r. i o 1/3 w stosunku do 1949 r. Produkcja stali surowej odpowiednio o 15% i prawie 35%; produkcja wyrobów walcowanych o 15% i ponad 1/3; rur żelaznych o 14% i o 32%; miedzi o 14 i 1/3% cynku o 15% i 35% oraz ołowiu o 25% i 55%.

Resort przemysłu hutniczego i stalowego przekroczył plany produkcyjne o 4%, a przemysłu metalurgii metali nieżelaznych o 2%. Jednocześnie nastąpił w hutnictwie oraz w metalurgii metali nieżelaznych wzrost wydajności oraz szerokie zastosowanie nowych wydajniejszych metod produkcji. I tak n.p. produkcja stali na metr kwadratowy powierzchni pieców martenowskich powiększyła się w r.ub. o 5%, podobnie jak wzrosła wydajność wielkich pieców hutniczych. Wprowadzono w r.ub. nowe sposoby uszlachetniania i spiekania rud metali nieżelaznych, oraz metody wydajniejszego wytapiania tych metali z rud uszlachetnionych. Inwestycje przeprowadzone w dziedzinie hutnictwa oraz metalurgii metali nieżelaznych były w r.ub. o 20% większe niż w 1950 r.

Na przestrzeni ostatnich 12-tu lat od 1940 r. do 1951 r. wzrost produkcji surowki wyniósł w ZSRR 48%, stali surowej - ponad 72%, stali walcowanej - około 83%, a miedzi ponad 80%. W tym samym czasie w niezniszczonych wojną Stanach Zjednoczonych wzrost produkcji surowki wyniósł 45%, stali surowej 55%, wyrobów walcowanych 65% a miedzi tylko 5%.

Wiadomości z międzynarodowego rynku
żelaza i stali

A N G L I A

Ostatnie dwa tygodnie upłynęły w Anglii pod znakiem oczekiwania podniesienia cen stali, co jednak jak dotychczas nie nastąpiło. "Znaczna podwyżka oficjalnych cen żelaza i stali będzie niebawem ogłoszona" - pisał w dn. 12 lutego The Metal Bulletin. Według niepotwierdzonych pogłosek wzrost cen takich artykułów jak płyty stalowe, grube blachy, szyny, belki wyniesie od £ 4 do £ 5 na tonie.

Perspektywa bliskiego podniesienia cen oraz bardzo biurokratyczna i długa forma rozpatrywania zażaleń i reklamacji poszczególnych firm w celu powiększenia kwot przydziałowych stali - w wielu wypadkach pokrywających jedynie połowę zapotrzebowania - powoduje duże niezadowolenie wśród konsumentów, którzy spodziewają się jednak powiększenia dostaw stali w drugim kwartale b.r. w związku z nadejściem w tym okresie wysyłek stali japońskiej i amerykańskiej.

Styczeń b.r. przyniósł dalszy spadek importu żelaza i niedorzeczne byłoby oczekiwanie - pisze angielski periodyk branżowy - większej podaży żelaza w 1952 r. niż w 1951 roku wobec pełnego fiaska akcji intensyfikacji krajowej zbiórki żelaza w r. ub. /patrz poprzedni numer Rynków Towarowych/. Pewne nadzieje przyniósł wzrost produkcji surowki w styczniu wynoszącej w skali rocznej 10.319 tys. ton wobec 10.281 tys. ton w grudniu i 9.520 tys. ton w styczniu 1951 r. W tym samym jednak czasie produkcja stali - 15.234 tys. ton w stosunku rocznym była mniejsza niż w roku poprzednim, kiedy w styczniu wyniosła 15,9 mln. ton w skali rocznej.

Na angielskim rynku eksportowym działalność eksporterów stali pozostaje poważnie ograniczona licencjami i kwotami eksportowymi, jak również bardzo szczupłą podażą samej stali. Zawieranie nowych kontraktów ma miejsce jedynie sporadycznie. Z drugiej strony cały szereg najpoważniejszych odbiorców Wielkiej Brytanii przestawiło się już na inne źródła dostaw. Australia n.p. wykazuje obecnie zupełny brak zainteresowania stalą angielską, koncentrując swoje zakupy na rynku japońskim, tańszym i posiadającym znaczne nadwyżki eksportowe, dla którego jest drugim najpoważniejszym rynkiem zbytu. W drugiej połowie r. ub. Japonia stała się głównym dostawcą stali na rynek australijski.

Podobne zjawisko, aczkolwiek w mniejszym stopniu, zachodzi obecnie w Pakistanie i na innych rynkach Dalekiego Wschodu". W szeregu wypadków ceny cif stali japońskiej

były o kilkanaście procent niższe niż stali angielskiej. Bieżące notowanie tej ostatniej fob porty brytyjskie kształtowały się w połowie lutego następująco /za lng tonę/

	£	s	d
plyty 3/8" i więcej	46	3	0
średnie plyty poniżej 3/16" do 3 mm	52	12	6
blachy kotłowe	48	3	0
kantowniki	45	8	0
belki, dźwigary	45	18	0
stal profilowana	45	12	0
" " o pewnych przekrojach specjalnych	47	8	0

S T A N Y Z J E D N O C Z O N E

Pomimo znacznych powodzi, które spowodowały ograniczenie produkcji stali w szeregu okręgach wschodnich stanów, straty w produkcji - w/g wypowiedzi prasy branżowej - nie są wysokie, a lepsze dostawy złomu podniosły produkcję w innych okręgach nie dotkniętych powodziami. Z ostatnich meldunków wynika, że sytuacja na odcinku złomu uległa w ostatnich trzech tygodniach dosyć wyraźnej poprawie i że niektórzy stalownie miały możność już uzupełnić częściowo wyczerpane zapasy. Zastosowano również poraz pierwszy na większą skalę jako złom konserwy po uprzednim odcynowaniu.

Innym nowym zjawiskiem na amerykańskim rynku stali są tendencje nieznacznego osłabienia popytu na niektóre gatunki stali o którym donosi "The Metal Bulletin" z połowy lutego. W chwili obecnej nie powoduje to jednak żadnych zmian cen wolnorynkowych, czy notowań, przejawiając się jedynie w niewielkim zmniejszeniu zainteresowania i zakupów przez szereg poważniejszych konsumentów. Tym nie mniej jest to zjawisko charakterystyczne i budzące pewien niepokój koncernów stalowych.

Jako uzasadnienie powyższego amerykańskie koła przemysłowe wymieniają cztery momenty mianowicie: 1/wzrost zdolności wytwórczej stalowni i wzrost produkcji stali równoważący w pewnej mierze wzrost zapotrzebowania; 2/bardziej systematyczny i uregulowany sposób dokonywania zamówień i zakupów przez konsumentów stali o wprowadzeniu w życie t.zw. Controlled Materials' Plan; 3/ ograniczenie produkcji t.zw. trwałych dóbr konsumcyjnych oraz opóźnienia w realizacji zbrojeń. /Zamówienia marynarki wojennej pokrywane są n.p. jeszcze w niektórych wypadkach z kwot budżetowych 1950 r./ i 4/ powiększenie się zapasów stali u hurtowników.

Jak podawał poprzedni numer Rynków Towarowych amerykański Departament Handlu wyznaczył kwotę eksportową białej blachy na drugi kwartał b.r. w wysokości 120.000 short ton czyli o 5.000 ton więcej niż w pierwszym kwartale b.r. Z powyższej ilości kapitalistyczne kraje Europy otrzymają 40.160 ton a mianowicie: /w tonach/

Austria	250	Grecja	1.100	Holandia	12.500
Belgia	3.500	Islandia	75	Norwegia	4.250
Dania	4.400	Irlandia	500	Portugalia	3.000
Finlandia	350	Włochy	2.500	Szwecja	4.500
Szwajcar.	1.000	Hiszpania	800	Jugosławia	800

Kraje Ameryki Łacińskiej otrzymają łącznie 30.940 ton z czego Brazylia - 9.800, Argentyna - 8.000 ton. Kuba 3.600 ton i Meksyk - 3.900 ton. Na rynki Dalekiego Wschodu przeznaczono 6.385 ton, Bliskiego Wschodu i Afryki - 13.225 ton. Australia ma otrzymać 13.000 ton a Nowa Zelandia 1.800 ton.

B E L G I A

Wiadomości z ostatnich dwóch tygodni wskazują, że huty belgijskie ponownie przyjmują w większych rozmiarach zamówienia z krajów EPU. Jest to wynikiem powiększenia w końcu stycznia kwoty eksportowej na stal do tych krajów przez Ministerstwo Gospodarki. Ceny w tych transakcjach są wygórowane w stosunku do wysyłek na rynki dolarowe. Za żelazo handlowe, zbrojeniowe i konstrukcyjne ceny nie schodzą poniżej 7.500 fr.belg. za tonę fob. /ca.£ 53 10s/. Płyty sprzedawane są po 9.000 fr a nawet niekiedy po 9.600 fr za tonę fob co jest jednak o 500-1000 fr mniej niż w połowie czwartego kwartału ub.r. Zainteresowanie stalą na drut i czarną blachą jest jednak wyraźnie mniejsze niż w końcu 1951 r.

Ogólnie biorąc pomimo znacznego portfela zamówień, które wpłynęły w przeważającej mierze jeszcze w r.ub., stalownie belgijsko-luksemburskie notują dosyć wyraźny spadek zainteresowania i zapytań w pierwszym rzędzie ze strony importerów amerykańskich co spowodowało obniżkę cen w dostawach na te rynki do poziomu \$ 130 za tonę fob Antwerpia /ca.£ 46 10s/ żelaza handlowego i prętów zbrojeniowych, czyli o 13-14% mniej niż przy transakcjach na rynki europejskie. Ostatnio tendencje uległy jednak pewnemu wzmocnieniu a to wskutek poważniejszych zamówień otrzymanych z Kanady, Kuby i Meksyku.

Sądząc z wiadomości prasowych stalowy przemysł belgijski odczuwa obecnie silniejszą konkurencję japońskich eksporterów stali niż w drugiej połowie r.ub.

W związku z brakiem złomu na rynku krajowym oraz wzrostem kosztów produkcji w hutach podniesiono krajowe ceny surówki i tak n.p. surówka "temper" Nr.3 /2,5 do 3% Si i 1,6-1,9% P/ kosztować będzie ex Athus 4220 bfrs za tonę wobec 3920 bfrs obecnie; cenę surówki hematytowej /2,5-3% Si/ podniesiono z 4350 bfrs na 5.400 bfrs za tonę czyli o 24%.

W przeciwieństwie do powyższego "L'Echo de la Bourse" informuje w połowie lutego, że eksportowe ceny surówki w krajach zachodnio-europejskich nie licząc Anglii są obecnie nieco niższe niż w styczniu, wykazując załamanie się ogólnego trendu wzrostu jaki panował w ostatnich kilkunastu miesiącach. Średnia surówka fosforowa notowana jest obecnie £.36 10s do £ 37 10s za tonę fob wobec £.37 do £ 39 poprzednio.

Nadchodzą również wiadomości, że wolno rynkowe ceny złomu na rynku belgijskim wykazują w ostatnich tygodniach dosyć znaczny spadek w stosunku do wyjątkowo wyśrubowanego poziomu cen z października ub.r., pomimo niezaprzeczalnego faktu braku tego surowca na rynku belgijskim. Za tonę ciężkiego złomu do produkcji stali uzyskują sprzedawcy nie więcej niż 3.700 bfrs w porównaniu z 4.500 a nawet 4.600 fr za tonę w ostatnich miesiącach ub.r.

Produkcja stali wyniosła w Belgii w styczniu 449.510 ton wobec 423.128 ton w grudniu ub.r. pomimo mniejszej liczby robotniczo-dniówek.

W połowie lutego notowania czarnej blachy i blachy galwanizowanej kształtowały się na rynku belgijskim następująco:

Czarna blacha walcowana na gorąco - thomasowska hartowana:

20 BG	12.700 fr na tonę metryczną fob Antwerpia
22 BG	13.300 fr " " " " "
24 BG	13.750 fr " " " " "

Blacha galwanizowana falista.

20 BG	15.025 fr za tonę metryczną fob Antwerpia
22 BG	15.975 fr " " " " "
24 BG	17.000 fr " " " " "

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Według ostatnich obliczeń produkcja surówki w Niemczech zachodnich osiągnęła w roku ubiegłym poziom 10.696 tys.ton w porównaniu z 9.473 tys.ton w 1950 r. i 7.140 tys.ton w 1949 r. Z ogólnej ilości wyprodukowanej surówki na surówkę do procesu bessemerowskiego przypadało 6.522 tys.ton /5.848 tys.ton w 1950 r./ a na surówkę do produkcji stali martenowskiej - 2.255 tys.ton /1.998 tys.ton/. Produkcja

surówki hematytowej utrzymała się na niezmienionym poziomie 408 tys. ton, natomiast produkcja żelaza odlewniczego wzrosła z 744 tys. ton w 1950 r. na 788 tys. ton w r. ub.

W 1951 r. Niemcy zachodnie wyprodukowały według danych ostatecznych 13.505 tys. ton stali surowej, czyli o blisko 1,6 mln. ton więcej niż w 1950 r. /o 11%/. Na stal bessemerowską przypadało 5.687 tys. ton /5.048 tys. ton w 1950 r./ a na stal martenowską 7.069 tys. ton /6.521 tys. ton/. Najsilniej jednak wzrosła produkcja stali elektrycznej a mianowicie z 293 tys. ton w 1950 roku na 412 tys. ton, czyli o 40%.

Produkcja wyrobów walcowanych osiągnęła w r. ub. poziom 9.356 tys. ton wobec 8.166 tys. ton w roku poprzednim. Najsilniej wzrosła produkcja płyt i blach ciężkich /4,76 mm i więcej/ a mianowicie z 862 tys. ton na 1.115 tys. ton czyli o 30%. Średnich płyt wyprodukowały Niemcy zachodnie w r. ub. 234 tys. ton wobec 194 tys. ton w 1950 r. Natomiast w dziedzinie szyn kolejowych, podkładów i innego sprzętu kolejowego spadek produkcji w r. ub. wyniósł 15%.

W styczniu b. r. Niemcy zachodnie wyprodukowały 880.048 tys. ton wyrobów walcowanych, czyli w skali rocznej o 13% więcej niż w 1951 r. i o 93.548 ton więcej niż w grudniu roku ubiegłego.

J A P O N I A

Zgodnie z opublikowanymi danymi przez japońskie Ministerstwo Handlu Zagranicznego i Przemysłu produkcja stali w Japonii winna osiągnąć w roku bieżącym 7.625 tys. ton a więc o 825 tys. ton więcej niż w roku ubiegłym. Prowizoryczna cyfra produkcji stali japońskiej w 1953 r. wynosi 8.760 tys. ton. W związku ze znacznym udziałem eksportu stali w jej produkcji liczby powyższe wskazują że w najbliższych latach należy spodziewać się dalszego zaostrzenia konkurencji między eksporterami europejskimi i japońskimi.

Produkcja wyrobów walcowanych w Japonii oszacowana została w b. r. na ponad 5 mln. ton, czyli o 1/2 mln. ton więcej niż w r. ub. Ponieważ krajowa produkcja rud żelaznych osiągnęła już w Japonii maksymalny poziom wydobycia - około miliona ton rocznie - zwiększenie produkcji japońskiego przemysłu hutniczego spowodować musi wzrost importu rudy w 1952 r. o 2 mln. ton do poziomu 5,51 mln. ton a w 1953 r. do 6 mln. ton.

W ostatnich kilkunastu miesiącach Japonia wykazywała dużą aktywność na eksportowych rynkach rudy żelaznej, kontraktując rudę kanadyjską, meksykańską, amerykańską i z wysp na Pacyfiku. Równolegle do wzrostu importu rudy japońskie Ministerstwo Handlu Zagranicznego przewiduje

wzrost importu węgla koksującego o milion ton w 1952 r. i o dalsze 600 tys. ton w 1953 r. Podaż złomu żelaznego oceniana jest w r.b. podobnie jak w r. 1951 na 6.170 tys. ton.

Donoszą z Tokio, że uruchomienie dostaw stali japońskiej do Wielkiej Brytanii w ramach zawartej ostatnio transakcji na 109 tys. ton wyrobów walcowanych /patrz poprzedni numer "Rynków Towarowych"/ natrafia na poważne trudności. Japoński Urząd Dewizowy zgłosił zastrzeżenia co do zapłaty za zamówioną przez Anglię stal, za którą ta ostatnia płacić chce w funtach szterlingach. W chwili obecnej Japonia posiada wysokie dodatnie saldo szterlingowe, które sprawia jej tylko kłopot - jak donosi z Tokio Reuter.

Jak dotychczas żadna z firm japońskich mających dostarczać stal do Anglii nie otrzymała zezwoleń eksportowych, pomimo szeregu złożonych już zgłoszeń.

Wiadomości z międzynarodowego rynku metali nieżelaznych

A l u m i n i u m

Jak już niejednokrotnie zwracano uwagę na łamach Rynków Towarowych, obok niklu i miedzi metalem który pozostawał w najsilniejszym niedoborze w Stanach Zjednoczonych w roku ubiegłym było aluminium. Pomimo wysiłków rządu amerykańskiego w celu zwiększenia przywozu aluminium dla powiększenia podaży krajowej i zmniejszenia ostrego deficytu, import aluminium rodzimego wyniósł w 1951 r. 123 tys. ton czyli o 30% mniej niż w 1950 r. a import złomu aluminium w ilości 16 tys. ton, był czterokrotnie mniejszy niż w roku poprzednim.

Według oficjalnego raportu Bureau of Mines produkcja aluminium rodzimego osiągnęła w USA w roku ubiegłym 836,900 short ton, czyli o 16% więcej niż w roku 1950, lecz konsumpcja była o 125 tys. ton większa niż produkcja i o 20% większa niż w roku poprzednim.

Przetopienie złomu aluminium dało ponadto około 270 tys. ton metalu wtórnego, którego konsumpcja była jednak i w tym wypadku większa niż produkcja. W rezultacie, uwzględniając również import netto, należy przypuszczać, że w roku ubiegłym zapasy strategiczne aluminium w USA nie mogły być powiększone w większej mierze mimo ograniczenia konsumpcji na potrzeby cywilne.

Powyższy stan rzeczy tłumaczy wystarczająco jasno obecną silną aktywność rządu USA i amerykańskich importerów prywatnych na wszystkich eksportowych rynkach aluminium. Ostatnio pod presją Waszyngtonu Kanada zgodziła się zredukować eksport aluminium do wszystkich krajów z wyjątkiem

Wielkiej Brytanii na rzecz zwiększenia dostaw do Stanów Zjednoczonych. Niezależnie od obiecanych 25.000 ton aluminium brytyjskiego /pochodzącego z Kanady, amerykańscy agenci rządowi starają się zakupić jak największe ilości tego metalu w Norwegii, we Francji i w Niemczech zachodnich, wywołując ogólne wzmocnienie tendencji.

C y n a

Druga dekada lutego przyniosła dalsze osłabienie kapitalistycznego rynku cyny przy nieregularnym kształtowaniu się cen tak na giełdzie londyńskiej jak i na singaporskiej. W dniu 11 lutego za tonę cyny cash płacono w Londynie £ 983 - 985, a w Singapore w przeliczeniu na funty szterlingi franco huty £.968 1/8 za tonę. W następnych dniach ceny się obniżają, lecz w połowie miesiąca odzyskują nieco na straconym terenie. W dniu 19 lutego na giełdzie londyńskiej notowano £ 978 1/4 za tonę cash, a w Singapore tego dnia £ 963 za tonę franco huty.

W ostatnich dniach uwaga rynku koncentrowała się na nieoficjalnych wiadomościach o toczących się rozmowach w Waszyngtonie między R.F.C. a delegacją indonezyjską w sprawie zawarcia umowy określającej wielkość dostaw koncentratów cyny w Indonezji, oraz cenę metalu. Według opinii amerykańskich kół rządowych porozumienie spodziewane jest w najbliższym czasie. Nie jest jednak pewne, czy Indonezyjczycy już zrezygnowali z uzyskania wyższej ceny niż 118 ¢ za lb. Ze źródeł angielskich wynika, że delegacja indonezyjska przybyła do Stanów Zjednoczonych z zamiarem uzyskania ceny w granicach 124 - 125 ¢ za lb.fob. Według innych domysłów porozumienie ma być jakoby zawarte z uzgodnieniem ceny 120 ¢ za lb. co wydaje się dosyć prawdopodobne.

Według zrewidowanych, lecz jeszcze nie ostatecznych obliczeń, produkcja cyny na świecie wyniosła w r.ub. 166 tys. ton jak podawała Internat. Tin Study Group w styczniu /patrz poprzedni numer Rynków Towarowych/ lecz 163,4 tys. ton czyli o 5% mniej niż w 1950 r.

Eksport metalu w rudzie i koncentraty z Boliwii wyniósł w r.ub. w/g ostatnich obliczeń 33.662 ton wobec 31.714 ton w 1950 r. i 34.662 ton w 1949 r. pomimo nieznanego stosunkowo eksportu do USA, co spowodowało silną jakoby akumulację koncentratów w portach boliwijskich. Eksport cyny małych i średnich kopalń wyniósł w r.ub. odpowiednio 4.122 i 2.380 ton.

Zapasy cyny i metalu w koncentraty i w rudzie wynosiły w końcu grudnia na Malajach 7.340 ton wobec 6.788 ton na koniec listopada. W styczniu Malaje eksportowały

najmniejszą ilość cyny od 12-tu miesiący a mianowicie 4.464 ton z czego 175 ton do USA /pierwsza partia od marca 1951 roku/ 1.818 ton do Anglii; 1.885 ton do innych krajów europejskich, 320 ton do brytyjskich posiadłości i 256 ton do innych krajów.

C y n k

Ostatnie dwa tygodnie nie przyniosły większych zmian na międzynarodowym rynku cynku. W Stanach Zjednoczonych Prezydent Truman podpisał ustawę zawieszającą cło importowe na cynk i ołów obowiązującą od 12 lutego, na co oczekiwali od dłuższego czasu w pierwszym rządzie eksporterzy meksykańscy, których ceny eksportowe zbliżyły się ostatnio do poziomu oficjalnych cen panujących na rynku amerykańskim. Jeśli chodzi o popyt na t.zw.wolnym rynku to jest on nadal umiarkowany, przyczym liczba nabywców metalu dolarowego, jeśli nie liczyć Stanów Zjednoczonych, jest bardzo niewielka i niewątpliwie znacznie mniejsza niż w ostatnich tygodniach ubiegłego roku. Ceny cynku dolarowego wahają się obecnie w granicach 21-22 \$ za lb. Za metal pochodzenia szterlingowego nabywcy płacą obecnie od £ 210 do £ 220 za tonę fob. Za metal kontynentalny /np.belgijski i włoski/ ceny na wolnym rynku są jeszcze wyższe /£ 230 - £ 250/. Należy zaznaczyć jednak, że podaż cynku na wolnym rynku europejskim jest bardzo niewielka m.in.na skutek przejęcia w dyspozycję przez Międzynarodową Waszyngtońską Konferencję Surowcową /I.M.C./ prawie całkowitych zasobów cynku wszystkich kapitalistycznych krajów europejskich i ustalenia sztywnych kwot przydziałowych tak na eksport jak i na konsumpcję krajową.

W odniesieniu do przewidywań długofalowych prasa branżowa tak angielska jak i belgijska wyraża pogląd, że należy spodziewać się stopniowego osłabienia rynku i zwiększenia podaży metalu w drugiej połowie b.r. i w 1953 r.

Z Nowego Jorku donoszą, że w pierwszej dekadzie lutego amerykańska Defence Production Authority ogłosiła program znacznego powiększenia podaży cynku w USA, która w 1955 r.osięgnąć ma 1.320 tys. ton w postaci metalu, soli i tlenków. Będzie to około 230 tys.ton więcej niż w 1950 r. kiedy USA wyprodukowały 623.000 ton cynku rodzimego, 67.000 ton cynku ze złomu i importowały 403.000 ton. Około 190.000 ton wyprodukowane ma być dodatkowo w nowozbudowanych zakładach wytwórczych, a 40.000 ton przez powiększenie wydajności istniejących hut.

Rok ubiegły przyniósł znaczny spadek konsumpcji cynku w Anglii. Według oficjalnych danych opublikowanych w połowie lutego konsumpcja cynku była w Anglii w r.ub. o 14% niższa niż w 1950 r. Spadek zużycia metalu rodzimego był jeszcze większy i wynosił 20%.

Konsumpcja cynku w Anglii w 1951 r.
w t o n a c h

	1950	1951
produkcja mosiądzu	110.184	110.379
galwanizowanie	99.318	62.429
cynkowe artykuły walcowane	28.176	21.349
Tlenek cynku	47.001	34.742
stopy cynku do powlekania		
malowania i spryskiwania	33.406	32.180
pył cynkowy	8.872	9.579
inne różne	13.140	13.023
razem wymienione	330.097	283.681
w tym metal ze złomu	93.202	95.504

W pierwszej dekadzie lutego Międzynarodowa Waszyngtońska Konferencja Surowcowa dokonała opóźnionego rozdziału cynku między kraje członkowskie, obowiązującego w pierwszym kwartale b.r. Ogólna pula rozdzielona wyniosła w tym wypadku 487.650 ton wobec 469.260 ton w czwartym kwartale ub.r. Przydział dla USA wyznaczony został w wysokości 229 tys. ton wobec 228.460 ton w kwartale poprzednim. Wielka Brytania otrzymała 64.000 ton czyli o 3.750 ton więcej niż poprzednio. Jak widać z powyższego zestawienia jest to przydział w skali rocznej większy niż wyniosła w r.ub.konsumpcja cynku rodzimego lecz mniejszy o 10% niż całkowita konsumpcja cynku w Anglii w 1951 r. i o 22,5% mniejszy niż konsumpcja w 1950 r. Przydziały dla niektórych innych krajów wynoszą jak następuje: Niemcy zachodnie - 41.000 /38.520 ton w IV.kwartale ub.r./; Francja - 29.000 ton /27.660 ton/; Włochy - 9.000 ton /9.390 ton/ kraje Beneluksu - 26.000 ton /29.010 ton/.

M i e d ź

Jednocześnie z ustaleniem przydziałów cynku, Międzynarodowa Konferencja Surowcowa rozdzieliła na pierwszy kwartał posiadane w dyspozycji zasoby miedzi, przyczym pula rozdziału wyniosła w tym wypadku 744.680 ton w porównaniu z 677.160 ton w czwartym kwartale ub.r. Stany Zjednoczone zarezerwowały sobie z tej ilości 366 tys. ton czyli o blisko 33 tys. ton więcej niż w kwartale poprzednim. Dla Niemiec zachodnich przeznaczone 51.000 ton, czyli o 3.900 ton więcej niż poprzednio a dla Wielkiej Brytanii 100.000 ton wobec 91.690 w ostatnim kwartale r.ub. Podobnie jak w wypadku cynku kraje Beneluksu otrzymały w przydziale mniejszą ilość miedzi niż w ubiegłym kwartale a mianowicie 20.200 ton wobec 23.280 ton. Przydział dla Francji wyniósł w bieżącym kwartale 38.000 ton/36.490 ton w IV.kw.1951 r./ a dla Włoch - 24.500 ton /24.200 ton/.

Nie ulega wątpliwości, że metalem kolorowym pozostającym w największym niedoborze w chwili obecnej w krajach kapitalistycznych /w pierwszym rządzie w USA/ jest nadal miedź, aczkolwiek i w tym wypadku - jak sygnalizowały już "Rynki Towarowe" - ostatnie tygodnie przyniosły pewne zmiany i ceny wolnorynkowe nieco zniżkowały. Nie można również bagatelizować faktu, że pomimo zapowiedzi IMC, że przydziały miedzi nie będą mogły być powiększone w pierwszym kwartale b.r., w rezultacie pula rozdzielowa mogła być tym razem o 67,5 tys. ton większa niż w czwartym kwartale ub.r.

Tym nie mniej jeszcze dziś w Stanach Zjednoczonych producenci konsumujący miedź i mosiądz zmuszeni są do znacznych niekiedy przestojów, których nie brak również w Anglii, w Australii i w Kanadzie. Przyczyną powyższego jest już nie tylko zmniejszona podaż handlowa w postaci ograniczonych przydziałów, lecz w równej mierze prawie zupełne wyczerpanie zapasów metalu i złomu miedzi u samych przetwórców, którzy nie są już w stanie "łatać dziur" w zaopatrzeniu przechowywanem skrzętnie surowcem. Właśnie powyższe zjawisko zużycia własnych zapasów spowodowało w Anglii silny wzrost konsumpcji miedzi w r.ub. w porównaniu z poziomem jej w 1950 r. pomimo faktu powiększenia się zapasów rządowych. W 1951 r. całkowita konsumpcja miedzi w Anglii wyniosła 554.858 ton wobec 526.889 ton w 1950 r. Jeśli się weźmie pod uwagę jedynie miedź rodzimą to konsumpcja jej była o 5.000 ton mniejsza niż w roku poprzednim, natomiast konsumpcja miedzi ze złomu i stopów wyniosła w r.ub. 224.497 ton czyli o 17% więcej niż w 1950 r.

W przeciwieństwie do znacznego spadku importu miedzi do USA w r.ub. - o czym szczegółowo pisały już Rynki Towarowe - dostawy miedzi do Anglii wykazywały w 1951 r. dosyć znaczny wzrost wynosząc blisko 348 tys. ton wobec 317 tys. ton w 1950 r. i 311 tys. ton w 1949 r. Struktura tego importu przedstawiała się następująco:

Import miedzi do W. Brytanii
w tonach

	<u>1949</u>	<u>1950</u>	<u>1951</u>
<u>Ogółem miedź elektrol.</u>	175.565	209.858	219.181
w tym z:			
Północnej Rodezji	36.559	44.389	77.177
Kanady	53.267	57.192	46.014
innych krajów imper.	112	186	-
Niemiec zachodnich	18.953	14.027	16.493
Belgii	21.815	23.803	14.047
Belg. Konga	17.249	9.000	-
Stanów Zjednoczonych	24.132	60.791	64.158
Innych krajów	3.478	470	1.292
<u>Ogółem miedź blister</u>	135.137	107.514	136.470
Północna Rodezja	112.887	105.402	127.438
Chile	21.960	1.833	8.850

Ministerstwo Surowców Wielkiej Brytanii podało do wiadomości w dniu 14.2.1952 r., że Anglia sprzedała Stanom Zjednoczonym 30.000 long ton ołowiu z zapasów rządowych. Transakcja ta została dokonana po oficjalnej cenie ołowiu na rynku amerykańskim a mianowicie po 19 £ za lb dając w sumie \$ 12 mln.

Odsprzedaż ta została dokonana za zgodą rządów kanadyjskiego i australijskiego. Cała partia ołowiu dostarczona będzie Stanom w najbliższych czterech miesiącach. Ołów brytyjski przeznaczony będzie na powiększenie amerykańskich zapasów strategicznych. Powyższa transakcja nie była niespodzianką dla angielskich kół handlowych, które od pewnego czasu zwracały uwagę na możliwość uzyskania dolarów ze sprzedaży ołowiu szterlingowego, którego Anglia posiadała ostatnio znaczne stosunkowo zapasy. Według danych Brytyjskiego Biura dla Metali Nieżelaznych zapasy handlowe /nie licząc strategicznych/ ołowiu w Anglii wynosiły w końcu grudnia ub.r. 77,1 tys. ton wobec 61,7 tys. ton w tym samym czasie o rok wcześniej. Z powyższej ilości w posiadaniu rządu pozostawało w grudniu ub.r. 53,3 tys. ton rodzimego ołowiu importowanego. Konsumpcja ołowiu w Anglii wyniosła w r.ub. 341,2 tys. ton w porównaniu z 328,1 tys. ton w 1950 r. Podobnie jak w wypadku miedzi wzrosła jedynie konsumpcja metalu ze złomu, podczas gdy spożycie ołowiu rodzimego importowanego w ilości 162,6 tys. ton było niższe niż w roku poprzednim.

Według informacji podanych przez The Metal Bulletin ceny ołowiu meksykańskiego obniżyły się w pierwszych dniach lutego o kilka punktów osiągając poziom 18,62 \$ za lb fob rafinerie.

N i k i e l

W pierwszych dniach lutego Międzynarodowa Waszyngetska Konferencja Surowcowa ogłosiła przydziały niklu dla swych członków w I kwartale b.r. Ogółem IMC rozdysponowała 33.583 ton metrycznych niklu w postaci metalicznej w stopach, tlenkach koncentratów itp. W ilości tej mieści się 8.487 ton rozdzielonych już w styczniu b.r. Pula rozdzielowa w czwartym kwartale ub.r. wynosiła 31.500 ton. Z wyjątkiem pięciu krajów wszystkie inne przydziały uległy powiększeniu. Między innymi otrzymały nikiel następujące kraje: /w tonach/

Stany Zjednoczone	22.951	Belgia	95
Anglia	5.170	Indie	95
Francja	1.530	Holandia	70
Niemcy zachodnie	1.240	Norwegia	65
Kanada	930	Dania	14,5
Szwecja	591	Jugosławia	13
Włochy	200	Poł. Afryka	16,3
Austria	155	Turecja	3,3
Japonia	140	Australia	135
Szwajcaria	105		

Wzrosty z rynku metali nieżelaznych w Niemczech zachodnich

Według doniesień korespondenta The Metal Bulletin z Dusseldorfu, zachodnio-niemieckie "ministerstwo" ds. spraw gospodarczych ogłosiło w połowie lutego, że na skutek znacznych zagranicznych kontraktów na dostawy miedzi, cynku i ołowiu podaż tych metali na rynku wewnętrznym winna być w 1952 roku większa niż w r.ub. Osłabienie tendencji na t.zw. wolnym międzynarodowym rynku metali nieżelaznych przejawiające się n.p. w niższych cenach miedzi z poziomu ponad 50 zł za lb na 42 - 45 zł, cynku z 33 zł za lb /jeszcze w grudniu ub.r./ na 23 zł, a ołowiu z 23 zł na 19 zł za lb fob spowodowało - zdaniem wyżej wymienionego korespondenta nie tylko spadek wolnorynkowych cen tych metali w Tryzonii ale pojawienie się na rynku spekulacyjnych zapasów przetrzymywanych w nadziei dalszego wzrostu cen. W związku z powyższym z wyjątkiem niklu i częściowo aluminium, co jest w pewnym sensie zjawiskiem sezonowym /niski stan wód i produkcja hydroelektrycznej/ trzy zasadnicze metale kolorowe: miedź, cynk i ołów są obecnie względnie łatwiej osiągalne, a niekontrolowane ich ceny obniżyły się do poziomu o 6-12% niższego od kalkulacyjnego poziomu cen samego "ministerstwa" ds. spraw gospodarczych, które jak się przewiduje, ogłosi niebawem nowe oficjalne notowania metali kolorowych.

Opóźnienia w tworzeniu zapasów strategicznych w USA

Amerykański "Munition Board" ogłosił w początkach lutego, że w drugiej połowie 1951 r. rząd Stanów Zjednoczonych wydatkował sumę 357 mln. dolarów na zakup surowców i metali na powiększenie rezerw strategicznych. Jednocześnie jednak - według doniesień Reutera - na skutek poważnego niedoboru szeregu metali nieżelaznych na rynku wewnętrznym, rząd USA został zmuszony do zwolnienia z posiadanych zapasów strategicznych, wbrew swym początkowym planom, 55.000 short ton miedzi, 10.000 ton aluminium, 3.000 ton ołowiu, a w pierwszych miesiącach b.r. pewna ilość cyny o łącznej wartości według cen bieżących 40 mln. dolarów nie licząc cyny. Niezależnie od powyższego Prezydent Truman podpisał rozporządzenie wstrzymujące pewne zakupy rządowe na zapasy strategiczne, na rzecz zakupów dla bieżącego pokrycia zapotrzebowania na rynku w tym okresie. Reuter podaje, że wartość tych ostatnich wyniosła w drugiej połowie 1951 roku \$ 120 mln. powodując opóźnienie w programie tworzenia zapasów strategicznych. W ten sposób na rynek skierowano 163.500 ton miedzi, 45.000 ton aluminium, 6.000 ton ołowiu, 2,2 mln. lb niklu i 1.778 tys. lb tungstenu.

Ogólnie biorąc zatem najsilniejsze odchylenie od programu tworzenia rezerw metali strategicznych nastąpiło na odcinku miedzi, w odniesieniu do której prawie 220 tys. ton uległo dystrybucji kosztem obniżenia poziomu zapasów

strategicznych. Nie będzie to bez wpływu na sytuację na międzynarodowym rynku miedzi o ile rząd USA postanowi w 1952 r. nadrobić opóźnienie w tworzeniu strategicznej rezerwy tego metalu, będącego nadal jednym o najsilniejszym niedoborze na obszarze krajów kapitalistycznych.

Eksport białej blachy z Anglii w 1952 r.

W odpowiedzi na pytania dotyczące eksportu brytyjskiego w 1952 r. Minister Peter Thorneycroft /Prezydent of the Board of Trade/ oświadczył w Izbie Gmin w połowie lutego b.r., że eksport białej blachy z Anglii wyniesie w 1952 r. około 250.000 ton z czego $\frac{2}{3}$ skierowane będzie na rynek krajów dominialnych i do kolonii, resztę zaś otrzymają kraje z którymi Anglia posiada umowy bilateralne obejmujące pozycję białej blachy a mianowicie: Dania, Holandia, Norwegia, Szwecja, Włochy, Portugalia, Francja, Hiszpania, Finlandia i Argentyna. Nieznaczne uzupełnie ilości wywiezione zostaną ponadto do kilku innych krajów eksportujących konserwy do Wielkiej Brytanii. Zaopatrzenie brytyjskiego przemysłu konserwowego w białą blachę nie ulegnie w r.b. - wg. wyżej wspomnianych wypowiedzi - żadnym zmianom w porównaniu z rokiem poprzednim.

Dobra inwestycyjne

Produkcja dóbr inwestycyjnych w Belgii

Podobnie jak w innych krajach zachodnio-europejskich /o czym była mowa w poprzednim numerze Rynków Towarowych/ produkcja dóbr inwestycyjnych w Belgii zwiększyła się w r.ub. o 1/4 - jak podaje raport Europejskiej Komisji Ekonomicznych - w związku z realizacją planów zbrojeniowych nie tyle w samej Belgii co we Francji i w Anglii. W pierwszych trzech kwartałach ub.r. Belgia eksportowała o 17% więcej maszyn i środków transportowych niż w tym samym czasie w 1950 r.

W stosunku do poziomu z pierwszej połowy 1950 r. produkcja obrabiarek w pierwszych 6-ciu miesiącach 1951 r. wzrosła o 12%. W tym samym jednak czasie wzrost eksportu wyniósł 38%, powodując spadek dostaw na rynek krajowy o 23%. Może najsilniej wzrosła w ub.r. produkcja sprzętu elektrotechnicznego, kształtując się na poziomie o 20% wyższym niż w 1950 r. Wzrost eksportu w tej dziedzinie był jednak również znacznie silniejszy wynosząc około 65-70%. W związku jednak z nieznacznym stosunkowo udziałem wywozu w ogólnej produkcji sprzętu elektrotechnicznego dostawy na rynek krajowy mogły się również powiększyć o 10-12%, pomimo znacznego wzrostu eksportu.

Produkcja sprzętu i wyrobów metalowych dla przemysłu budowlanego powiększyła się w Belgii w pierwszej połowie r.ub. o 25% obniżając się jednak dosyć znacznie w następnym kwartale. Eksport w tej dziedzinie był w tym samym czasie o 66% większy niż w pierwszych 6-ciu miesiącach 1950 r. Spadek wywozu - pomimo utrzymania produkcji na niezmienionym poziomie - zanotować należy w odniesieniu do przenośników mechanicznych, transporterów itp. Wynosił on w pierwszej połowie 1951 r. 18% w stosunku do stanu z tego samego okresu 1950 utrzymując się bez większych zmian w miesiącach następnych.

Aczkolwiek przemysł włókienniczy wykazywał już w pierwszych dwóch kwartałach ub.r. w wielu krajach zachodnio-europejskich i zamorskich oznaki stagnacji, eksport maszyn włókienniczych z Belgii wzrósł w tym okresie o 13%, osiągając wartość 372 mln. franków czyli około 7,5 mln. dolarów. Zjawisko powyższe tłumaczyć należy w pierwszym rzędzie faktem realizacji wcześniejszych zamówień dokonanych przez odbiorców włókienniczych maszyn belgijskich w drugiej połowie 1950 r. w okresie rosnących obrotów w przemysłach tekstylnych. W trzecim i czwartym kwartale 1951 r. eksport tych maszyn z Belgii uległ zmniejszeniu.

Podobnie jak w Anglii, stosunkowo najslabiej kształtowała się produkcja środków transportowych. I tak np. produkcja pojazdów mechanicznych zmniejszyła się w r.ub. o kilka procent, a budowa okrętów o blisko 40% powodując bezrobocie w stoczniach i znaczne pogorszenie sytuacji finansowej przemysłu stocznioowego /patrz poprzedni numer Rynków Towarowych/. Niewielki wzrost produkcji miał miejsce jedynie w dziedzinie taboru kolejowego i tramwajowego, ale eksport tych artykułów obniżył się w r.ub. o blisko 1/4.

Analizując tendencje kształtowania się produkcji dóbr inwestycyjnych w Belgii w r.ub. należy zwrócić uwagę na zjawisko stosunkowo bardziej równomiernego rozwoju tej produkcji na przestrzeni całego roku w porównaniu do kształtowania się jej w innych krajach, wykazujących w trzecim kwartale dosyć znaczny spadek wskaźników produkcji w przemysłach konstrukcyjnych. I tak np. w trzecim kwartale r.ub. wskaźnik produkcji dóbr inwestycyjnych w Belgii był jedynie o 1% niższy niż w drugim podczas gdy we Francji o 8,5% niższy, we Włoszech o 8% i w Anglii o 4% niższy.

Według fragmentarycznych danych czwarty kwartał r.ub. przyniósł w Belgii dalszy wzrost produkcji przemysłów konstrukcyjnych, która osiągnęła poziom o ca 8% wyższy niż o rok wcześniej.

Sprzedaże statków w Danii w 1951 r.

"Rok ubiegły był niewątpliwie jednym z najkorzystniejszych, jeśli nie najlepszym w ogóle dotychczas, rokiem dla żeglugi międzynarodowej" pisał w styczniu Otto Danielsen w The Scandinavian Shipping Gazette. W okresie wyjątkowo dużych dochodów przedsiębiorstw żeglugowych - jak miało to miejsce w r.ub. - armatorzy starają się zmaksymalizować zdolność zarobkową swego tonażu przez możliwie szybkie jego powiększenie, ewentualnie podniesienie jego jakości przez zmodernizowanie.

Nie ulega wątpliwości, że okres wysokich frachtów jest okresem dogodnym dla "odmłodzenia" floty handlowej i nie jeden z armatorów dokonałby tego "zabiegu" posiadając na to odpowiednie środki, gdyby nie fakt wyjątkowo długich terminów dostaw sięgających obecnie kilku lat /patrz Rynki Towarowe Nr 5/40/ spowodowanych z jednej strony wyjątkowym nasileniem produkcji przemysłów stocznioowych na całym świecie, a z drugiej - trudnościami surowcowymi głównie na odcinku stali, powodującymi znaczne nieraz przedłużenie procesów produkcyjnych.

Większość stocznii w krajach europejskich - z wyjątkiem może belgijskich i włoskich - posiada obecnie zamówienia wystarczające na pełne wykorzystanie ich zdolności produkcyjnej do 1955 roku włącznie. Powyższe zjawisko jest głównie przyczyną znacznej zwwyżki cen na międzynarodowym rynku statków gotowych z t.zw. "drugiej ręki" na co również po-

siada wpływ systematyczny wzrost w ostatnich kilku miesiącach stawek frachtowych z jednej strony, oraz kosztów produkcji nowego tonażu z drugiej strony.

I tak np. statki typu "Liberty" kupowane były na początku 1951 r. po cenie £.180.000 lub \$ 500-550 tys., natomiast w końcu roku ceny się podniosły do poziomu £.500.000 i \$ 1.400 tys. wykazując wzrost o 180%. W styczniu i w lutym r.b. nastąpił dalszy wzrost cen wynoszących w dostawach na marzec/kwiecień £.600 tys. za ten sam typ statku. Poniżej zamieszczone są przykłady wzrostu cen innych typów statków podane przez The Scandinavian Shipping Gazette:

statek 9.000 ton wybudowany w 1938 r. 11 1/2 węzłów, oferowany w końcu 1950 r. po cenie £.180.000 został w końcu sprzedany w sierpniu 1951 r. za £.450.000; wzrost ceny wyniósł zatem 150%.

Statek 8.000 ton zbudowany w 1925 r. sprzedany w 1950 roku za £.65.000 uzyskał przy następnej sprzedaży w 1951 r. cenę £.225.000 - wzrost ceny o 246%;

statek 7.000 ton z 1930 r. został sprzedany w 1950 r. za sumę £.70.000, podczas gdy bliźniaczy statek tego samego typu i wieku sprzedano w 1951 r. za £.210.000;

W innych wypadkach wzrost cen wahał się od 180 do 250%. Ceny uzyskane przy sprzedaży tonażu w Danii w 1951 r. kształtowały się w niektórych wypadkach następująco:

nazwa statku	TDW.	rok budowy	c e n a
s.s. St Jan	10.930	1943	£. 395.000
s.s. St Thomas	10.900	1944	\$ 930.000
s.s. St Croix	10.700	1942	\$ 1025.000
s.s. Grønland	10.500	1943	\$ 1025.000
m.s. Dansborg	8.920	1945	£. 625.000
m.s. Benny Skou	6.750	1945	£. 700.000
s.s. Maria Toft	4.650	1944	£. 142.500
s.s. Danvig	3.340	1941	£. 270.000
s.s. Svend Pii	3.220	1923	£. 140.000
s.s. Rigmor	2.550	1905	£. 55.000
s.s. Taarnholm	2.500	1905	£. 30.000
s.s. Avance	2.350	1920	£. 75.000
s.s. Aslaug	2.425	1927	Dkr. 1.700.000
m.s. Jaco /do prze- wozu bydła/	2.000	1945	\$ 165.164
s.s. Hedda Dan	1.760	1922	£. 58.000

W 1951 r. duńscy armatorzy kupili między innymi statek belgijski 3.240 TDW zbudowany w 1945 r. za 8.935,5 tys.fr.belg.; motorowiec szwedzki 450 ton wybudowany w 1939 r. za 415 tys.koron szwedzkich oraz statek angielski m.s. Brynje 7.850 TDW za sumę £.325 tys.wybudowany w 1938 roku.

- 42 -

Eksport maszyn i sprzętu rolniczego z Niemiec zachodnich

Rok 1951 przyniósł poważne powiększenie się eksportu maszyn rolniczych i traktorów z Niemiec zachodnich. W pierwszych dziesięciu miesiącach r.ub. Tryzonia wyprodukowała około 65 tys. traktorów wszystkich typów z czego eksportowano 17.400 sztuk wobec 12 tys. w tym samym czasie w roku poprzednim. Wzrost eksportu spowodowany został w pierwszym rzędzie zwiększonymi sprzedażami ciężkich typów traktorów do krajów zamorskich. Należy przypuszczać - pisała w połowie lutego b.r. branżowa prasa zachodnio-niemiecka, że w skali rocznej eksport traktorów w roku ubiegłym był pod względem wartości o 100% większy niż w 1950 r. kiedy wynosił DM 93,6 mln. Dostawy traktorów na rynek wewnętrzny uległy również zwiększeniu, lecz w mniejszym stopniu niż eksport. Wartość sprzedaży krajowych osiągnęła w pierwszych 9-ciu miesiącach ub.r. poziom DM 301 mln. wobec DM 276 mln. na przestrzeni całego 1950 r.

Trudności surowcowe na odcinku żelaza i stali były bezpośrednią przyczyną zamknięcia szeregu zakładów wytwórczych produkujących maszyny i sprzęt rolniczy, i spowodowały przestoje prawie w całym przemyśle budowy maszyn rolniczych. W związku z powyższym terminy dostaw musiały być w bardzo wielu wypadkach poważnie przedłużone pomimo, że maszyny rolnicze z przeznaczeniem na eksport posiadają wysoki priorytet w transakcjach zagranicznych i w dostawach żelaza i stali.

W pierwszych trzech kwartałach ub.r. Niemcy zachodnie eksportowały maszyn rolniczych nie licząc traktorów za ogólną sumę DM 92 mln. w porównaniu z DM 72 mln. za cały rok poprzedni, co jednak spowodowało spadek dostaw na rynek wewnętrzny a mianowicie z DM 344,4 mln. w 1949 r. i 254 mln. w 1950 r. na 243 mln. marek w pierwszych dziesięciu miesiącach 1951 r.

Przewidywany spadek eksportu dóbr inwestycyjnych ze Szwecji

Według wypowiedzi dyrektora "Sveriges Allmänna Exportförädlings" należy się spodziewać, że w 1952 r. eksport dóbr inwestycyjnych ze Szwecji będzie mniejszy niż w r.ub. kiedy osiągnął wyjątkowo wysoki poziom. Powodem tego spadku eksportu - nawet w dziedzinie sprzętu telekomunikacyjnego gdzie sytuacja przedstawia się najlepiej - są z jednej strony przewidywane trudności zaopatrzenia przemysłu w dostateczną ilość wyrobów walcowanych, a z drugiej strony ograniczenia importowe niektórych głównych odbiorców Szwecji.

Z A Ł A C Z N I K

C Y N A w 1951 r.

1. Uwagi ogólne

Przystępując do oceny sytuacji na międzynarodowym rynku cyny w 1951 r. trudno się na wstępie powstrzymać od uwagi stwierdzającej, że przebieg koniunktury na kapitalistycznym rynku cyny był w r.ub. diametralnie różny od sytuacji jaka panowała w dziedzinie innych metali nieżelaznych w tym okresie. Cyna była jedynym metalem wykazującym znaczny spadek ceny na przestrzeni 10-ciu ostatnich miesięcy 1951 r.; była ona również jedynym chyba metalem zdradzającym raczej nadprodukcję w skali światowej niż deficyt, jakkolwiek to drugie zjawisko było do pewnego stopnia pozorne, jak będzie można się przekonać z niniejszej krótkiej analizy.

Jak wiadomo największy konsument cyny na świecie jakim są Stany Zjednoczone nie posiadające na swym obszarze złóż rud cyny, rozpoczęły równocześnie z agresją na Korei uzupełnianie swych zapasów strategicznych tego metalu, stwarzając na rynku międzynarodowym atmosferę przerostu zapotrzebowania nad podażą, atmosferę spekulacji oraz kałócenia ogólnej równowagi i doprowadzając do niezwykle silnego wzrostu cen metalu, które z £.672 za tonę w lipcu 1950 r. podniosły się do £.1.164 za tonę, w grudniu 1950 r. i jeszcze więcej w miesiącach następnych.

Pomimo słabego stosunkowo nasilenia importu cyny i koncentratów w pierwszej połowie 1950 r. Stany Zjednoczone dzięki zwiększonym zakupom w drugiej połowie roku osiągnęły roczny przywóz w wysokości 108 tys.ton wobec 105 tys. w 1949 r. i 97 tys.ton w 1948 r. Ponieważ konsumpcja cyny w USA w 1950 r. oszacowana została przez Tin Study Group na 71,7 tys.ton, ogólny wzrost zapasów wynosić musiał nie mniej niż około 35 tys.ton z czego na wzrost zapasów strategicznych przypadało 20-25 tys.ton, a na powiększenie się zapasów cywilnych u producentów i konsumentów 10 - 15 tys.ton.

Komu znane były cyfry konsumpcji cyny w USA w czasie największego nasilenia produkcji wojennej /1944 - 59.156 ton/ temu nie trudno było obliczyć, że w momencie, kiedy Stany Zjednoczone zmonopolizowały w agencji rządowej /R.F.C. - 12.III.1951/ import i rozdzielać cyny w kraju, oraz zawiesiły zakupy strategiczne i zamroziły ceny na rynku wewnętrznym, ogólne zapasy tego metalu starozały w zupełności na całkowite zawieszenie importu na przeciąg roku, bez specjalnie silnego ograniczania

konsumpcji krajowej w 1951 r. Taką właśnie politykę podjął na początku drugiego kwartału ub.r. rząd USA chcąc doprowadzić do ogólnego załamania się cen cyny na rynku światowym, aby "drugą rundę" w uzupełnieniu zapasów strategicznych, które nie osiągnęły jeszcze przewidzianego poziomu, oraz w zaopatrzeniu przemysłu na potrzeby bieżące, wygrać kosztem strat dla bloku szterlingowego po cenie metalu w granicach £.800-£.850 za tonę, a nie £.1.200-1.400, jaka panowała w pierwszych miesiącach ub.r.

Wycofanie się z międzynarodowego rynku /za wyjątkiem nieznacznych transakcji z Boliwią, Kongo i Holandią/ Stanów Zjednoczonych, których import cyny w 1951 r. wyniósł jedynie 30 tys.ton wobec 83 tys.ton w 1950 r. /nie licząc metalu w rudzie i koncentratów/ spowodowało stopniowe pogłębiające się osłabienie rynku, którego największe nasilenie przypadło na koniec lipca i początek sierpnia, kiedy notowania na rynku londyńskim obniżyły się do £.805 za tonę. Upaństwowienie przemysłu naftowego w Persji, pociągające za sobą naprężenie stosunków na Środkowym Wschodzie ożywiło rynek cyny - zawsze bardzo wrażliwy na wydarzenia polityczne - lecz ożywienie to było krótkotrwałe, a ceny w żadnym wypadku nie przekroczyły £.1065 za tonę.

Ogólnie biorąc polityka Stanów Zjednoczonych nie przyniosła spodziewanych rezultatów, w pierwszym rzędzie wskutek wzrostu zapotrzebowania szeregu krajów europejskich, spadku produkcji malajskiej w związku z przybijającym na siłę ruchem wyzwoleniczym narodu malajskiego, który z bronią w ręku wywalcza sobie prawo samostanowienia, oraz na skutek z jednej strony silnymi tendencjami inflacyjnymi, podnoszącymi w międzyczasie koszty produkcji głównych producentów i z drugiej strony, większą "odpornością" na obniżanie się ogólnego popytu samych eksporterów posiadających mocną finansową pozycję wynikłą z wyjątkowo intratnych dostaw w ostatnich miesiącach 1950 r. i pierwszych 1951 r. Jako przykład przypomnieć tu należy długi konflikt handlowy o cenę dostaw cyny między Boliwią, a USA, który do chwili obecnej nie został w zasadzie załatwiony.

W rezultacie, w końcu r.ub., pomimo mniejszej o 13,6% konsumpcji cyny w USA w 1951 r. w porównaniu z 1950 r. zapasy tego metalu posiadane przez przemysł i handel obniżyły się znacznie i stało się jasnym, że albo Stany Zjednoczone będą musiały w krótkim czasie podjąć znaczne zakupy cyny na rynku światowym, albo "grozi" im poważniejsze obniżenie zapasów strategicznych. Równocześnie wiadomym było, że pojawienie się Stanów Zjednoczonych na rynku spowodowałoby znaczne wzmocnienie tendencji, przy czym szacowano, że ceny mogłyby ponownie osiągnąć £.1.100 za tonę.

Ostatnie tygodnie 1951 r. upłynęły na ogólnym wyczekiwaniu, jakie kroki podejmie rząd Stanów Zjednoczonych, aby rozwiązać swój "problem cyny", której niedobór w USA zwiększał się w grudniu ub.r. z tygodnia na tydzień, a

rząd krytykowany za swą nieudolną politykę przez koła przemysłowe, zmuszony został do zaostrzenia ograniczeń konsumcyjnych i zwolnienia pewnej ilości metalu na rynek wewnętrzny z zapasów strategicznych.

2. Produkcja - konsumpcja - zapasy

Według prowizorycznych obliczeń International Tin Study Group produkcja cyny rodzimej /w postaci metalu/ była na świecie w 1951 roku o 3,5% mniejsza niż w 1950 r., wynosząc 166.100 ton /long/ w porównaniu do 172.100 ton w roku poprzednim^{1/} i 168,1 tys. ton w 1949 r. Spadek konsumpcji cyny rodzimej, uwzględniając zmiany zapasów był jednak większy, wynosząc 5% w stosunku do roku poprzedniego. Tin Study Group szacuje na podstawie danych za pierwsze 10-11 miesięcy ub.r., że konsumpcja metalu nie przekraczała w 1951 r. 140 tys. ton, będąc o 7 tys. niższa niż w 1950 r. W związku z powyższym należy zaznaczyć, że zwiększenie zbrojeń w krajach kapitalistycznych, jakie miało miejsce w r.ub. nie pociągnęło za sobą wzrostu konsumpcji cyny rodzimej w tych krajach. Zjawisko powyższe należy tłumaczyć stosunkowo nieznacznym udziałem spożycia cyny przez przemysły zbrojeniowe w ogólnej konsumpcji tego metalu. Europejska Komisja Ekonomiczna Narodów Zjednoczonych w swym rocznym przeglądzie sytuacji ekonomicznej^{2/} szacuje np., że w 1950 r. na konsumpcję przemysłów zbrojeniowych przypadło zaledwie 3-5% ogólnego spożycia cyny w krajach kapitalistycznych, a w 1951 r. od 6 do 9%.

Wzrost konsumpcji cyny przez przemysły zbrojeniowe skompensowany jednak został z nadmiarem przez spadek spożycia na cele cywilne powodując np. w Stanach Zjednoczonych ogólny spadek konsumpcji cyny rodzimej w r.ub. o blisko 10 tys. ton, czyli o 13,6% w 1950 r. Konsumpcja cyny w Stanach Zjednoczonych wynosiła 71.774 ton, a w r.ub. jedynie około 62.000 ton metalu rodzimego. Spadek konsumpcji cyny rodzimej w Stanach Zjednoczonych nie tyle jednak spowodowany był obniżeniem się popytu ze strony przemysłu, lecz wynikał z ograniczenia przydziałów tego metalu na cele konsumpcji cywilnej przez administrację państwową działającą poprzez urząd zwany Reconstruction Finance Corporation /RFC/. W pierwszej połowie roku ubiegłego ograniczenia konsumcyjne w USA wynosiły około 10%, a w ostatnim kwartale podniosły się do 20%. Z uwagi na fakt znacznego udziału konsumpcji cyny przy produkcji białej blachy, spadek zużycia metalu w tej dziedzinie należy oceniać w r.ub. w USA na 5-6 tys. ton. Pomimo tego faktu produkcja

^{1/} Poprzednie opracowanie Izby p.t. "Przegląd podstawowych rynków surowcowych w 1950 r." wymieniało szacunkową cyfrę produkcji cyny na świecie w wysokości 176 tys. ton, co było nadszacunkiem.

^{2/} Economic Survey of Europe 1950 Geneva.

białej blachy w USA była w r.ub. bardzo wysoka wynosząc około 4,1 mln.ton w porównaniu z 4,2 mln.ton w 1950 r.

Produkcja cyny w krajach kapitalistycznych

w 1000 long ton

	1938	1949	1950	1951 ^{a/}
<u>Ogółem:</u>	164,7	168,1	172,1	166,1
w tym:				
Malaje	63,7	62,7	68,7	65,7
St.Zjednoczone	-	36,0	32,1	32,8
Anglia	32,1	28,4	27,3	24,8
Holandia	25,3	19,2	20,0	21,5
Belgia	7,0	9,0	9,5	9,1
Australia	3,2	1,9	2,0	1,4
Kongo Belgijskie	2,2	3,2	3,5	2,7

a/ dane szacunkowe na podstawie pierwszych 10-11 miesięcy.

Pomimo faktu spadku produkcji cyny w r.ub. była ona jednak wyższa niż w latach, począwszy od 1942 r. do 1948 r. będąc na poziomie średniej rocznej 1938-39. Największy spadek produkcji wykazywały w r.ub. Australia - 30%, Kongo Belgijskie - 23% i Anglia - 9%.

W chwili obecnej /pierwsza połowa lutego/ brak jeszcze dokładniejszych danych odnoszących się do konsumpcji cyny rodzimej w krajach kapitalistycznych. W przeciwieństwie do spadku konsumpcji w Stanach Zjednoczonych spożycie w Anglii wykazało nieznaczny wzrost z 23.254 ton na 24.184 ton w 1951 r. Na przestrzeni całego roku ubiegłego cyna była jedynym metalem nieżelaznym w Anglii pozostającym w dostatecznych ilościach i którego konsumpcja nie była ograniczana na drodze reglamentacji rynku. W silniejszym stopniu niż w Anglii wzrosła konsumpcja cyny w Unii Belgijsko-Luksemburskiej wynosząc w r.ub. 1.763 ton w porównaniu z 1.363 ton w 1950 r. Znaczny spadek konsumpcji wykazywał w r.ub. przemysł holenderski, a mianowicie z 3.029 ton w 1950 na ca 900 ton.

Z szacunków Tin Study Group wynika jednak, że nie biorąc pod uwagę Stanów Zjednoczonych i ZSRR ogólno-światowa konsumpcja cyny była w r.ub. około 3.000 ton wyższa /ca 3,7%/ niż w 1950 r.

Podobnie jak w latach poprzednich - lecz tym razem w nieco mniejszym stopniu - produkcja cyny rodzimej na świecie przewyższyła ogólno-światową konsumpcję. Nadwyżka oceniana jest w r.ub. na 26 tys.ton, o które wzrosły zapasy światowe. W ten sposób na przestrzeni ostatnich czterech lat 1948-1951 produkcja cyny rodzimej przewyższyła jej konsumpcję o blisko 133 tys.ton. Według szacunków angielskich kół branżowych wzrost zapasów strategicznych Stanów Zjednoczonych wyniósł w tym czasie 110 tys.ton.

O ile jednak w latach poprzednich nadwyżka produkcji nad konsumpcją kumulowała się w Stanach Zjednoczonych, o tyle w r.ub. powiększyła ona zapasy w pierwszym rzędzie Anglii i innych importerów zachodnio-europejskich. O ile w 1950r. produkcja cyny w USA powiększona importem netto przewyższała rzeczywistą konsumpcję o 43 tys.ton, a w 1949 r. o blisko 50 tys.ton o tyle w r.ub. konsumpcja tym razem przewyższyła nieznacznie produkcję i import łącznie.

Jak podawała niejednokrotnie prasa zachodnio-europejska górny limit zapasów strategicznych w USA określany jest na 125 do 180 tys.ton. W r.ub. powiększono je bardzo nieznacznie kosztem obniżenia zapasów metalu u konsumentów, oraz zapasów rządowych, przeznaczonych na bieżącą konsumpcję. Należy szacować, że wyżej wymienione zapasy obniżyły się w ciągu roku o ca 17 tys.ton.

W przeciwieństwie do powyższego zapasy cyny w Anglii wykazywały w r.ub. systematyczny wzrost, szacowany na około 10-15 tys.ton łącznie z zapasami strategicznymi. Zapasy w Holandii powiększyły się czterokrotnie z 1000 ton na blisko 4.000 ton, w Niemczech zachodnich o ca 2 tys.ton, a w innych krajach kapitalistycznych uwzględniając i eksporterów o blisko 10tys.ton.

W związku z wyjątkowo wysokim eksportem cyny w 1950 roku znaczne stosunkowo zapasy tego metalu na Malajach uległy w 1950 r. silnemu spadkowi, a mianowicie z 15,3 tys.ton, pozostając na tym mniej więcej poziomie w 1951 r., kiedy produkcja pokryła się prawie z eksportem.

3. o b r o t y

Równolegle do obniżenia się produkcji cyny zmniejszyły się w r.ub. jej obroty międzynarodowe.

Eksport cyny głównych eksporterów wyłącznie metal w tys.t.

	1938	1949	1950	1951 ^{a/}
Malaje	61,2	54,8	81,8	65,0
Holandia	24,9	19,2	17,8	18,7
Anglia	16,7	4,2	15,6	4,9
Belgia-Luksemburg.	8,3	9,8	10,1	8,7
Kongo Belgijskie .	1,8	4,5	3,6	2,5
Niemcy zachodnie .	0,2	0,4	0,9	0,3
Ogółem wymienione	113,1	92,9	129,8	100,1

a/ dane szacunkowe.

W latach 1949 i 1950 eksport wyżej wymienionych dostawców stanowił odpowiednio 98 i 97% eksportu światowego. Z powyższego zestawienia widać, że spadek eksportu w roku ubiegłym był znacznie silniejszy od zmniejszenia się tak światowej produkcji, jak i konsumpcji, wynosząc w stosunku do roku poprzedniego 23% . Jedynie Holandia z głównych

eksporterów powiększyła nieznacznie swoje dostawy, natomiast znaczny spadek eksportu - ca 1/5 - miał miejsce na Malajach oraz w Anglii, która zmniejszyła swój eksport trzykrotnie, będąc w rezultacie w r.ub. importerem netto w wysokości 6 tys.ton.

Główną przyczyną tego zmniejszenia się eksportu światowego, który był w 1950 r. wyjątkowo wysoki^{1/}, było wycofanie się z rynku malajskiego Stanów Zjednoczonych, zgodnie z polityką osłabienia tendencji na międzynarodowym rynku cyny. W 1950 r. Malaje eksportowały do USA 44,6 tys.ton cyny, czyli 54% ogólnego swego eksportu, podczas gdy w roku ubiegłym jedynie 2.532 ton, czyli 4% ogólnego wywozu. Wycofanie się z rynku malajskiego Stanów Zjednoczonych byłoby bardziej dla producentów malajskich bolesniejsze, gdyby nie wzrost wywozu do innych krajów, który wyniósł w przybliżeniu 70% i był główną przyczyną złagodzenia załamania się cen, umożliwiając uniknięcie poważniejszego "kryzysu cynowego" największego producenta tego metalu na świecie.

Malaje zwiększyły się wysyłki cyny w pierwszym rzędzie do następujących krajów /w tonach/:

	1950	1951 ^{a/}		1950	1951 ^{a/}
Anglia	7.318	12.045	Japonia	-	1.296
Francja	3.267	7.016	Czechosłowacja	25	2.355
Kanada	2.146	3.394	Rumunia	100	400
Australia	523	2.490	Brazylia	664	1.124
Argentyna	677	2.926	Turcja	219	576

a/ tylko 10 miesięcy 1951

Na niezmiennym poziomie utrzymały się dostawy do Niemiec zachodnich, natomiast tak Holandia, jak Włochy odebrały mniejsze ilości.

Drugim najważniejszym eksporterem cyny w r.ub. była Holandia, której wywóz w pierwszych 10-ci u miesiącach ub.r. przedstawiał się następująco /w tonach/:

	1950	1951 ^{a/}
<u>Ogółem:</u>	17.895	15.813
w tym:		
Niemcy zachodnie	3.890	2.209
Francja	2.265	1.033
Polska	1.199	-
Brazylia	669	1.062
Włochy	788	40
Czechosłowacja	809	-
Szwajcaria	479	260
Szwecja	378	234
Argentyna	399	149
USA	5.448	9.913

a/ tylko pierwsze 10 miesięcy.

1/ Najwyższy od 1941 r. Średnia za lata 1947-49 wynosiła około 80 tys.ton.

Jak widać z powyższego Stany Zjednoczone importowały w r.ub. około 2/3 ogólnego eksportu cyny holenderskiej powiększając swoje zakupy przeszło dwukrotnie w stosunku do roku poprzedniego.

Struktura eksportu W.Brytanii trzeciego poważnego dostawcy cyny przedstawiała się w r.ub. następująco /w tonach/:

	1950	1951
<u>Ogółem:</u>	15.460	4.922
w tym:		
kraje imperium	818	571
Norwegia	431	125
Dania	703	311
Niemcy zachodnie	729	97
Belgia	337	126
Francja	569	465
Egipt	507	81
USA	8.197	2.055
Brazylia	336	340
Inne kraje	2.833	751

Jedynie w wypadku Brazylii wysyłki cyny angielskiej utrzymały się na niezmiennym poziomie, czterokrotnie natomiast zmniejszył się eksport do Stanów Zjednoczonych, stanowiący w 1950 r. 53% ogólnego wywozu cyny z Anglii.

W roku ubiegłym podobnie jak w 1949 r. Belgia była trzecim najpoważniejszym dostawcą cyny na świecie, zmniejszając jednak swój eksport o 15% w stosunku do poziomu wywozu w roku poprzednim. Z 8.076 ton wywiezionych w pierwszych jedenastu miesiącach 1951 r. Stany Zjednoczone odebrały 5.574 ton wobec 7.634 ton o rok wcześniej. Innymi głównymi importerami cyny belgijskiej były w tym okresie następujące kraje: Niemcy zachodnie - 1.262 ton /694 ton w 1950 r./; Kanada - 825 ton /975 ton/; ZSRR - 147 ton /49 ton/ i Francja - 139 ton /498 ton/. Ponadto Belgia wysłała w 1951 r. 30 ton do Hiszpanii i 40 ton do Argentyny.

Jak widać z powyższych zestawień Stany Zjednoczone równolegle do znacznego ograniczenia importu cyny szwajcarskiej i mniejszego belgijskiej, powiększyły swe zakupy cyny holenderskiej. W sumie jednak import ich zmniejszył się w r.ub. prawie trzykrotnie, a według statystyk krajów eksportujących, nawet czterokrotnie^{1/}.

W przeciwieństwie do powyższego import innych największych konsumentów cyny uległ wyraźnemu powiększeniu. I tak np. Anglia importowała w r.ub. 10.936 ton cyny rodzimej /metal/ w porównaniu do 4.600 ton w 1950 r. Francja około 9,8 tys. ton wobec 5.663 ton w roku poprzednim; Włochy 4.950 ton, czyli o 900 ton więcej niż w 1950 r. Wzrost przywozu Kanady wyniósł około 800 ton, Niemiec zachodnich około 350 ton, Argentyny przeszło 2 tys. ton i Brazylii blisko tysiąc ton. Powiększyły się również zakupy 1/ pewne partie cyny malajskiej i angielskiej, które przekroczyły amerykańską granicę celną w pierwszych dwóch miesiącach ub.r. wysłane były jeszcze w 1950 r.

Związku Radzieckiego oraz krajów demokracji ludowej. Nie wykazały jednak wzrostu przywozu kraje skandynawskie, Szwajcaria oraz Indie.

4. C_e_n_y

Jak już podkreślono na wstępie cyna wykazywała w r.ub. znaczne wahania cen na giełdach wolno-rynkowych. Dość przypomnieć, że najwyższa cena płacona za tonę na giełdzie londyńskiej osiągnęła najwyższy, na przestrzeni ostatnich 51 lat poziom £1.620 /standard cash/ w lutym, podczas gdy w sierpniu obniżyła się do najniższego w r.ub. poziomu £.805. Poniższe zestawienie ilustruje dynamikę cen cyny na giełdzie londyńskiej w 1951 r. uwzględniając najwyższe i najniższe notowania.

Ceny cyny na giełdzie londyńskiej standard cash w £ za long t.

	najwyż.	najniż.	przecięt.	przecięt. w przel. US \$/lb.
styczeń	1.375	1.125	1.230,1	153,76
luty	1.620	1.355	1.470,3	183,79
marzec	1.520	1.210	1.318,3	164,79
kwiecień	1.340	1.115	1.207,4	150,90
maj	1.170	1.080	1.136,1	142,01
czerwiec	1.115	905	983,1	122,89
lipiec	910	823	866,7	108,34
sierpień	1.065	805	880,7	110,01
wrzesień	991	897	944,7	118,09
październik	1.035	995	1.007,9	125,99
listopad	1.005	950	985,8	123,23
grudzień	950	913	931,5	116,44

Zródło: Statistical Bulletin of International Tin Study Group. Haga.

Podobne tendencje cen zanotować można było na giełdzie w Singapoore z tym, że ceny notowane na tej giełdzie były zawsze o kilka procent niższe w przeliczeniu na funty szterlingi, odzwierciedlając różnicę przypadającą na koszt transportu itp.

Począwszy od kwietnia giełda nowojorska podlegać zaczęła kontroli rządowej, a oficjalna cena obniżona została ze 150 \$/lb na 142 \$, a następnie stopniowo do poziomu 103 \$ za lb obowiązującego w drugiej połowie roku.

5. P_e_r_s_p_e_k_t_y_w_y

Abstrahując od nieprzewidzianych wypadków politycznych, na które rynek cyny jest z reguły bardzo wrażliwy, przypuszczać należy, że rok 1952 przyniesie raczej tendencje stabilizacyjne, a koniunktura na kapitalistycznym rynku cyny przebiegać będzie bardziej równomiernie, niż w roku ubiegłym. Przewidywania powyższe potwierdzają m.in. następujące fakty:

- 1/ porozumienie brytyjsko-amerykańskie zawarte w styczniu 1952 r. wykazuje, że największy producent cyny z jednej strony - jakim jest obszar szterlingowy - jak i najpoważniejszy konsument tego metalu z drugiej, uzgodnili utrzymanie światowej ceny cyny na poziomie 118 £ za lb fob, czyli około £.944 za tonę /long/.
- 2/ Nawet dosyć znaczne zwiększenie importu przez USA /np. o 40 tys.ton w stosunku do 1951 r./ polegać będzie przynajmniej w połowie na transferze 20.000 ton cyny angielskiej z zapasów brytyjskich z przeznaczeniem powiększenia zapasów /nie koniecznie strategicznych/ amerykańskich, co nie będzie miało bezpośredniego wpływu na międzynarodowy rynek.
- 3/ W związku z wysokim raczej poziomem zapasów u głównych konsumentów kapitalistycznych na koniec 1951 r. należy przewidywać, że ich zapotrzebowania importowe nie będą większe w 1952 r. niż w r.ub.
- 4/ Produkcja cyny w 1952 r. będzie prawdopodobnie ponownie większa niż spożycie, co przy wysokich już zapasach na świecie - aczkolwiek nie nadmiernych jeśli chodzi np. o USA i Anglię - powodować będzie tendencje osłabiające rynek międzynarodowy.

SECRET

SECRET